П'ятниця, 14 лютого 2003 року. № 29 (3029)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Фото з архіву автора.

Танцюю з собою один...

«Любов — це кульова блискавка, таємницю якої ще ніхто не розгадав», — написав до редакції кінорежисер, заслужений діяч мистецтв Володимир Артеменко.

Перебираючи власні архіви, пише автор, він натрапив на зворушливе освідчення у коханні юнака до дівчини.

(Закінчення на 13-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Міжпарламентську співпрацю слід зрушити з мертвої точки

«Україна розглядає Португалію як важливого потенційного союзника для нашої спільної діяльності на міжнародній арені», — зазначив Голова Верховної Ради Володимир Литвин під час зустрічі з міністром закордонних справ Португальської Республіки Антонью Мартиншем да Кружем. Голова Верховної Ради підкреслив, що в нас є багато невикористаних можливостей для співпраці. Торік, за його словами, в торгово-економічній галузі «ми набрали обертів», які потрібно закріпити в майбутньому.

За даними Держкомстату, товарообіг між Україною та Португалією в 2001 році становив 31,8 мільйона доларів, а за 11 місяців 2002-го зріс у 2,9 разу і сягнув 84,7 мільйона доларів. Володимир Литвин висловився за розширення співробітництва в гуманітарній сфері і наголосив, що міжпарламентську співпрацю «слід зрушити з мертвої точки».

(Закінчення на 15-й стор.).

У КОМІТЕТАХ ВР

Відбувається відвертий переоблік власності перед запровадженням податку

Так прокоментував директор Київського бюро з технічної інвентаризації Василь Сенчук рішення Міністерства юстиції про запровадження тимчасового реєстру прав власності на нерухомість.

Скажете, накипіло? Можливо. Скажете, невчасно? Аніскільки. Бо це було сказано під час «круглого столу», ініційованого уже вп'яте (!) Комітетом з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій, щоб виробити законодавчі аспекти реєстрації прав власності на нерухоме майно. Нема сумніву, справа того варта.

(Закінчення на 8-й стор.).

ЗВЕРТАЄМОСЯ ДО МИНУЛОГО, ЩОБ ВИБУДОВУВАТИ МАЙБУТНЄ

Із вступного слова Голови Верховної Ради України Володимира ЛИТВИНА під час відкриття парламентських слухань «Щодо вшанування пам'яті жертв голодомору 1932—1933 років»

Шановні народні депутати!

Шановні гості!

Відповідно до постанови Верховної Ради України від 28 листопада 2002 року сьогодні проводяться парламентські слухання з порядком денним «Щодо вшанування пам'яті жертв голодомору 1932—1933 років».

Минає 70-та річниця подій, які вразили світ своїми безпрецедентними масштабами і драматизмом. Це надає особливого звучання і забарвлення парламентським слуханням, що ставлять за мету ще раз привернути увагу вітчизняної та світової громадськості до трагічної сторінки історії України.

(Закінчення на 3-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У НОМЕР

Від сусідства з Польщею — до сусідства з ЄС

Учора Президент України Леонід Кучма побував в Івано-Франківській області, де зустрівся з Президентом Польщі Александром Кваснєвським. Глави держав обговорили актуальні питання двосторонного співробітництва, перспективи євроінтеграції та пропозицію Польщі стосовно статусу «сусіда» для України в програмі ЄС «Ширша Європа». Крім того, порушувалося питання прискорення будівництва відрізку євро-азійського нафтотранспортного коридору Броди—Плоцьк.

Санкції скасовано

Міжнародна група із боротьби з відмиванням грошей (FATF) рекомендувала своїм членам скасувати санкції стосовно України. Про це заявив посол Німеччини в Україні Дітмар Штюдеманн. За його словами, вирішальну роль у прийнятті такого рішення відіграло те, що «Україна виконала умови, які вимагалися від неї». Штюдеманн повідомив, що після скасування санкцій Україна «певний час підлягатиме моніторингу в плані виконання прийнятих законів». За його словами, до країни з Парижа буде направлена місія і коли експерти FATF переконаються, що Україна виконує всі взяті на себе зобов'язання, буде зроблено останній хід — вилучення з чорного списку FATF, **повідомляє РІА «Новини».**

Застава, то для жниварів добра справа

Кабмін затвердив порядок проведення заставних закупівель зерна. Відповідною постановою, зокрема, передбачено, що закупівлю покликані проводити державний агент і уповноважені компанії, визначені на конкурсних засадах. Її здійснюватимуть за рахунок держбюджету і кредитів комерційних банків за встановленими урядом цінами.

Конкурс з визначення держагента має провести Мінагрополітики до 1 квітня. До участі в ньому буде допущено підприємства, частка держави у статутному фонді яких не менша за 75 відсотків.

(Закінчення на 11-й стор.).

«В антиросійських настроях винні ми самі» 14

Дім Буття, де шукають...себе 16

Пристрасті навколо конкурсу 20

На кордоні з Польщею затримано контрабандну техніку на 100 тисяч доларів

Історія не для вчора

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

У Верховній Раді 12 лютого відбулися парламентські слухання, покликані дати політико-правову оцінку голоду 33-го року. Доповідач від уряду — віце-прем'єр-міністр Дмитро Табачник, співдоповідачі — Геннадій Удовенко та Левко Лук'яненко. Серед виступаючих — Володимир Сергійчук, Джеймс Мейс, Рефат Чубаров, Лесь Танюк, Іван Мигович, Іван Курас, Іван Плющ, Григорій Гладій та інші.

Загалом прозвучало майже 30 виступів, не оприлюднено стільки само. Всі їх обіцяно опублікувати окремим виданням. Бесумнівно, у текстовому варіанті весь той масив скорботної інформації буде помітною подією в усвідомленні нашої історії. А от стосовно живого формату слухань варто сказати кілька слів окремо.

Голод-33 — явище, про яке навіть кращі оратори нації ще не навчилися говорити. Є такий парадокс у літературознавстві: текст убиває літературу. Десь так воно й тут: слова убивають сенс вимовленого. Можливо, це і є один з патологічних наслідків голоду 33-го: люди висловлюються абстракціями й втратили смак і слух до простих слів. Перестали чути навіть, що сам термін «голодомор» таїть у собі небезпеку недоречної псевдонародної співучості. Від того самого 33-го року ми звикли до підміни понять, і багато в чому оці слухання вочевидь демонстрували цю підміну. Приміром, практично всі, починаючи з урядового доповідача, говорили про те, що треба поставити пам'ятник, «адекватний масштабам трагедії». Бо, мовляв, той пам'ятний знак, що є в Києві на Михайлівській площі — убогий! Господи, це ж треба настільки не мати смаку, щоб казати таке про той знак — отой, де в утробі матері зяє порожній силует дитини, яка ніколи не народиться!

Ні, треба (цитуємо Василя Червонія) «в усіх населених пунктах понасипати кургани пам'яті»! Чи не язичництво?

Ще одна біда: зацикленість на цифрах жертв — теж, по суті, підміна — ніби зло має кількісний вимір. Здається, лиш один Віктор Ющенко уникнув у своєму виступі одеції оманливої магії великих чисел. Він просто навів факт: на Лебединщині у 33-му мати намагалася врятувати від людоїдів дитину — і врятувала лише очі. Мертві очі того хлопчика «адекватні» будь-яким цифрам.

Варто згадати й ще про один підводний риф слухань. Їх мета, нагадаємо, була: «дати оцінку». Дати таку оцінку означає — сказати прямо, чого варта влада, котра влаштувала своєму народові геноцид 33-го. І зробити це мусить нинішня влада, котра ставиться до свого народу, м'яко кажучи, не так совісно, щоб мати абсолютне право звинувачувати «ту владу».

Ось тут і виникла корінна емоційна ознака слухань. Можливо, вона проявлялася навіть не у словах, а саме в пристрасті, з якою промовлялися ті слова. Оратори звинувачували всіх: більшовицьку Москву, безбожних більшовиків, євреїв і навіть погоду! Саме так: мовляв, був неврожай, а коли радянська влада помітила цю біду, вона кинулася на допомогу і вже в кінці 33-го врятувала народ!

Зрештою, і праві, і ліві учасники слухань часом дивовижно сходилися в логіці й термінах, а багато виступаючих майже дослівно повторювали тези одне одного — чи не чули, що говорив попередній оратор?

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Під час парламентських слухань, присвячених пам'яті жертв голодомору, біля будинку Верховної Ради відбулися пікети.

Найсильніше враження — від виступу Бориса Олійника. Слова були прості, але співмірні з тим, заради чого говорилися. «Шановні українці, доки ми будемо маріонетками тих, котрі, криво посміхаючись, зводять нас лобами і лічать бариші на нашому розбраті? Хай хоч незглибиме горе об'єднає нас над могилами полеглих, об'єднає всіх без винятку, це й буде живим і вічним пам'ятником. Я не кличу до всепрощення. Я кличу до взаєморозуміння...»

...І останнє: чи не перетворяться слухання на чергове випускання пари? Який реальний результат? Після завершення слухань Геннадій Удовенко (очолюваний ним Комітет ВР готував ці слухання) сказав нашому кореспондентові: «Звертатися до Генеральної асамблеї ООН з проханням визнати голод 33-го геноцидом —передчасно, треба спершу прийняти відповідний закон в Україні, й треба, щоб Кабмін подав проект цього закону, що й досі не зроблено, хоч була щодо цього і постанова ВР, і розпорядження Президента...».

Віталій ЖЕЖЕРА, Владислав ЖМУРКОВ.

У ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

Брати участь, щоб перемагати

У Верховній Раді можливе створення нової парламентської більшості, на яку не впливатиме президентська адміністрація, — таку думку під час прес-конференції висловив лідер «Нашої України» Віктор Ющенко. Але вже те, що вперше український парламент не є філією АП та що політичні сили мають змогу прозоро і публічно говорити про фундаментальні демократичні цінності, велика перемога, вважає він. І пропонує не обмежуватися парламентськими «острівками демократії», а таки спробувати сформувати нову демократичну більшість, бо доки цим займатиметься адміністрація Президента, такої більшості у парламенті не буде. Лідер «Нашої України» прогнозує, що в процесі пошуку нової конфігурації парламентської більшості демократичні сили зіткнуться з цинізмом та лукавством, котрі йтимуть паралельно з політичними пропозиціями. Але дарувати зміну політичної ситуації в парламенті недемократичним силам, вважає він, було б неправильно.

В. Ющенко повідомив, що «до акцій протесту опозиції 9 березня будуть максимально залучені партійні порядки «Нашої України». Тим паче що Апеляційний суд Києва, задовольнивши скарги опозиції, скасував рішення Шевченківського суду столиці про обмеження проведення акцій «Повстань, Україно!» 16 вересня та 11 жовтня 2002 року. Водночас В. Ющенко закликає «не звужувати коло демократичних сил виключно представниками парламенту чи опозицією». Це саме стосується і майбутніх президентських виборів — на думку лідера «Нашої України» демократичні сили повинні знайти таку формулу консолідації, яка дасть змогу не просто брати участь у виборах, а перемагати.

В. Ющенко також повідомив, що напередодні поїздки до США мав півторагодинну зустріч із Л. Кучмою. Якихось доручень від нього він не отримував, але розповів Президентові про «політичний геноцид» проти «Нашої України» та що він, за твердженнями провладних сил, чиниться від імені Президента. «Реакцією гаранта було щире здивування», — зазначив В. Ющенко. Але «якщо отримуєш від влади якісь пропозиції, треба ділити все на два, якщо подаєш руку, потім треба порахувати пальці», — додав він.

Коментуючи результати поїздки до США, лідер «Нашої України» наголосив, що сучасний стан україно-американських відносин нагадує йому 1993 рік. Але якщо десять років тому перед нами лежав чистий листок, то нині — списаний. Саме тому до їх налагодження потрібно залучати політиків із незаплямованою репутацією. Відповідаючи на запитання про відношення глави адміністрації Президента Віктора Медведчука до розповсюдження американським PR-агентством тенденційної інформації про Україну, В. Ющенко сказав, що «був свідком, як необ'єктивна інформація або відверта дезінформація засилається у владні структури США, щоб спотворити уявлення про реальні події в Україні».

Сергій ЛАВРЕНЮК.

САМОВРЯДУВАННЯ

Асоціацій багато, і всі на роздоріжжі

Україна ратифікувала Європейську хартію місцевого самоврядування, яка, зокрема, передбачає право місцевої влади на свободу асоціацій. Тож сьогодні маємо понад 40 асоціацій органів місцевого самоврядування, але задекларованих швидше на папері, ніж таких, що реально діють. Навіть такі питання, як представлення голови сільради до нагороди чи відрядження працівника органу самоврядування за кордон, розв'язують у державних виконавчих органах, що, у свою чергу, аж ніяк не бажають поступатися владними повноваженнями.

А реально діє тільки три асоціації зі всеукраїнським статусом — Асоціація міст України та громад, Асоціація сільських, селищних та міських рад, Українська асоціація місцевих та регіональних влад. Це свідчить про незрілість муніципального руху та відсутність правового регулювання діяльності об'єднань органів місцевого самоврядування.

Про це йшлося під час «круглого столу», проведеного з ініціативи Асоціації міст України та громад, Київських міськради та держадміністрації, Інституту економіки та права «Крок», товариства науковців зі сприяння муніципальній реформі. Його учасники, зокрема, обговорили проект закону України «Про асоціації та інші добровільні об'єднання місцевого самоврядування», який представили голова держдепартаменту законодавчих пропозицій АМУ Віктор Кравченко та виконавчий директор Асоціації сільських, селищних та міських рад України Сергій Клебан. Над проектом працювала робоча група науковців, народних депутатів, практиків. У 36 його статтях визначено правові засади організації та діяльності добровільних об'єднань місцевого самоврядування, принципи взаємовідносин асоціацій з органами влади та місцевого самоврядування. Зокрема, записано види добровільних об'єднань, порядок створення та припинення діяльності, установчі та статутні документи, власні та делеговані повноваження, матеріальна основа діяльності тощо.

Для координації діяльності добровільних об'єднань місцевого самоврядування пропонується утворити конгрес місцевих та регіональних влад України, засновниками якого можуть бути лише асоціації зі всеукраїнським статусом.

Учасники «круглого столу» рекомендували Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва та місцевого самоврядування розглянути запропоновані концептуальні засади законодавчого врегулювання діяльності асоціацій та внести законопроект на сесію парламенту.

Анатолій КАРАСЬ.

У закритому від виборців режимі

За даними Миколаївського комітету виборців України, лише 30 відсотків городян задоволені роботою депутатів міськради.

Вимоги виборців до депутатів переважно зводяться до надання матеріальної допомоги та розв'язання побутових і житлово-комунальних питань. Адже у своїх передвиборних обіцянках кандидати в депутати запевняли виборців у здійсненні саме таких заходів. Тому й не дивно, що менш як третина опитаних вважають, що депутат має вирішувати загальноміські проблеми, а 10 відсотків — що він повинен контролювати діяльність комунальних служб.

Більш як 40 відсотків опитаних головним обов'язком свого депутата вважають захист прав громадян.

За словами голови обласної організації комітету виборців Ярослава Індикова, під час традиційного депутатського моніторингу вивчали діяльність і постійних депутатських комісій міськради. Однак деякі з них були проти присутності на своїх засіданнях представників громадськості, посилаючись на роботу «в закритому режимі». «Комітетчики» вважають, що цим порушується ст. 5 Статуту міста, і звернулися до депутатів з проханням чітко визначити, в яких випадках засідання комісій можуть бути закритими.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Тест на компетентність влади

Сесія Запорізької облради ухвалила бюджет регіону на 2003 рік. Позитивні зрушення майже в кожній галузі економіки області знайшли своє відображення у цьому основному фінансовому документі. Як зазначив голова обласної ради Володимир Березовський, істотна особливість нинішнього бюджету — відчутне посилення його соціальної спрямованості, оскільки витрати на освіту, охорону здоров'я та культуру, а також на виконання низки соціальних програм для незахищених верств населення значно збільшено порівняно з минулорічними. Звісно, розв'язання тих чи інших проблем залежатиме від наповнення доходної частини бюджету. За словами голови облдержадміністрації Євгена Карташова, саме за цим показником оцінюватимуть компетентність виконавчої влади. «Її керівники мають бути не лише політиками, а й менеджерами», — наголосив він.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Звертаємося до минулого, щоб вибудовувати майбутнє

Із вступного слова Голови Верховної Ради України Володимира ЛИТВИНА під час відкриття парламентських слухань «Щодо вшанування пам'яті жертв голодомору 1932—1933 років»

(Початок 1-й стор.).

Прошу вшанувати світлу пам'ять мільйонів невинних жертв, на які збіднів тієї страшної доби український народ, хвилиною мовчання.

Гострота і скорботність цієї пам'яті тим більші, що гірка, пекуча правда просто обрушилася на нас після десятиліть відвертого мовчання.

Потрібно визнати, що своєрідним і потужним каталізатором посилення уваги до теми Великого голоду і в Україні, і за кордоном послужила діяльність відповідної комісії конгресу США. Сьогодні її керівник професор Джеймс Мейс бере участь у парламентських слуханнях.

Згодом Володимир Щербицький зважився на порушення заборони на згадку про голод і визнав, що він справді мав місце. Це було зроблено під час святкування 70-річчя встановлення Радянської влади в Україні.

Відтак і в нас стала можливою науково-дослідна робота з заповнення моторошної «білої плями» у вітчизняній історії. Вже у січні 1990 року було вирішено питання про випуск присвяченого їй збірника партійних документів — на такий крок пішов новий лідер республіканської компартії Володимир Івашко.

Але остаточно греблю мовчання було прорвано лише з набуттям Україною незалежності. Голодомор, його перебіг і наслідки, постаті дійових осіб та виконавців стали чи не наймасштабнішим пластом історії, вихопленим з мороку забуття.

У демографічній науці вживається таке поняття, як вікова піраміда. Його сутність можна передати у вигляді графіка, що показує чисельність людських контингентів кожного року народження.

Масова загибель людей від голоду на початку 30-х років минулого століття залишила у цій піраміді незаповнену велику заглибину, справжнє провалля. Хоча прийнято вважати, що час лікує рани, в суспільній свідомості і нині ятриться фантомний біль від тих непоправних втрат.

Якщо народ неповний навіть без однієї людини, то удар, завданий сталінською машиною знищення Україні і українцям, деяким іншим регіонам Радянського Союзу, був справді колосальний. Ця машина сполопила не тільки мільйони сущих у ті часи — вона продовжувала знищувати і ненароджених ними.

Наші співвітчизники, приречені на голодну смерть, не знали такого слова — «геноцид». Але вони стали фактично його жертвами і страдницькою своєю долею шлють нам пересторогу крізь плин часів, крізь відстань прожитого і пережитого наступними поколіннями.

Люди неспроможні щось змінити у минулому, це правда. Але вони здатні дати йому всебічну, чесну й об'єктивну оцінку. А також, що ще важливіше, винести з нього необхідні уроки і запобігти повторенню гірких та трагічних його сторінок. Саме під таким кутом зору я розглядаю нинішні парламентські слухання.

Ми маємо, по-перше, і до цього зобов'язує нас сам порядок денний слухань, надати нового імпульсу встановленню поіменно всіх жертв голодомору й увічненню їхньої пам'яті, відтворенню досі невідомих подій та обставин всенародної трагедії.

По-друге, Верховна Рада повинна дати політико-правову оцінку голодоморові.

Водночас слухання не повинні бути звернені тільки у минуле. Нам треба, і це по-третє, тверезо і виважено, без надмірних емоцій, співвіднести свої думки, судження та висновки з сучасними завданнями і перспективами розвитку.

Для всього сказаного є, на мій погляд, необхідні передумови.

Так, на зміну скупим і розрізненим даним, які здебільшого просочувалися з-за кордону, прийшов величезний масив матеріалів, присвячених голодомору. Можна назвати, наприклад, бібліографічний покажчик, що перелічує близько 6,5 тисячі праць на дану тему.

Але ця тема, без перебільшення, невичерпна, з архівних глибин продовжують з'являтися дедалі нові документи, від яких здригаються наші душі і серця.

Я тримаю в руках оригінал щоденника Олександри Радченко — жительки міста Городок Кам'янець-Подільської (нині Хмельницької) області. На 60 сторінках, які зберігалися в архіві Служби безпеки України, зафіксовано те, що ця людина чула, знала і переживала у 1932—1934 роках.

Тут є записи, від яких, і це не просто звичний вираз, кров холоне в жилах. Один із них, про випадки канібалізму серед доведених до краю голодуючих, обведено червоним олівцем — очевидно, як такий, що поглиблює вину автора щоденника. Адже її звинуватили в антирадянській пропаганді.

Такі факти, зрозуміло, важко сприймати спокійно, ними волають до нас давно змовклі голоси, згаслі очі, завмерлі серця і знівечені долі. Ми, нащадки, багато за що відповідальні перед ними. І за те, зокрема, щоб не взяли гору емоції і щоб замість глибокого, виваженого та далекоглядного аналізу трагічного відрізку вітчизняної історії знову не вийшов взаємний обмін політичними випадами. І тим паче не банальне зведення політичних рахунків, не використання чергового приводу для конфлікту та протистояння.

Це не просто абстрактне припущення. Багато хто сходиться на думці, що саме надмірна політизація відчутно вплинула на атмосферу та ефективність роботи міжнародної наукової конференції, присвяченої 60-й річниці голодомору. Безкомпромісне ідеологічне протистояння вочевидь пішло на шкоду дослідженню нової і ще не зовсім звичної на той час тематики.

За це десятиріччя ми стали дорослішими і мудрішими, отямилися від шокуючої, приголомшливої правди про голодомор.

Є підстави для висновку, що в поглядах на страшне всенародне лихо, на його причини та наслідки, в оцінках мотивації та діяльності інспіраторів і виконавців голодомору почали, хоча ще й надто повільно, зближуватися навіть полярно протилежні, непримиренні політики і політичні сили.

Я не хочу сказати, що і в цьому, і в інших дуже непростих питаннях ми вже на порозі одностайності. Ще не зроблено вибір між можливими варіантами — чи зациклюватися, як уже бувало, на взаємних звинуваченнях, що не призведе і не може призвести до чогось доброго, чи обережно, виважено й відповідально, з увагою і повагою до опонентів, шукати точки дотику, узгодження думок та висновків.

Роблячи цей вибір, кожен із нас повинен враховувати принаймні два істотні моменти.

Перший: ситуація у парламенті дедалі більше впливає на морально-психологічну атмосферу в суспільстві, сприяє його згуртуванню чи, навпаки, роз'єднаності. Не забуваймо також, що згоди чи незгоди навколо подій давно минулих днів дуже легко і швидко трансформуються в сьогоденні позиції та колізії, а відтак у практичні вчинки і дії.

Другий: в сучасному світі держави і народи піддаються дуже серйозним випробуванням, ставляться перед вирішальними, справді доленосними альтернативами. Історичні перспективи будуть за тими з них, котрі не ятрять старі рани, без кінця-краю оплакуючи втрати і шукаючи до себе співчуття, **а звертаються до минулого** передусім для того, **щоб з** урахуванням його уроків упевнено діяти сьогодні і краще проектувати та **вибудовувати своє майбутнє.**

У наших силах добитися, щоб серед них були Україна і український народ. І щоб нинішні слухання, віддаючи данину пам'яті жертв голодомору, стали ще одним кроком до цього.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ЗАКОНоДАВець

Пенсії держслужбовцям таки перераховуватимуть

Нова норма: Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу».

Це означає, що дещо змінено порядок пенсійного забезпечення державних службовців, у тому числі підстави нарахування, умови перерахування їм пенсій.

Загальне положення закону про мінімальний трудовий стаж, необхідний для призначення такої пенсії, залишено незмінним. **Як і раніше, право на одержання пенсії держслужбовців мають особи, які досягли встановленого законодавством пенсійного віку, за наявності в них загального трудового стажу: для чоловіків — не менш як 25 років, для жінок — не менш як 20 років, з них не менш як 10 років стажу державної служби.**

Але новий закон уточнив, **що за наявності такого стажу, право на пенсію держслужбовця виникає в осіб, які на час досягнення пенсійного віку працювали на посадах державних службовців.**

Потреба такого законодавчого уточнення обумовлена двома взаємопов'язаними причинами. По-перше, тим, що у попередній редакції ст. 37 Закону «Про державну службу» (який, нагадаємо, було прийнято у 1993 році) взагалі не згадувалося про те, де (на якій посаді) має працювати претендент на пенсію держслужбовця на час досягнення ним пенсійного віку. Тобто закон не застерігав, що його дії поширюються лише на осіб, які на вказаний момент працювали на посадах державних службовців. І тому залишалося керуватися роз'ясненнями Міністерства праці і соціальної політики України про призначення пенсії держслужбовця лише в разі виходу на заслужений відпочинок з державної служби.

По-друге, новим законом передбачено нову категорію осіб, які зможуть отримувати пенсію держслужбовця. Ідеться про тих, **хто має не менш як 20 років стажу роботи на посадах, віднесених до категорій посад державних службовців — їм пенсія держслужбовця призначається незалежно від місця роботи на час досягнення пенсійного віку.**

Отже, **відтепер право на таку пенсію матимуть і ті, хто на момент досягнення пенсійного віку працює на посаді державного службовця, і ті, хто на цей момент уже пішов з державної служби (щоправда, останнім треба мати вдвічі більший стаж держслужбовця).**

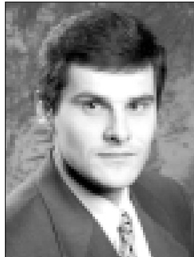
Новим законом передбачено встановлення пенсії держслужбовцям у розмірі 80 відсотків від сум їх заробітної плати, на які нараховується збір на обов'язкове державне пенсійне страхування. І без обмеження граничного розміру! Так само на рівні 80 відсотків заробітної плати державного службовця передбачена пенсія і для осіб, які на час звернення по її призначення вже не є державними службовцями. Зрозуміло, що йдеться про відповідну посаду та ранг за його останнім місцем на держслужбі, але про «найсвіжішу» (оновлену) зарплату.

Цього разу законодавець врахував і відсутність у Законі «Про державну службу» положень про перерахунок пенсій, що у разі підвищення рівня оплати праці працюючих державних службовців не передбачало відповідних індексацій раніше призначених їм відповідних пенсій). Тому автори нового закону ініціювали запровадження нового порядку перерахунку пенсій державних службовців.

Передбачено, що в **разі підвищення розміру заробітної плати працюючим державним службовцям, а також у зв'язку із набуттям особою права на пенсійне забезпечення держслужбовця за цим законом відповідно перераховуються раніше призначені пенсії.** Перераховуватимуть, зважаючи на суми заробітної плати, на які нараховується збір на обов'язкове державне пенсійне страхування працюючого державного службовця відповідної посади та рангу на момент виникнення права на перерахунок пенсії.

Звертаємо увагу, що порядок перерахунку таких пенсій поширюється на пенсіонерів, яким пенсія державних службовців призначена з дня набрання чинності Законом «Про державну службу», тобто з 1994 року.

Для довідки: закон ухвалено парламентом 16 січня 2003 року. Він набрав чинності з 4 лютого 2003 року. З повним текстом цього закону можна ознайомитися в «Голосі України» від 11 лютого ц. р.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Микола МЕЛЬНИК, кандидат юридичних наук.

Анатолій БЕНЬ, оглядач «Голосу України».

«ЛиНОС» — приклад грамотного підходу до приватизації стратегічних об'єктів

ТОЧКА ЗОРУ

Треба визнати, що, незважаючи на успішне розв'язання інвестиційних програм, лідеру вітчизняної нафтопереробки доводиться наодинці прориватися крізь частоколи новостворених великих і малих перешкод, що з'являються внаслідок не завжди послідовних законодавчих змін, протистояти збільшенню податкового гніту, і, що сьогодні набуло найбільшої актуальності, — великомасштабним діям деструктивних сил, що намагаються збанкрутувати підприємство. Складається враження, що принцип використання «ЛиНОСу» як курки, що несе золоті яйця, яку будь-що намагаються зарізати, залишається домінуючим і з боку уряду, і окремих народних депутатів, які діють на боці комерційних структур, що намагаються побільше «увірвати» для себе.

У сучасній історії приватизації підприємств, що мають стратегічне для національної безпеки України значення, є не тільки негативні приклади. Елементарна економічна логіка нас вчить: щоб підприємство такого рівня працювало, технологія розвивалася, податки надходили до бюджету, соціальна атмосфера в регіоні залишалася благополучною, треба створити стабільні правила гри на державному рівні. Якщо цього не відбувається, різко зростають шанси втратити унікальне виробництво й ті нечисленні приклади вдалих інвестицій в українську промисловість, що є сьогодні.

А поки що ми бачимо, що Кабінет Міністрів збільшує податковий тиск на нафтопереробні заводи. Так, лише за останніх два роки, за відносно однакових обсягів виробництва, НПЗ мають сплачувати в бюджет на 30—35% податків більше. Це не рахуючи 40-відсоткового зростання ціни на нафту в світі й 20-відсоткового збільшення вартості нафти, імпортованої з Росії. Якщо до цього додати законодавчі рішення, що приймаються за принципом «приймемо більше рішень, ніж у нас є проблем», то проблеми переходять до хронічної стадії, що, природно, дестабілізує роботу виробників. І цю систему треба змінювати, повернувшись обличчям до виробників і сприяючи тим, хто може ефективно вкладати кошти в розвиток підприємств нафтопереробної галузі України, а вони продовжують стояти і працювати на нашій землі, створюючи матеріальні блага для держави й суспільства.

Чому приватизація?

Особисто я до будь-якої приватизації стратегічно важливих галузей держави ставлюся негативно і припускаю таке явище тільки як виняткову необхідність, коли іншими методами зупинити руйнування виробництва неможливо.

До 2000 року — моменту приватизації ВАТ «Лисичанськнафтооргсинтез» («ЛиНОС») і приходу на нього як стратегічного інвестора компанії «ТНК-Україна» — цей завод фактично не працював. Підприємство періодично переробляло давальницьку сировину, вмикаючи лише кілька разів протягом кварталу установки переробки нафти. Спеціалісти знають, що для установок АВТ такий режим пуску-зупинки дуже небезпечний, оскільки призводить до швидкого руйнування обладнання. Мало того, майже весь 1999 рік завод простояв, але навіть ті крихти сировини, що постачалися, були економічно невигідними виробництву для переробки, тому робота була збитковою для підприємства і велася тільки задля того, щоб колектив заводу одержав хоч якусь заробітну плату.

Перспектива на «ЛиНОС» чекала плачевна, враховуючи те, що завод потроху почав перетворюватися на купу іржавого металу. Тому група народних депутатів, до якої, крім мене, увійшли Єгор Анненков та Володимир Давидов від Лисичанська, після тривалих пошуків оптимальних і прийнятних рішень щодо врятування Лисичанського НПЗ стала ініціатором ухвалення закону про реструктуризацію боргу й подальшої приватизації «ЛиНОСу». Цей закон, який на пленарному засіданні доповідав Анненков, було прийнято 226 голосами 22 грудня 1999 року.

Відклавши на 120 місяців виплату зовнішніх і внутрішніх боргів, що становлять понад 200 мільйонів доларів США перед німецьким банком (WestLB), 75,6 мільйона гривень заборгованості перед бюджетом, списавши пені на 27,9 мільйона гривень, ми зробили підприємство привабливим для вкладення інвестицій. Практично було створено сприятливі можливості для реалізації пакета акцій ВАТ, що належав державі, й приходу інвестора, здатного завантажити виробничі потужності власними сировинними ресурсами.

І такий інвестор прийшов в особі Тюменської нафтової компанії — серйозної, активної, відповідальної і, на мій погляд, надійної для ринку України.

Нині деякі зацікавлені особи й фірми, котрим не дістався шматок пирога під час розподілу майна «ЛиНОСу», через вітчизняні ЗМІ мусують питання про те, що завод вартістю 2 млрд. доларів продано за 50 млн. З самим фактом згоден, але за умови нездатності рідної держави протягом кількох років поспіль налагодити роботу заводу, головна мета приватизації полягала не в тому, щоб ми одержали в скарбницю сумнівну астрономічну суму, яку, природно, ніхто нам не дасть, а в тому, щоб знайти реального інвестора, здатного завантажити НПЗ, провести його модернізацію і, головне, дати роботу людям. Інакше можна стверджувати зі стовідсотковою впевненістю, що на «ЛиНОС» прийшли б «наші вовки» в особі окремих кредиторів і порізали б весь завод на металобрухт. А реальну вартість об'єкта протягом кількох років стабільної роботи підприємства буде повернуто державі у вигляді податків.

До речі, ми врахували інтереси вітчизняних інвесторів і спочатку підготували проект приватизації заводу через управління державним пакетом акцій вітчизняними інвесторами. Але вітчизняних інвесторів, крім перекупників, котрих по-сучасному називають «нафтотрейдерами», просто не знайшлося. Більш-менш нормальним інвестором була «Укрнафта», але вона практично всю свою нафту на той час переробляла на Кременчуцькому НПЗ і в «ЛиНОСі» не була зацікавлена.

Оцінивши два роки потому виконану законодавчу роботу і одержаний результат, ми ще раз переконуємося, що вчинили правильно, відкривши дорогу для стратегічних інвестицій у нафтопереробну промисловість України.

Виробниче зростання

Для тих, хто забув про стан «ЛиНОСу» на момент приватизації, варто нагадати, що друге в Європі за потужністю українське підприємство у 1999 році простояло 326 днів. Глибина переробки сировини на колись передовому заводі знизилася до рекордно низького рівня — 52,99%, а відсоток безповоротних втрат став найбільшим серед українських виробників нафтопродуктів — 1,78%. Причому лише в останньому кварталі 1999 року «ЛиНОС» переробив майже половину всієї нафти, що свідчить про «рваний графік» роботи підприємства, а за результатами року флагман української нафтохімії, очолюваний радою кредиторів, на чолі якої стояв керівник «НВО «Агрокомплекс», був завантажений лише на 3,3%.

Збільшення обсягів завантаження вже в 2000 році пояснюється, головним чином, збільшенням постачання нафти Тюменською нафтовою компанією. До речі, саме з приватизацією «ЛиНОСу» в 2000-му 40% усієї імпортної нафти в Україну поставила ТНК, при тому що компанія почала працювати на «ЛиНОСі» фактично з липня. Протягом півроку завод зумів вийти з аутсайдерів української нафтопереробки в її лідери. У 2000 році НПЗ переробив 2,4 млн. тонн нафти й випустив 668,9 тис. тонн бензину, 708,6 тис. тонн дизпалива і 612,3 тис. тонн мазуту, 2,8 млн. тонн поліпропілену. Кількість днів простою на «ЛиНОСі» скоротилася на третину, завантаження виробничих потужностей зросло в 5 разів Значно знизилися показники безповоротних втрат, що становили 1,28%. Вперше в Україні почали виробляти високооктановий бензин марки А-98. А нинішнього року підприємство освоїло випуск зимового дизельного палива, налагодило випуск екологічно чистих сортів пального, почало виробляти реактивне паливо. Пальне лисичанського виробництва сьогодні в автомобілістів асоціюється з високою якістю, що не поступається, а за деякими показниками і перевершує імпортне пальне. Обсяги переробки нафти порівняно з 2000 роком зросли майже в 2,5 разу і завдяки цьому сьогодні здійснюється стабільна робота ринку нафтопродуктів.

Тому нерозумно й наївно заперечувати, що головною подією 1999 року не тільки для заводу, а й для ринку нафтопродуктів, стала приватизація «ЛиНОСу» компанією «ТНК-Україна», про що сьогодні намагаються вже забути люди з «політичною амнезією».

Порівняння технічних показників роботи «ЛиНОСу» протягом 1999—2002 років

	Використання виробничих потужностей, %	Глибина переробки, %	Безповоротні втрати, %	Кількість днів простою
1999 рік	3,3	52,99	1,78	326
2000 рік	15,2	71,05	1,28	217
2001 рік	31,3	75,42	1,18	69
2002 рік, 11 міс.	31,8	78,56	1,12	45
Зміни, % +/-	+ 860%	+ 48%	- 37%	- 620%

Бюджетне наповнення

Розглядаючи будь-яку проблему, треба бути об'єктивним, що допоможе підходити справедливо й грамотно, не утискуючи інтереси держави, виробника і споживача продукції, до вирішення цих проблем. Це стосується, зокрема, ринку нафтопродуктів.

Сьогодні українські виробники ПММ почуваються якимись ізгоями, котрі потрібні державі лише як інструмент наповнення державного бюджету.

За даними управління промисловості Луганської облдержадміністрації, «ЛиНОС» за 11 місяців минулого року збільшив переробку нафти на 13% порівняно з аналогічним періодом позаминулого року. За цей же період на 16% збільшилося виробництво мазуту на підприємстві, на 3% — випуск дизельного палива. У січні-жовтні підприємства Лисичанська випустили продукції на 2174 млрд. грн. У порівняльних цінах це становило майже 105% до аналогічного періоду 2001 року. Зростання виробництва було забезпечено насамперед «ЛиНОСом», який за обсягами виробництва за десять місяців 2002 року вивів Лисичанськ на перше місце в Луганській області.

В зв'язку з цим дивною й нелогічною виглядає політика подвійних стандартів, застосовувана урядом до своїх зобов'язань перед українськими нафтопереробниками, в тому числі й Лисичанським заводом. Наприклад, з Кабінетом Міністрів і представниками НПЗ підписано меморандум, згідно з яким на ринку нафтопродуктів установлено граничні ціни на дизельне паливо й бензин. З одного боку, НПЗ, зобов'язавшися не підвищувати ціну вище встановленої межі, виконує взяте на себе зобов'язання. З другого — уряд, який зобов'язався не приймати рішення про підвищення податків в односторонньому порядку, порушив своє слово, наприклад, запропонував збільшити в два рази акцизний збір на «сумішові бензини», посилаючись при цьому на «недобір податків» на «ЛиНОСі».

ПІІ «ТНК-Україна» та ВАТ «ЛиНОС» наводять докази, що вони є добропорядними і законослухняними платниками податків, які вчасно сплачують свої зобов'язання перед бюджетом, у яких поточної заборгованості перед бюджетом немає. Сума сплачених податків у 2000—2002 рр. становить понад 600 млн. грн. (для тих, хто сумнівається, що «продешевили» під час приватизації). Компанія «ТНК-Україна» вчасно і в повному обсязі виконує взяті на себе за договором з Фондом державного майна України інвестиційні зобов'язання. Так, у червні 2002 р. було сплачено грошовими коштами заборгованість перед Міністерством фінансів у сумі 25,4 млн. грн. Переробляючи нині майже 28% нафти в галузі, тільки за 7 місяців 2002 р. ВАТ «ЛиНОС» сплатило в держбюджет понад 253 млн. грн. акцизного збору, що становить 42% від усіх акцизних надходжень нафтопереробної галузі в Україні. В цілому поліпшення економічного стану ВАТ «ЛиНОС» призвело до оздоровлення багатьох ремонтних і обслуговуючих підприємств міста Лисичанська, оскільки Лисичанський НПЗ є центральною ланкою інфраструктури міста, містоутворюючим підприємством. І це неможливо не помітити.

Інвестиційний прорив

Жорсткий податковий тиск негативно не позначився на виконанні інвестзобов'язань ПІІ «ТНК-Україна», яка виконує їх поступально, з випередженням графіка. Із звітних матеріалів щодо виконання інвестиційних зобов'язань відомо, що протягом першого року за договором купівлі-продажу № КПП-271 від 18.07.2000 р. з ФДМ України було проінвестовано в сумі 1,064 млн. доларів будівництво і введено в експлуатацію установку з виробництва МТБЕ. Налагоджено випуск високооктанових бензинів марки АІ-95 та АІ-98. Поповнено обігові кошти ВАТ «ЛиНОС» в сумі майже 13 млн. грн., а також виконано ремонтні роботи для відновлення працездатності технологічного обладнання після тривалого

СЛІДСТВО

Кримінальна справа за недбалість

У Вінницькому місцевому суді розпочався розгляд кримінальної справи, порушеної за фактом втечі засуджених проти колишнього начальника Стрижавської виправно-трудової колонії Державного департаменту з питань виконання покарань. Капітану внутрішньої служби пред'явлено звинувачення за статтею 367 (ч. 1) Кримінального кодексу України — службова недбалість. Слідством встановлено факти неналежного виконання службових обов'язків керівником названої колонії, що призвело, зокрема, до втечі з-за грат 19 травня 2002 року шести засуджених.

Начальника колонії, проти якого висунуто звинувачення, звільнено з посади ще наприкінці квітня минулого року за результатами інспекторської перевірки очолюваної ним установи представниками Державного департаменту з питань виконання покарань. Кримінальну справу порушено тоді, коли він уже не працював у колонії. У разі доведення вини покарання може бути таким — штраф від 50 до 150 неоподатковуваних мінімумів або виправні роботи на термін до двох років чи позбавлення волі до трьох років.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Львівської області (вул. Личаківська, 81, м. Львів, 79010) порушив справу № 7/308-39/298 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Новороздільський завод складних мінеральних добрив» (вул. Гірнича, 2, м. Новий Розділ, Миколаївський р-н, Львівська обл., 81652, код ЄДРПОУ № 31638889, р/р 2600800601385 у Львівській філії Укрексімбанку, МФО 325718).

Мораторій на задоволення вимог кредиторів введено з 02.12.2002 р. Розпорядником майна призначено Поповича Валентина Миколайовича, ліцензія Міністерства економіки України № 459, видана 01.03.2001 р., адреса: 04080, м. Київ, вул. Туровська, 18/20, оф. 56.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

▼

простою, реконструкції колонних апаратів установки ЕЛОУ-АВТ-2, придбано реагенти для комплексу виробництва поліпропілену.

У 2001 році тільки інвестиції у виробництво становили 7,221 млн. доларів за сімома інвестиційними проектами, три з яких завершено. У тому числі проводилося будівництво установки очищення авіагасу «МЕРИКАТ-2», а в грудні 2001-го вперше вироблено високоякісне зимове дизельне пальне. В результаті за підсумками регіонального конкурсу «Кращі товари Луганщини» в грудні 2001 року чотири види продукції ВАТ «ЛиНОС» —бензини марок АІ-80, АІ-92, дизпаливо Л-0,2-62 та поліпропілен — визнано кращими промисловими товарами Луганської області.

У 2002 році провадилися роботи з 9 інвестиційних проектів, 6 з яких буде завершено нинішнього року. Зокрема, виконуються ремонтні роботи технологічного обладнання ВАТ «ЛиНОС», у т. ч. щодо резервуарного парку ТСБ, автоматизації ТСБ, введено другу чергу установки одержання елементарної сірки (УПЕС) проведено реконструкцію установки каталітичного крекінгу. Замінено каталізатор на установці гідроочищення дизельного палива і здійснюється постійне вироблення екологічно чистого дизпалива із вмістом сірки не вище 0,05%. Налагоджено постійний випуск пального ТС-1. Освоєно 4188,6 тис. грн. з будівництва бітумної установки, а до кінця року планується завершити два великих проекти — будівництво установки з демеркаптанізації гасових дистилятів (для випуску ТС-1 та РТ) та установки очищення технологічного конденсату на каталітичному крекінгу. Перша програма спрямована на підвищення ефективності роботи підприємства, друга — не принесе очевидних економічних дивідендів, проте дасть змогу мінімізувати забруднення повітря.

За наявності такого інвестора «ЛиНОС» з упевненістю дивиться в завтрашній день.

На майбутнє заплановано роботи з цільових програм і будівництво за п'ятьма проектами на загальну суму інвестицій 59,391 млн. доларів. У тому числі буде виконано інвестзобов'язання 3-го й 4-го років з будівництва бітумної установки. Планується вивести на завершальний етап будівництво установки вісбрекінгу гудрону потужністю 1,2 млн. тонн на рік, запуск якої дасть змогу збільшити відбір нафтопродуктів із сирої нафти приблизно на 5%. Завдяки вісбрекінгу планується збільшити глибину переробки нафти до 85%, а також збільшити вихід світлих нафтопродуктів, зокрема дизельного пального, за рахунок зменшення виробництва мазуту. Триватиме спорудження бітумної установки потужністю 400 тис. тонн на рік, кінцевими продуктами якої будуть дорожні й будівельні бітуми, а також покрівельні гідроізоляційні матеріали. Ще один важливий об'єкт інвестиційних вкладень — установка ізомеризації. Вона підвищить ефективність виробництва за рахунок збільшення частки високооктанових бензинів.

Робочі перспективи

Перше, що сталося на НПЗ з приходом туди компанії «ТНК-Україна», — було здано в експлуатацію 80-квартирний будинок для працівників ВАТ «ЛиНОС». «Дуже багато чого останнім часом змінилося. Порядок на заводі — це по-перше. Відчуваєш стабільність, упевненість у завтрашньому дні. Є надія, що ти комусь потрібен. Тепер можна себе реалізувати, ти розумієш, що навчався недарма. І в наших дітей є майбутнє», — в розмові зі мною каже Тетяна Лисицька, інженер цеху № 52 ВАТ «ЛиНОС».

У 2001 році ПІІ «ТНК-Україна» реалізувало соціальні програми на ВАТ «ЛиНОС» на загальну суму 7 млн. гривень. Нині в цілодобовому режимі працюють оздоровпункти заводу, в яких робітники можуть одержати кваліфіковану екстрену медичну допомогу.

«Вважаю, що я, людина, яка пропрацювала на НПЗ 28 років, маю право висловити не тільки свою, а й колективну думку. Буквально днями у нас відбулися збори, на яких обговорювалося це питання. І всі говорили, що саме Тюменська нафтова компанія вдихнула нове життя в підприємство, оздоровила його. Політика, яку проводить ТНК на заводі, нас усіх влаштовує. І ми її підтримуємо і схвалюємо. А політичні ігри, які намагаються сьогодні влаштувати навколо процесу санації «ЛиНОСу», нікому не цікаві. Вони тільки заважають працювати», — стверджує старший оператор установки АВТ № 3 «ЛиНОСу» Євген Мисанов. І до думки цих робітників варто дослухатися — адже це голос наших виборців.

Протягом останніх двох років зростання середньої зарплати на заводі становило понад 340% і в першому півріччі 2002 р. цей показник перевищив 1000 грн., що, враховуючи містоутворюючий характер підприємства, дало позитивний соціальний ефект не тільки на підприємстві, а й у регіоні. В результаті змінився й підхід робітників до підприємства, його власника, нарешті, до держави. Микола Коритко, електромеханік цеху № 29 «ЛиНОСу», стверджує, що виробництво ожило, працюють технологічні установки, всі зайняті справою і ставляться до виконання обов'язків відповідальніше, радіють за своє підприємство.

Фактично 5000 сімей Лисичанська забезпечені зарплатою і це свідчить про роботу, яку я проводжу як народний обранець. Я веду особистий прийом громадян у двох містах обласного підпорядкування — Лисичанську й Кіровську. Так от, у Кіровську люди значно більше занепокоєні проблемою працевлаштування, багато просто недоїдають, а в Лисичанську ця проблема так гостро не стоїть. Тому у Верховної Ради і Кабінету Міністрів України має бути розуміння, що стабільна робота НПЗ є великим позитивним соціальним чинником. Змусити «ТНК-Україна» залишити завод — означає довести підприємство до банкрутства й дати можливість розтягти НПЗ по кредиторських фірмах.

Але поліпшенням соціальної бази діяльність «ТНК-Україна» на «ЛиНОСі» не обмежується. Благодійна допомога, яку надає компанія, має цільовий характер і спрямована насамперед на підтримку найнезахищеніших верств населення. З 1 січня 2001 року «ТНК-Україна» надала благодійну допомогу на загальну суму понад 9,5 млн. грн. Серед реципієнтів допомоги компанії можна виділити Луганську комунальну спеціалізовану загальноосвітню школу-інтернат для глухих дітей, середні загальноосвітні школи №№ 7, 10, 14, 24, 26, 28, 30 Лисичанська, дитячий будинок «Колиска дитячої надії», дитячий садок № 3 Рубіжного, Всеукраїнську асоціацію працівників і ветеранів нафтопереробної і нафтохімічної промисловості, спортивний клуб інвалідів «Смолоскип» Лисичанська, міську організацію інвалідів війни і збройних сил Лисичанська, Інститут педіатрії, акушерства та гінекології Києва, обласний онкологічний диспансер Луганська, Лисичанську центральну міську лікарню ім. Титова.

Середня заробітна плата на «ЛиНОСі» в 1999—2002 роках

	рік	1999 р.	2001 р.	2002 р., І півріччя
Середньомісячна з/плата всього персоналу	грн.	276,8	650,9	1008

Банкрутство чи ефективна робота?

Навряд чи хтось стане заперечувати, що за борги треба платити. Але, по-перше, так само навряд чи хтось стане заперечувати, що платити треба за реальні борги, а не вигадані. А по-друге, винуватцем того, що сталося на «ЛиНОСі» у 1992 році, був Кабінет Міністрів України, який вилучив нафтопродукти, що належали приватним компаніям, для потреб сільського господарства, не подбавши про хоча б якусь компенсацію збитків.

Історія занурення «ЛиНОСу» в боргову яму банальна й до болю знайома. Розрив економічних і партнерських зв'язків між колишніми республіками СРСР призвів до того, що українські підприємства простоювали без сировини. Міждержавні домовленості у той час не діяли, держава не знаходила коштів, щоб латати діри в бюджеті, а ринок, що організувався, працював за принципом «дикого» Заходу часів колонізації Америки —у кого були гроші, той і замовляв музику. Низка українських приватних структур знайшла вихід на російських добувників «чорного золота» і, закуповуючи сировину, поставляла на українські НПЗ, які переробляли її за давальницькими схемами. В цей час (1992—1995 роки) «ЛиНОС» і потрапив у боргову яму. Причому потрапив не зі своєї волі — уряд вилучив з підприємства нафтопродукти і передав їх підприємствам агропрому для проведення збиральних робіт. Аграрії борг не повернули, держава також, а над підприємством повисла кредитна заборгованість. Як визначив Вищий Арбітражний суд України 27 липня 2001 року, сума заборгованості «ЛиНОСу» перед «НВО «Агрокомплекс», «Атек-95», «Укрексімнафтопродукт», «Укрнафтопродукт», «Співдружність», «ЦДУ «РУНО», «Облагропостач Полтава» і «Logistic Service» становить 248,69 млн. грн.

Всі підприємства, яким заборгував «ЛиНОС», згодні з сумою заборгованості і згодні на вступ в силу процедури санації, яка, власне, і дає змогу погасити ці самі борги. Єдине підприємство, якому фінансове оздоровлення прийшлося не до двору, — «НВО «Агрокомплекс», на частку якого припадає майже 38% боргу.

Тому й перешкоджає всіляко «Агрокомплекс» початку процедури санації, нав'язуючи лише свою точку зору громадськості, судовим органам і використовуючи для її популяризації не тільки друкований орган парламенту України, але й поважаних у суспільстві політиків.

Зовсім недавно, в черговий раз, на сторінках «Голосу України» в матеріалі під помітною назвою «Час захищати правосуддя від свавілля судів і влади» було порушено проблеми в діяльності судів. І можна було б визнати, що так воно й є. Але приклад багаторічної судової тяганини «ЛиНОСу» з «Агрокомплексом», на мій погляд, зовсім не є відповідною ілюстрацією «свавілля судів і влади». Швидше, навпаки. Саме влада «підставила» НПЗ перед кредиторами. І якби не принципова позиція тоді ще Вищого арбітражного суду України і його керівника, який глибоко й об'єктивно розібрався в усіх деталях і обставинах господарського спору, державному підприємству, що мало стратегічне значення для економічної безпеки України, було б відведено долю десятків його співбратів, розтерзаних перекупниками-кредиторами, які припинили своє існування або перейшли задарма до рук олігархічних кланів. Очевидно, таким і був розрахунок «Агрокомплексу»: прихопити заводик за «накручені» борги, що майже в чотири рази перевищували визнані судом, за «остаточною вартістю».

Автор відверто зізнається: «... у 1996 році «Агрокомплекс» був змушений порушити справу про банкрутство Лисичанського НПЗ. Мету реального банкрутства Лисичанського НПЗ «Агрокомплекс» не ставив, швидше, це був засіб змушення до дії керівників НПЗ...». І зараз триває та сама гра, в якій можна залякати й суд, сплутати грішне з праведним, вибори з банкрутством, дивись, щось воно там і «вигорить».

Я пам'ятаю, з яким азартом у 1995—1996 роках така сама посередницька фірма «Магнов» намагалася урвати з НПЗ два-три десятки мільйонів гривень через ВАСУ. Не вийшло, суд повністю відкинув необгрунтовані претензії.

А врятувати недореформоване правосуддя можна, лише надавши реальну, гарантовану незалежність судам і суддям від впливу зовні. Тільки тоді вони будуть, в поєднанні з безстроковістю, і гуманними, і об'єктивними, і справедливими...

Сьогодні інвестор — «ТНК-Україна» перейшов до наступного етапу розвитку виробництва — фінансового оздоровлення підприємства, або санації, в ході якої завод виплатить борги і проведе реорганізацію виробництва. Це дасть змогу заводу вийти на новий рівень інвестиційного розвитку, збільшивши привабливість і власну капіталізацію. І відродженню найбільших українських підприємств, яким, зокрема, є «ЛиНОС», мають сприяти однаковою мірою виконавча і законодавча гілки влади.

Сергій СІНЧЕНКО,
народний депутат України, обраний по 109-му Лисичанському виборчому округу, член фракції КПУ.

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Вразив не лише обсягом

Проект Трудового кодексу, внесений до парламенту першим заступником голови Бюджетного комітету ВР, представником фракції «Регіони України» Валерієм Коновалюком, передбачає буквально революцію у вітчизняному трудовому законодавстві.

На сьогодні трудові відносини регламентує Кодекс законів про працю (КЗпП), прийнятий ще 31 рік тому. За словами В. Коновалюка, серед основних новацій кодексу — введення мінімальної погодинної тарифної ставки оплати праці в Україні, яка має щорічно затверджуватися парламентом за поданням Кабміну та з урахуванням думки профспілок, виходячи з темпів інфляції, середньої зарплати у народному господарстві, продуктивності праці та рівня зайнятості. Відповідно до законопроекту, працівник має право отримувати заробітну плату щотижня. Законодавчо закріплюється порядок визначення середньої зарплати, мінімальної зарплати і тарифної ставки, їх перегляду, норми щодо необхідності компенсації та індексації заробітної плати.

Детально виписано укладання колективних договорів та угод —генеральної, галузевої, регіональної. Вперше введено поняття учнівського договору — його робітник може укласти з роботодавцем на навчання без відриву або з відривом від виробництва з правом одержання стипендії, якщо робітник зобов'язується і надалі працювати на цьому ж підприємстві за набутим фахом.

Розширено розділ про охорону праці. Окремими розділами виписано працю жінок, неповнолітніх, сумісників, тимчасових і сезонних робітників, інвалідів, надомників, робітників, які працюють у фізичних осіб, держслужбовців тощо, збережено пільги й гарантії для так званих соціально вразливих категорій.

З'явилися нові статті, які передбачають заходи, що має застосовувати роботодавець у разі загрози масових звільнень працівників. Передбачено й захист персональних даних працівника — тепер їх розголошення забороняється.

Утім, на думку роботодавців, законопроект занадто соціальний. «За Конституцією, поділитися своїм прибутком — це право роботодавця, власника, але не обов'язок. Особливо багато запитань виникає у сфері малого й середнього бізнесу — скажімо, щодо залучення трудового колективу до участі в керівництві підприємством, в разі банкрутства підприємства тощо», — вважає голова Федерації роботодавців України Олексій Мірошниченко.

За словами голови Комітету ВР з питань соціальної політики та праці Василя Хари (а саме цей комітет розглядатиме законопроект, як профільний), до прийняття будь-якого кодексу треба підходити дуже виважено й обережно. «Незважаючи на ті зміни, які за часи незалежності було внесено до чинного Кодексу законів про працю, в ньому є чимало анахронізмів, — каже В. Хара. — Тому потреба в розробці нового Трудового кодексу безперечна. Цей документ нарешті повинен визначити, що таке соціальна держава, яку задекларовано в Конституції».

Юліана ШЕВЧУК.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Олександр ЛУК'ЯНЧЕНКО, міський голова Донецька:

«Місто без околиць — це не утопія»

На столі у міського голови Донецька Олександра Лук'янченка — добірка відповідей керівників підрозділів на питання, порушені в місцевій пресі. Така скрупульозність та оперативність — рідкість для нинішньої влади. Але донецький голова не залишає без уваги жодне критичне зауваження чи пропозицію, висловлені мешканцями. Якщо проблема хвилює людей — отже, влада має діяти.

Дії ці часом нестандартні, але досить ефективні. Наприклад, за підсумками перевірок 43 ринків обласного центру, ревізори вилучили п'ять тонн «полегшених» гир, з допомогою яких майстри прилавка обдурювали покупців. Увесь «урожай» було відправлено на переплавку для отримання металопрокату у фонд програми «Транспорт міста». Або ось приклад, як у Донецьку розв'язали проблему комп'ютеризації шкіл. 500 тисяч гривень на це заклали в бюджеті, ще стільки само зібрали під час благодійного концерту обдарованих дітей, квитки на який поширили серед заможних людей. Утім, сказати, що кроки місцевої влади викликають схвалення всіх без винятку городян, було б перебільшенням. У тому-то й річ, що розв'язання проблем не обходиться без конфліктів. З цього почалася наша розмова з Олександром Олексійовичем ЛУК'ЯНЧЕНКОМ.

— На поширену думку, перший рік після виборів — найкращий час для непопулярних заходів. Які з таких рішень ви вже встигли прийняти?

— Гадаю, це помилкова думка. Треба прагнути, щоб таких заходів було якнайменше. Проте сьогодні назріло одне з таких рішень — ліквідація ринку «Сокіл» у центрі міста. Ринок виник 11 років тому на місці парку поряд з обласним центром дитячої та юнацької творчості. Колись у цьому спеціально обладнаному парку діти навчалися правил дорожнього руху. Ось ми й намагаємося повернути те, що було. Якщо держава повертає церкви через десятиріччя, чому не можна відбудувати дитячий майданчик?

Але в цьому питанні я натрапляю на величезний опір. Мені дорікають у тому, що міська влада наступає на підприємців. Але якби було так, то минулого року ми не отримали б приросту виробництва товарів народного споживання на 33 відсотки. Не збільшили б товарооборот на 13 відсотків. І приріст обсягів промислової продукції — на 22,6 відсотка. Ці показники значно вищі, ніж середньообласні та середньоукраїнські. Ось цифри, за якими можна давати оцінку роботи нашої команди. А впорядковувати торгівлю в місті треба, нових торговельних місць цілком достатньо.

— Олександре Олексійовичу, а ще кажуть, що ви заморозили будівництво донецького метро...

— Жоден метрополітен у світі не будували без допомоги держави. А в нас в Україні намагаються експериментувати. Впродовж трьох останніх років Міністерство транспорту намагається «скинути» об'єкт на місто та область. Їм нецікаво цим займатися. Але при тих фінансових потоках, що проходять через міністерство, виділити кошти на будівництво метро великих труднощів не становить. А нам пропонують шукати джерела в міському і обласному бюджетах.

— Ви нещодавно повернулися з Брюсселя, де в Європарламенті проходила презентація Донецької області. Та й торік побували в інших столицях. З якою метою? І як ви поясните пересічному городянинові, що ці поїздки потрібні?

— У Брюсселі я виступав в аудиторії, де було близько сотні керівників фірм, представників дипломатичного корпусу. Розповів про інвестиційний клімат Донецька, про те, що за три роки в економіку міста вдалося залучити понад 320 мільйонів доларів. Після мене виступив керівник металургійного міні-заводу «Істіл» (Україна) пан Махоммад Захур. «Я в Донецьку три роки, — сказав він, — уклав 85 мільйонів доларів, успішно працюю і закликаю вас приїхати, подивитися і переконатися самим». Це найкраща агітація для бізнесменів.

Разом з генеральним директором Донецького металургійного заводу Олександром Миколайовичем Риженковим ми побували в Мінську. Домовилися, з одного боку, про поставки металу для Мінського автомобільного та Мінського тракторного заводів. З другого, знайшли для себе там дешеве обладнання для вивезення твердих побутових відходів. Закупили 25 автомобілів за цінами значно нижчими, ніж пропонують дилери. Найближчим часом придбаємо десять міських автобусів для Кіровського і Петровського районів. Урешті-решт від цього виграють люди, котрі платитимуть не по 75 копійок у маршрутці, а 40—50 копійок в автобусі.

Торік у Донецьку провели спільне засідання нашої міської ради за участю депутатів Київської міськради і московської Державної думи. Були в Москві, в Раді Федерації, вивчали там питання місцевого самоврядування. Моя думка: в цьому питанні північні сусіди на кілька років випереджають нас. А в нас місцевого самоврядування як такого немає. Все розписує Київ. Бюджет — Київ, повноваження — Київ, як ці повноваження виконувати — Київ... А відповідати — на місці. Органи місцевого самоврядування стають заручниками всіх лих у державі. Погана охорона здоров'я, освіта, низька зарплата у вчителів — усе це проблеми державні.

— А що заважає заробляти гроші на місці й на місці їх витрачати?

— Саме цим ми і займаємося. Інше питання, що впродовж багатьох років в Україні відсутня мотивація до розвитку територій. Бо ті області та райони, що роками отримують субвенції і дотації від держави, так увійшли в смак утримантства, що перестали турбуватися про поповнення казни. Складається парадоксальна ситуація, коли території-донори мають менше бюджетного фінансування на одного жителя, ніж ті, хто постійно отримує дотації. Просити і наступати легше, ніж заробляти, на жаль.

Ось ми виявилися законослухняними і забрали соціальну сферу у вугільників. Хто від цього виграв? Може, шахти почали краще працювати, собівартість вугілля знизилася? Та ні. Програла лише місцева влада, цю суму тепер мають виділяти з міського бюджету. Забрали три мільйони квадратних метрів житла, 41 котельню, всі інженерні мережі. В Донецької залізниці прийняли 500 тисяч квадратних метрів житла, але тарифи й далі зростають. Це справжнє утриманство. Результатів, яких чекали економісти, не видно.

— Одна з програм міської влади називається «Місто без околиць». Чи не надто гучно сказано? Адже багато тих, хто приїздить до Донецька, звертають увагу на контраст між доглянутим, вилизаним центром і малопривабливими «задвірками».

— Не вважаю, що «Місто без околиць» — нездійсненне на практиці гасло. Якщо керівник кожного з дев'яти районів почне в себе створювати, образно кажучи, вулицю Артема (центральна вулиця Донецька. — **Авт.**), і з цього кутка почне наводити порядок, за 5—8 років можна істотно поліпшити становище наших спальних районів. Бо що сьогодні важливо для людей? Щоб у кожному районі гарантовано було тепло, вода, електроенергія, доступний транспорт, щоб було місце, куди можна повести дитину, спортивні споруди.

У Кіровському районі басейн у спортивному комплексі «Кіровець» не працював сім років. Батьки були змушені возити дітей у центр. Нам довелося докласти багато зусиль, щоб комплекс почав працювати. Сьогодні там і плавання, й ігрові види спорту, його відвідують три тисячі дітей. Чи це не вирішення питання «Місто без околиць»?

Далі. В мікрорайоні Текстильник нема спортивної споруди. Але колись бавовняний комбінат починав будувати там свій фізкультурно-оздоровчий комплекс. Ми з народним депутатом України Валентином Ландиком хочемо цей комплекс добудувати, щоб і на Текстильнику було місце, де діти могли б займатися улюбленою справою.

Новий супермаркет мережі «Обжора» можна було побудувати в центральному Ворошиловському районі, але ми його розташували в Кіровському. Раніше з центру кожен тягнув фрукти якісь екзотичні, а тут під боком і пізно ввечері можна зайти, все працює. Саме такими методами ми намагаємося наблизити околиці.

Чому під'їзди в Петровському, Пролетарському, Будьонівському районах мають бути гірші, ніж у центрі? Ми почали розцентралізовувати житлове господарство. Раніше на район була одна ЖЕО. Тепер на кожні десять тисяч мешканців припадатиме одна житлова організація. Вони мають знати свої сім'ї в обличчя! Які будинки, під'їзди, які проблеми.

Збираємося придбати комп'ютерні класи для всіх шкіл міста. Для цього провели благодійний концерт і зібрали 500 тисяч гривень, ще стільки заклали в бюджеті. Купимо техніку і віддамо школам. Це не просто данина моді, не передвиборний трюк, це — система.

— Ви оперативно реагуєте на критичні зауваження мешканців, не залишаєте без відповіді жодного виступу в газеті. Городяни багато років скаржаться на те, що Кальміус у районі Донецька дедалі більше нагадує стічну канаву, а не місце відпочинку. Що на це скажете?

— Будемо чистити. Вже змонтовано установки, зроблено мулонагромаджувач. Щойно крига розтане, розпочнемо роботи. Це в планах на нинішній рік. Міська рада прийняла програму природоохоронних заходів на 2003 рік, тож питання екології вирішуватимемо в комплексі.

А з приводу критики скажу так: ми повинні максимально наблизити інтереси влади до інтересів мешканців. Нам важливо, які животрепетні питання хвилюють громадян. Будь-яка влада — це бюрократія, будь-який порядок передбачає певні рамки. Але бюрократія має бути прозора і чуйна. Якщо в народа є запитання, треба допомагати і пояснювати. Такий у нас стиль — прозора і чуйна бюрократія.

Інтерв'ю провела Ліна КУЩ.

ЦИФРИ І ФАКТИ

2003 року в Донецьку плановано збільшити обсяг промислового виробництва на сім відсотків, випуск товарів народного споживання — на десять відсотків, отримати позитивний фінансовий результат у галузях народного господарства на суму 450 млн. грн.

Плановано освоїти майже 900 млн. грн. капітальних вкладень, із них половина — кошти підприємств.

В експлуатацію буде введено 105 тисяч квадратних метрів житла.

Середня заробітна плата в місті збільшиться з 463 до 510 гривень.

Витрати на освіту з бюджету міста на 2003 рік становитимуть 113 млн. грн. — на 27 відсотків більше, ніж попереднього року; на охорону здоров'я — майже 100 млн. грн. — на 25 відсотків більше.

Заплановано виконання природоохоронних заходів на суму 60 млн. грн. Найефективніші з-поміж них — будівництво печі-ковша з газоочищенням у мартенівському цеху Донецького металургійного заводу та гасіння дев'яти породних відвалів на території міста.

Із 32,5 млн. грн. коштів державного бюджету, планованих на виконання природоохоронних заходів, 25 млн. грн. передбачено витратити на такі цілі на шахтах, що їх закривають.

АКТУАЛЬНО

Передові технології зберігають третину теплової енергії

В Івано-Франківську впроваджують передові технології енергозбереження. Міський голова Зіновій Шкутяк підписав угоду про співпрацю з міжнародним «Альянсом за збереження енергії». Нині у кількох загальноосвітніх школах міста вже встановлено автономні системи регулювання споживання теплової енергії. На це «Альянс» надав грант у 13 тисяч доларів. Експерти стверджують, що завдяки автономному регулюванню температурних режимів такі системи економлять до 30 відсотків теплової енергії. Аналогічне обладнання буде встановлено на одній із котелень міста, яке, крім економічного ефекту, дасть можливість ще й контролювати процес спалювання газу та істотно зменшить кількість шкідливих викидів в атмосферу.

Наталя АНДРУСЕЧКО.

Івано-Франківськ.

Бензоколонок більше, ніж дерев

У Дніпропетровській області накопичено десятки мільйонів тонн промислових відходів. Серед них чимало також «засекречених» — радіаційних та токсичних. За кількістю шкідливого непотребу з розрахунку на душу населення регіон лідирує в Україні. Громадські екологічні організації за зустрічі з пресою нагадали про відповідну міжнародну конвенцію, ухвалену світовою спільнотою більш як 10 років тому. Україна, до речі, ратифікувала її однією з перших. У цьому документі, зокрема, передбачено право кожного із нас жити у чистому середовищі й достеменно знати, що коїться з природою і її охороною.

Скажімо, про заборону без згоди населення будувати не тільки потужні виробництва, а й елементарні бензозаправки, навіть представники ЗМІ почули вперше. А тим часом узовж Дніпра в обласному центрі, без згоди громадськості бензоколонок, створюється враження, звели більше, ніж тут є дерев. Тотальною стала «неконтрольована» забудова природоохоронних зон у мальовничих куточках краю. Вже й річки перегороджують для приватних потреб.

Запрошені до розмови відповідальні працівники місцевих органів влади на засідання екологічного прес-клубу не з'явилися.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Чорному морю — без’ядерний статус

Третя сесія Верховної Ради розпочалася з нової законодавчої ініціативи НДП стосовно проголошення Чорного й Азовського морів без’ядерною зоною. Ще до розвалу Радянського Союзу, в Декларації про державний суверенітет від 16 липня 1990 року, було чітко визначено три неядерні принципи: не приймати, не виробляти і не набувати. Після проголошення незалежності спеціальною заявою Верховної Ради від 24 жовтня 1991 року стверджено неядерний статус Української держави, а згодом вона відмовилася від свого — третього у світі — ядерного арсеналу й 16 листопада приєдналася до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Україна стала першою і, на жаль, поки що останньою країною, яка добровільно і повністю позбулася наявної у неї зброї масового знищення. Світова громадськість визнала Україну як активний фактор миру і стабільності в Європі, однак цю естафету ніхто не підхопив, хоча практика проголошення зон, вільних від ядерної зброї, має вже 36-літню історію і активну підтримку Організації Об’єднаних Націй.

Уповноважений представник фракції НДП, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції, народний депутат **Олег Зарубінський (на фото)**, ще два роки тому виступав з трибуни Верховної Ради з пропозицією про проголошення Чорного й Азовського морів без’ядерною зоною. Сьогодні Олег Олександрович поновив цю ініціативу.

— Олеже Олександровичу, чому саме тепер ви вирішили поновити ініціативу з проголошення без’ядерного статусу наших морів?

— Я виходив з того, що це відповідає стратегічному курсові України на обмеження і ліквідацію ядерної зброї. Констатуючи той прикрий факт, що українську ініціативу ядерного роззброєння ніхто з країн не підхопив, усі ми водночас усвідомлюємо: зробити це непросто в умовах, коли самі «аксакали» ядерного клубу, постійно — і справедливо — киваючи пальцем у бік менших, не полишають однак розмов про стримувальний характер цієї зловісної зброї і навіть про можливість завдання першого, нібито превентивного, удару. Створюється враження, що саме вони, найбільш відповідальні за ядерне роззброєння, не усвідомлюють, що тим самим виправдовують стримування цього процесу. І, як результат, уже не тільки до НАТО чи ЄС, а й до ядерного клубу виструнчилась таємна черга, а Північна Корея 10 січня ц. р. шокувала заявою про вихід з Договору про нерозповсюдження. Ідеться, по суті, про його розблокування на 35-му році заснування. Це, здається, поки що перший такий сигнал.

Україна, завдяки своїй політиці в галузі роззброєння і у зв’язку з чорнобильською трагедією, має моральне право привернути увагу громадськості до цих небезпечних тенденцій і запропонувати покласти край невиправданим паузам у роззброєнні, активізувати ліквідаційні та обмежувальні заходи. Одним із таких є дещо забута практика проголошення без’ядерних зон. Передбачена статтею VII Договору про нерозповсюдження зазначає: «Ніяке положення цього Договору не зачіпає права будь-якої групи держав укладати регіональні договори з метою забезпечення повної відсутності ядерної зброї на їх відповідних територіях».

— Але ж два роки тому цю ідею не підтримали?

— Я отримав тоді офіційну, розгорнуту відповідь міністра закордонних справ, суть якої зводилася до того, що держави, котрих це стосується, не готові з різних причин до такого кроку. Водночас міністр не виключав «можливості поновлення цієї ініціативи», що я, власне, й хочу зробити. Систему колективної безпеки можна будувати по-різному, зокрема й методом мозаїки. З огляду на катастрофи з підводними носіями ядерної зброї це водночас був би запобіжний акт екологічного захисту середовища Чорноморського басейну, що життєдайний для багатьох мільйонів людей, та унікального тваринного світу — Азовського.

З огляду на ці аргументи я повторно пропоную рекомендувати Президентові України як главі держави вийти з ініціативою проголошення Чорного й Азовського морів без’ядерною зоною, просити дати доручення для проведення переговорів з державами Причорномор’я та розроблення відповідного договору під егідою ООН і МАГАТЕ. Вважав би за доцільне внести цю пропозицію і до планів міжпарламентських зв’язків Верховної Ради. На цьому етапі треба робити все, щоб ядерна зброя не розповзалася і була до її знищення там, де в неї є відповідальна «нянька».

Підготувала Олена МЕХ.

Судити, але етично

*Реформи, що їх останнім часом здійснюють у судовій системі України, змушують суддів дещо переглянути правила професійної етики. Цими питаннями почали цікавитися й депутати Верховної Ради України, намагаючись правила поведінки суддів вмістити у межі відповідного закону. Своїми думками з приводу законодавчої регламентації етичних норм поведінки суддів поділився заслужений юрист України, член Ради суддів господарських судів України, голова господарського суду Миколаївської області **Валерій ФРОЛОВ.***

— Судовій гілці влади, — зазначив Валерій Дмитрович, — сьогодні доводиться проходити нелегкий шлях до набуття авторитету й довіри серед громадян, стаючи справді реальним гарантом їхніх прав і законних інтересів. І саме судді, їхні професіоналізм, незалежність та бездоганна поведінка і створюватимуть авторитет судової системи. Посада судді постійно перебуває під пильною увагою суспільства, кожну його дію, навіть і не пов’язану з виконанням професійних обов’язків, може бути винесено на загальне обговорення. Тому суддя має деякою мірою обмежувати себе в поведінці, що для звичайного громадянина може виявитися обтяжливо.

— Валерію Дмитровичу, такі обмеження унормовано?

— Треба зважати, що йдеться не про обов’язки судді, вони сьогодні чітко врегульовані чинним законодавством, а про обмеження етичні. Наприклад, як має поводитися суддя, коли сторона, дізнавшись про якусь знаменну дату в його житті, просить прийняти привітання й подарунок. Або що відповісти судді на запитання журналіста про його ставлення до конкретної справи або особистості підсудного чи свідка? Тут навіть відповіді самих суддів іноді можуть не збігатися.

Саме це й стало причиною зволікання з прийняттям суддями Кодексу професійної етики, адже він має об’єднати правила поведінки не просто суддів, а суддів різної спеціалізації зі своєю специфікою в судочинстві.

— Однак кодекс усе-таки прийнято?

— Так, 24 жовтня 2002 року п’ятим з’їздом суддів України. Та з прийняттям Кодексу професійної етики судді, невеликого за обсягом, не досягнуто головної мети — захисту єдності та незалежності судової системи, він лише окреслив жорсткі рамки поведінки для кожного судді у професійному та повсякденному житті. А жодного позитивного результату, на жаль, немає. До речі, це зрозуміли й народні депутати, щоправда, по-своєму. Дехто на сьогоднішній момент пропонує внести до кодексу не лише зміни, а й надати йому сили закону (проект закону вже ухвалено Верховною Радою в першому читанні). Регламентація поведінки суддів має бути лише внутрішньою справою.

— А якими конкретно вимогами до суддів ви доповнили б наявний Кодекс професійної етики судді?

— Суддя не використовує престиж своєї професії в особистих інтересах, уникає всього, що могло б принизити його гідність, завдати шкоди репутації і змусити сумніватися в його об’єктивності та незалежності під час відправлення правосуддя, не припускає, щоб родинні, соціальні, політичні та інші зв’язки впливали на його поведінку та рішення суду. Суддя, який отримав інформацію, що стосується істотної ймовірності порушення іншим суддею правил поведінки, має вжити заходів, а отримавши інформацію про те, що інший суддя порушив правила поведінки і цим зачіпає питання, що стосуються професіоналізму судді, мусить повідомити про це відповідні органи. Такими заходами мають бути розмова з суддею, повідомлення про порушення до Комітету судової етики, дисциплінарної колегії чи відповідного керівництва в судовій системі. До речі, ця норма передбачалася і в проекті кодексу, але під час обговорення суддями, на жаль, її не було прийнято.

Крім правил поведінки суддів, кодекс має регулювати також етапи і порядок висування їх на адміністративні посади, на які пропонують авторитетних суддів, що мають великий суддівський стаж роботи в цьому суді. Слід мати на увазі, що правила Кодексу професійної етики судді мають бути обов’язкові не лише для суддів, а й адвокатів, які практикують у суді, кандидатів у судді та для суддів у відставці. Коли адміністративні обов’язки судді розглядаються окремо від обов’язків, пов’язаних із здійсненням правосуддя, а звільнення голови чи заступника голови суду, відправлення їх у відставку як суддів позбавляє цих авторитетних, котрі знають адміністративну роботу, професіоналів можливості впливати на суддів у плані належного виконання ними своїх обов’язків є неприпустимим, і в кодексі має бути інше трактування.

— Що ще, на вашу думку, Валерію Дмитровичу, доцільно врахувати на майбутнє?

— Усі зміни, що відбуваються сьогодні в Україні, — реформування судової системи, прийняття нових законодавчих актів, переосмислення тих чи тих подій і вчинків, — дадуть змогу носіям судової влади стати справді незалежними і самостійними. А отже, розробкою та прийняттям кодексу мусять займатися лише вони. Втручання в цей процес сторонніх осіб може призвести до небажаних наслідків, порушити єдність та авторитет судової системи.

Інтерв’ю взяла Світлана ГОРШЕВСЬКА.

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Кого визнати «закордонним українцем»?

Дискусія довкола законопроекту «Про статус закордонного українця», ухваленого нещодавно Верховною Радою у першому читанні, відбулася днями під час «круглого столу», організованого Державним комітетом у справах національностей та міграції і Українською всесвітньою координаційною радою. Найбільше емоцій та дебатів викликало питання, кого визнати в майбутньому законі закордонним українцем. Дискусію започаткував народний депутат Рефат Чубаров. Він висловив такий погляд: цей статус треба надавати не за етнічною, а за територіальною ознакою. Тобто, на його думку, статус та пільги, що з нього випливатимуть, мали б отримати не лише етнічні українці, що з різних обставин опинилися поза межами історичної батьківщини, а й представники інших національностей, котрі проживали в Україні, зокрема кримські татари.

Однак переважна більшість учасників «круглого столу» висловилася проти такого підходу. Зокрема, народний депутат, голова товариства «Україна-Світ» Іван Драч закликав «не звалювати все докупи» і передбачити в законі саме етнічний принцип. Інші учасники дискусії також наголошували на певній розмитості територіального принципу визначення поняття «закордонний українець», адже території України століттями входили до складу інших держав, тож зафіксованих меж, від яких можна було б «танцювати» в цьому випадкові, наша країна не мала. На думку багатьох промовців, статус закордонного українця слід визначати, виходячи з бажання людини ідентифікувати себе представником української нації, підкріпленого відповідними родинними чи історичними зв’язками.

Висловлювали також думку, що доцільно було б розділити закордонних українців на певні категорії. Зокрема, директор Центру українознавства Київського національного університету імені Т. Шевченка Володимир Сергійчук зауважив, що все закордонне українство можна розділити на добровільне і примусове. Скажімо, частина етнічних українських земель опинилася за межами нинішньої України в результаті територіальних поділів, часто замішаних на політиці. Це — Кубань, Слобідська Україна (нині Бєлгородська, Воронезька та Курська області РФ), Берестейщина, Південний Дон, Придністров’я, Пряшівщина та інші. Друга категорія —політична та трудова еміграція. І третя, яка потребує особливої уваги, — люди, насильно депортовані з України за сталінських часів.

У будь-якому разі перед творцями майбутнього законопроекту стоять непрості завдання. Народний депутат Володимир Бондаренко, співавтор (разом з Ігорем Осташем та Андрієм Деркачом) законопроекту, що пройшов перше читання у ВР, також узяв участь у цій дискусії. Так само, як і його колега Євген Гірник, співавтор іншого законопроекту. Тепер народні депутати (обидва представники фракції «Наша Україна») працюватимуть над документом спільно. Очевидно, з урахуванням висловлених під час «круглого столу» зауважень.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

ФОТОФАКТ

В Одесі відкрито українсько-болгарську клініку кардіології та кардіохірургії «Свята Катерина Софія-Одеса». В цій лікувальній установі здійснюватимуть функціональну діагностику захворювань серцево-судинної системи, а також увесь спектр сучасних ендоваскулярних діагностичних та оперативних втручань.

На знімку: начальник управління охорони здоров’я Одеського міськвиконкому Олена Якименко **(праворуч)** розповідає про можливості кабінету функціональної діагностики клініки; ліворуч попереду — міністр фінансів Болгарії Мілен Велчев.

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

Відбувається відвертий переоблік власності перед запровадженням податку

У КОМІТЕТАХ ВР

(Початок на 1-й стор.).

Як зазначив голова комітету Станіслав Гуренко, відсутність єдиної державної системи реєстрації прав власності як такої гальмує надходження у країну інвестицій та економічний розвиток. Його підтримали. До того ж це фактично ставить під сумнів реалізацію конституційних прав людини. Але на шляху створення такої системи стоять наболілі проблеми. Такі складні, що начальник управління Держкомзему Микола Лихогруд зауважив: воно й краще, що єдиного реєстру досі не створили...

А прозвучало це, як «воно і спокійніше». Перший заступник держсекретаря Міністерства економіки та з питань євроінтеграції Ігор Шумило констатував: на відміну від світової практики, у нас не додержують головних умов обліку прав власності. Це наявність єдиного реєстру землі та нерухомості, реєстрація, що зумовлена наявністю земельних ділянок, зосередження кадастрових, облікових, нотаріальних послуг в одній установі тощо.

Між іншим, досягненню оптимального законодавчого забезпечення цієї архіважливої процедури в Україні сприяють у рамках спеціального канадсько-українського законодавчого та міжурядового проекту. Одна з його учасників — Наталія Соколовська — задля експерименту пройшла шлях реєстрації своєї власності. Для цього їй потрібно було відкрити двері дев'яти інстанцій(!) Адже права на власність будівель і споруд реєструє бюро з технічної інвентаризації (БТІ), а оформляє право на землю — Держкомзем. Але над ними, між ними і під ними ще є виконкоми місцевих рад, житлово-експлуатаційні організації (кооперативи), опікунські ради і багато інших організацій, котрі встановлюють свої вимоги, обмежують терміни дії усіляких довідок, не узгоджених за формою і змістом.

Однак, як стало зрозуміло з виступу держсекретаря Міністерства юстиції Анатолія Зайця, на шляху створення єдиного реєстру прав власності стоять і серйозніші проблеми. Скажімо, який державний орган триматиме у себе єдиний реєстр? Нещодавнє рішення Міністерства юстиції перекласти на свої плечі ведення тимчасового реєстру нерухомості спричинило серед народних депутатів неоднозначну реакцію. Під час «круглого столу» підозри у міжвідомчій боротьбі за «шкуру ще не вбитого єдиного реєстру» тільки зміцнилися. Почалося з гострих запитань народного депутата Олександри Кужель: мовляв, якою рукою «юстиція» збирається продавати нерухомість, а якою реєструвати? А закінчилося лаконічним резюме директора Київського бюро з технічної інвентаризації Василя Сенчука: Мін'юст перебирає на себе частину наших законних прав. Тут він і сказав те, про що інші, схоже, думали: відбувається відвертий переоблік майнових прав перед запровадженням податку на нерухомість. А якими темпами, мимоволі проілюстрував Анатолій Заєць: лише п'ятнадцять БТІ, зокрема і столичне, не під'єднано до електронного реєстру Мін'юсту!

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Думалося от про що. Зрозуміло, міжвідомча боротьба за право вести єдиний реєстр — це, крім іншого, боротьба за ду-у-уже великі гроші як плату за послуги. Але хоч яке з відомств візьме гору, воно навряд чи гарантуватиме населенню відшкодування за неякісно надані послуги, що гіпотетично може обертатися величезними збитками. Нині, як слушно зауважив Ігор Шумило, держава не гарантує достовірності інформації, через що ми маємо несистемний, фрагментарний характер реєстрації прав власності. Це задовольняє грошовитих забудовників-інвесторів, які з допомогою місцевої влади відтісняють у глухий кут ринку нерухомості менш заможних квартирантів, з не меншими громадянськими правами. А що буде завтра, мають відповісти народні депутати.

На засіданні комітету, яке відбулося одразу по закінченні «круглого столу», заступник голови Володимир Матвєєв очолив робочу групу, яка з допомогою усіх зацікавлених відомств має узгодити один з трьох законопроектів зі створення державної єдиної системи реєстрації прав власності на нерухоме майно. А не вийде прийти до спільного знаменника (що найбільш вірогідно), депутатський корпус розглядатиме всі три законопроекти.

Сергій ВЛАД.

Комунальний застій

Найнереформованіша галузь — комунальна. Такого висновку дійшли учасники «круглого столу» з обговорення концепції загальнодержавної програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства України. Голова Комітету ВР з питань будівництва, транспорту, житлово-комунального господарства і зв'язку Валерій Пустовойтенко зазначив, що стан галузі нині непокоїть суспільство і становить загрозу національній безпеці.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На думку учасників обговорення, одна з головних причин занепаду — припинення державного фінансування. За часів «комунального комунізму» споживачі сплачували лише п'ять відсотків вартості послуг, тож після зростання цін заборгованість населення істотно зросла і тепер становить 8,6 мільярда гривень. А за таких умов навіть не йдеться про, скажімо, оновлення зношеної техніки чи збільшення зарплати працівникам галузі.

Нині комунальникам на державні дотації сподіватися не випадає. Очікують, що в майбутньому додаткові кошти даватиме спрощена схема надання пільг із квартплати, плати за комунальні послуги й паливо. Ще один шлях — раціональне й ощадливе використання енергоресурсів. Також планується зробити прозорою систему регулювання тарифів. Однак, на думку фахівців, для громадян ця прозорість обернеться черговим підвищенням цін, адже під час «круглого столу» не раз наголошувалося: надавати комунальні послуги нині — справа збиткова.

Водночас на загальнодержавну програму реформування покладається чимало сподівань. За словами голови Державного комітету з питань житлово-комунального господарства Григорія Семчука, вона має задовольняти потреби всіх споживачів і створювати умови для сталої, ефективної роботи та розвитку житлово-комунального господарства.

Додам, що, окрім цього законопроекту для врегулювання діяльності галузі, парламентаріям протягом трьох років треба ухвалити ще майже 170 нормативних актів. Чи дочекаємося?

Надія ГОРБАТЮК.

ЗАЛИШАЙТЕСЯ З «ГОЛОСОМ»

Безплатне житло важливіше доплат

Які пільги бібліотекарям призупинені на 2003 рік?

Працівники бібліотеки смт Приморське.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2003 рік» від 26.12.2002 р. зупинено дію ч. 5 ст. 30 Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу», яка надавала працівникам бібліотек право на доплату за вислугу років. Але решта пільг у цьому році зберігається. Так, працівникам бібліотек держава надає гарантії, що встановлені законодавством про працю, соціальне страхування та пенсійне забезпечення. Це, зокрема, безплатне користування житлом з опаленням і освітленням у межах встановлених норм працівникам бібліотек, які працюють у селах і селищах, а також пенсіонерам, які раніше працювали в бібліотеках у цих населених пунктах і проживають у них. Також працівникам бібліотек можуть встановлюватися надбавки та доплати в межах затвердженого фонду оплати праці працівників бібліотек. А підприємства, установи та організації за рахунок власних коштів можуть в колективних договорах встановлювати працівникам бібліотек додаткові пільги.

Наталія ХОМЕНКО.

За життя солдата відповідає держава

Прийняття нової редакції закону «Про прокуратуру», перетворення цього інституту на орган, який відповідатиме європейським стандартам, — одне із зобов'язань України перед Радою Європи. Як поінформував на засіданні Комітету ВР з питань національної безпеки та оборони автор документа — народний депутат України Михайло Потебенько, метою розробки змін до Закону «Про прокуратуру» є також необхідність привести основні засади діяльності органів прокуратури у відповідність Конституції України.

Законопроект, зокрема, передбачає забрати у прокуратури функцію досудового слідства, залишивши її лише за органами, що проводять оперативно-розшукову діяльність, тобто за міліцією. Однак у виняткових випадках — скажімо, при грубому порушенні законодавства органами досудового слідства чи в разі скоєння злочину працівником органів внутрішніх справ — прокуратура може взяти до свого провадження будь-яку кримінальну справу. Народні депутати — члени оборонного комітету також підтримали збереження інституту військових прокуратур і рекомендували Верховній Раді схвалити законопроект як основу.

Законопроект про внесення змін до Закону «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», внесений народним депутатом Ярославом Сухим, передбачає надати членам сімей військовослужбовців, які загинули під час проходження військової служби чи пропали безвісти, право на санаторно-курортне лікування у військових санаторіях, а також на позачергове отримання житла. За даними Міноборони, загалом за 11 років незалежності України загинуло 1482 військовослужбовці.

Однак деякі депутати мали застереження до цього законопроекту. Зокрема, Олександр Кузьмук зауважив, що 60% загиблих військовослужбовців загинули поза службою, а 80% із них — у вихідні дні за межами військових частин, тому, на його погляд, пільги можна надати лише сім'ям тих військовослужбовців, які загинули під час виконання військових обов'язків. Анатолій Доманський запропонував започаткувати західну практику — коли членам родин загиблих військовослужбовців лише виплачується грошова компенсація, а не надаються пільги.

Тим часом і голова комітету Георгій Крючков, і його перший заступник Борис Андресюк наголосили на моральному аспекті цієї проблеми: якщо держава призвала до війська молодих людей, то повинна нести відповідальність за їхнє життя протягом усього часу служби.

Комітет рекомендував ВР підтримати законопроект у першому читанні.

Юліана ШЕВЧУК.

Ініціатива Президента України в контексті європейської політичної моди

Як свідчить аналіз наведених нижче узагальнень, досвід 41 європейської нації в побудові демократичних державних устроїв відзначається винятковою ***різноманітністю*** *конституційної творчості.*

Якщо взяти сім основних компонентів: система державного управління, структура парламенту, визначення глави держави, форма виборчої системи, спосіб обрання президента, визначення глави виконавської влади, ***— практично немає країн****, у яких би всі ці складові* ***повторювалися****.*

В текстах конституцій практично не прийнято чітко формулювати саму назву системи державного управління — президентської і парламентської, а також відповідно двох змішаних варіантів.

Більше того, **застосування тієї чи іншої дефініції не відповідає реальній політичній практиці**. Наприклад, у Болгарії існуючу систему прийнято вважати парламентською, хоча по суті вона є напівпрезидентською. Так само офіційно іменована як парламентська фактично парламентсько-президентською республікою є Литва. Важко погодитися і з тим, що парламентська форма застосовується у Чехії, де парламент може бути розпущений ним же обраним президентом. Так само ставиться під сумнів президентський варіант в Югославії, де президента обирає не народ, а парламент.

Загалом, якщо європейські країни умовно поділити на такі, в яких при визначенні системи державного управління **на першому місці є поняття «парламент» чи «президент»**, то держави розподіляються таким чином:

парламентські і парламентсько-президентські — 24 країни (Австрія, Албанія, Бельгія, Болгарія, Великобританія, Угорщина, Німеччина, Греція, Данія, Ірландія, Ісландія, Іспанія, Італія, Латвія, Литва, Нідерланди, Норвегія, Словаччина, Словенія, Туреччина, Чехія, Швеція, Швейцарія, Естонія);
президентські і президентсько-парламентські — 17 **країн** (Азербайджан, Вірменія, Білорусь, Грузія, Казахстан, Кіпр, Македонія, Молдова, Польща, Португалія, Росія, Румунія, Україна, Фінляндія, Франція, Хорватія, Югославія).

Наступний принцип поділу — **спосіб обрання президента**. Дві групи розподіляються майже порівну:

обирає народ — 21 країна (Азербайджан, Вірменія, Білорусь, Болгарія, Грузія, Ірландія, Ісландія, Казахстан, Кіпр, Литва, Македонія, Молдова, Польща, Португалія, Росія, Румунія, Словенія, Україна, Фінляндія, Франція, Хорватія);
обирає парламент — 20 країн (Австрія, Албанія, Бельгія, Великобританія, Угорщина, Німеччина, Греція, Данія, Іспанія, Італія, Литва, Нідерланди, Норвегія, Словаччина, Туреччина, Чехія, Швейцарія, Швеція, Естонія, Югославія).

Незбіг цифр у двох списках свідчить про те, що **обрання президента при парламентській формі управління — парламентом, а при президентській — народом не є обов'язковим, але є превалюючим**.

(У парламентських Ірландії, Ісландії, Литві, Словенії президентів обирає народ, а в президентській Югославії — парламент.)

У Європі зберігся такий релікт, як парламентська монархія при законсервованій ролі монарха, яка може за певних обставин стати реальною, — як, приміром, в Іспанії (до ЄС входить 7 парламентських монархій і 8 парламентських республік). Склалося так, що в країнах, де є королі, президентів нема.

Наступна видова особливість політичної системи — структура парламенту. Розподіл за цією ознакою такий:

однопалатний парламент — 22 країни (Азербайджан, Албанія, Вірменія, Болгарія, Угорщина, Греція, Грузія, Данія, Ісландія, Кіпр, Латвія, Литва, Македонія, Молдова, Португалія, Словаччина, Словенія, Туреччина, Україна, Фінляндія, Естонія, Югославія);
двопалатний парламент — 19 країн (Австрія, Білорусь, Бельгія, Великобританія, Німеччина, Ірландія, Іспанія, Італія, Казахстан, Нідерланди, Норвегія, Польща, Росія, Румунія, Франція, Хорватія, Чехія, Швейцарія, Швеція).

Різновидність виборчих систем у виборах до нижньої палати знаходить своє вираження таким чином:
мажоритарна — 6 країн (Білорусь, Великобританія, Ірландія, Македонія, Франція, Югославія);
пропорційна — 22 країни (Австрія, Бельгія, Болгарія, Греція, Данія, Ісландія, Іспанія, Кіпр, Латвія, Молдова, Нідерланди, Норвегія, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Туреччина, Фінляндія, Чехія, Швейцарія, Швеція, Естонія);
змішана — 13 (Азербайджан, Албанія, Вірменія, Угорщина, Німеччина, Грузія, Італія, Казахстан, Литва, Росія, Словенія, Україна, Хорватія).

При формуванні верхньої палати парламенту найпоширенішою є система, яка грунтується не на виборах, а на призначенні членів палати з елементами непрямих виборів — 10 країн (Білорусь, Великобританія, Німеччина, Ірландія, Казахстан, Росія, Італія, Румунія, Франція, Хорватія).

У 7 країнах вибори можна кваліфікувати як **пропорційні** (Австрія, Бельгія, Нідерланди, Норвегія, Польща, Чехія, Швеція), **а в двох державах — як мажоритарні** (Іспанія, Швейцарія).

Вибори у верхню палату за змішаною системою, тобто пропорційно-мажоритарною, не практикуються.

Отже, **однозначних прив'язок виборчої системи до системи державного управління немає**. Очевидним є підсумок про те, що схильність до переважаючого вмісту парламентського компоненту у владному замісі мають старі держави, а президентському перевагу віддають молоді державні утворення, зокрема всі європейські члени СНД.

Пояснюється це тим, що в першому випадку Західна Європа проявляє захисну реакцію проти тоталітаризму — від Наполеона до Гітлера, а саме — **намаганням розчинити одноосібну владу у знеособленій масі парламентаризму**.

У другому випадку мотивами служать традиція сильного ЦК, трансформованого у президентство, а також і головним чином, як у випадку з Україною, **потреба концентрації влади задля захисту державного суверенітету** молодої державної нації в умовах внутрішніх та зовнішніх загроз для самого її існування.

Виходячи із вище наведеного математично-політологічного аналізу, загальнонаціональна дискусія в Україні про перехід від президентсько-парламентської до парламентсько-президентської системи державного управління співзвучна **визначальним тенденціям розвитку державно-політичного менеджменту післявоєнної Європи**.

Запропонований лідером України варіант цілком резонно **розглядається в руслі стратегічного політичного курсу** України, спрямованого на Захід — на європейську інтеграцію, оскільки всі без винятку члени ЄС поєднані також спільністю парламентського принципу побудови своїх політичних систем.

Крім того, Президент України першим серед лідерів пострадянських, за винятком балтійських, держав запропонував реформу, спрямовану на демонтаж перейменованого на демократичний кшталт номенклатурного устрою з непомірне концентрованою владою на чолі правлячої піраміди. Йдеться про демонтаж чи посягання на «святая святих» **самого механізму влади**, сконструйованої ще Сталіним, — на одноосібну владу керівника, яка практично не стала іншою у нових посткомуністичних державах, хоча той керівник уже не називається першим секретарем ЦК.

Окрім спрямування України до нової якості політичного буття, співзвучного останній європейській моді, новаторство Президента України і солідарних з ним політичних сил має ще й міжнародне значення, оскільки цим кроком українського лідера **вперше робиться спроба весь посттоталітарний простір, що перебуває у стані перманентного історичного транзиту від комунізму до демократії, вписати в загальноєвропейський контекст конструювання демократичної влади**.

Навіть якщо вдатися до аргументів критиків, які наголошують на тому, що реформа вигідна самому Президентові, то історія не могла не скористатися тим, щоб отримати від цього незмірно вищу вигоду — шанс для здійснення системного відходу України від радянського тоталітарного минулого і наближення до демократичного європейського майбутнього.

Однак... Невипадково проблема **означена, як форма державного управління. А зміст?** Тут, очевидно, значно менше підстав для оптимізму, а більше — для сумнівів і застережень.

Адже зміст — це політична культура суспільства, менталітет нації, історична традиція, тоталітарна спадщина, а головне — **професіоналізм політикуму, тобто персонального складу самої влади**.

Бо коли незаперечною є продуктивність парламентсько-президентських моделей у Європі, то неодмінно треба мати на увазі — **за умови насичення тамтешньої форми тамтешнім змістом**, передовсім — сформованим протягом століть високоякісним парламентаризмом.

Чи здатні нинішні українські законотворці, яким реформа відводить першочергову роль в управлінні державою не «по-президентськи», а «по-парламентськи», сісти на одну професійну лаву з західноєвропейськими перами і лордами з їхнім кількастолітнім досвідом національного парламентаризму за плечима — **попросту сісти і писати закони?**

Особисто і власноруч. У чому, власне, і полягає суть парламентського ремесла.

Василь БАЗІВ,
науковий консультант Президента України, кандидат політичних наук.

СПІВЧУТТЯ

Рада Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді України та профспілкові комітети профспілкових організацій народних депутатів України другого, третього та четвертого скликань висловлюють скорботу з приводу смерті народного депутата України другого та третього скликань **Анатолія Васильовича Єрмака** та висловлюють глибоке співчуття рідним, близьким і друзям покійного.

Рада ВПС НДУ у Верховній Раді України та ПК ПО НДУ другого, третього й четвертого скликань.

Шановні пані Наталіє, Олександре та Віталію!

Важко говорити в минулому часі про Анатолія Васильовича, з яким ми разом працювали протягом двох скликань в депутатській групі «Реформи» і в Комітеті ВР з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією.

Я завжди знав, що він чесний, принциповий і відкритий душею, справжній офіцер, людина честі й обов'язку, дійсний захисник нашої Вітчизни, справжній товариш і друг, високий професіонал в усьому, за що брався.

Пам'ять про нього завжди буде жити в наших серцях.

Ю. КАРМАЗІН, народний депутат України другого—четвертого скликань, голова Партії захисників Вітчизни.

Народні депутати України — члени Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією та працівники секретаріату висловлюють глибоке співчуття сім'ї, близьким та рідним у зв'язку із трагічною загибеллю **Єрмака Анатолія Васильовича** — відданого сина України, народного депутата другого та третього скликань Верховної Ради України, позаштатного консультанта Комітету ВР з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

Пам'ять про нього назавжди залишиться в наших серцях.

Тимчасова слідча комісія ВР з розслідування обставин вбивства журналістів Георгія Гонгадзе, Ігоря Александрова та інших глибоко сумує з приводу трагічної загибелі в автокатастрофі консультанта комісії, народного депутата України попередніх двох скликань ВР полковника

Анатолія Васильовича ЄРМАКА.

Висловлюємо щире співчуття його рідним, близьким, друзям.

Г. ОМЕЛЬЧЕНКО, голова комісії.

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

МАЗи і КамАЗ...

Таємниць у новій ДТП багато, заявив на пресконференції, присвяченій обставинам загибелі народного депутата другого і третього скликань Верховної Ради, члена депутатського об'єднання «Антимафія» Анатолія Єрмака голова тимчасової парламентської слідчої комісії з розслідування резонансних справ Григорій Омельченко. Але: «доки не завершиться офіційне слідство і те, яке проводитиме «Антимафія», я утримуюся від жодної версії. Сподіваюся, ми встановимо правду про смерть Анатолія Єрмака».

Григорій Омельченко не став сам і просив журналістів не пов'язувати трагічну загибель колеги з розслідуванням останніх резонансних справ хоча б тому, що вони легалізовані. Серед таких справ — незаконна торгівля зброєю, постачання військової техніки і монтаж цехів з виробництва зброї, зокрема і до країн, що перебувають під санкцією ООН. Розкрадання ядерного палива на 3 млрд. доларів і причетність до цього посадових осіб з Кабміну, адміністрації Президента та Верховної Ради.

Серед загадкових збігів обставин Григорій Омельченко назвав, зокрема, такий факт: вантажівка-вбивця належала «Азовсталі», а цей комбінат фігурував у антикорупційній книзі, написаній з участю Анатолія Єрмака. Потребують осмислення і такі факти: чи могли за цієї малої швидкості (автомобіль рухався зі швидкістю 60—70 км на годину, а МАЗ — приблизно 50 км) статися такі катастрофічні наслідки. А також чи міг з такої глибокої колії, на яку вказують правоохоронні органи, здійснити смертельний маневр легковий автомобіль «Жигулі». Згадавши про серію загадкових загибелей у ДТП невгодних владі політиків, голова слідчої комісії наголосив: «У світі найефективніший спосіб усунення небажаних осіб — автомобільні аварії».

Прощання з Анатолієм Єрмаком відбудеться 15 лютого з 10 до 12 години в Будинку вчителя.

Людмила КОХАНЕЦЬ,
Анатолій БЕНЬ.

Прикордонний «врожай» треба вміти збирати

Чорноморська регіональна митниця має перевагу серед інших регіональних митниць України за багатьма ознаками. В зоні її діяльності найбільші довжина митного кордону — 1613 кілометрів та кількість пунктів пропуску — 39. У шести підпорядкованих її місцевих митницях та в інших підрозділах працює понад 2,6 тисячі осіб — за чисельністю працівників ЧРМ теж найсолідніша. Нарешті саме в регіоні, що вона обслуговує, а це кілька південних областей країни, застосовуються практично всі наявні у світі види митного контролю: на морських та річкових суднах, залізничному, автомобільному та авіаційному транспорті, лініях передачі електроенергії, під час поштових відправлень, а віднедавна — й на трубопроводах, якими транспортуються газ та нафта.

— А чи завжди і всі сумлінно працюють тут над виконанням покладених на них завдань?** Саме з такого запитання розпочалася наша бесіда з начальником Чорноморської регіональної митниці, державним радником митної служби третього рангу **Олександром ТОКАРЧУКОМ

— Скажу ствердно: більшість наших працівників — люди сумлінні та відповідальні. Це засвідчує такий факт: вперше за всю історію нашої регіональної митниці торік стягнуто митних платежів на загальну суму понад 1,1 мільярда гривень, що майже в півтора разу більше, ніж у році попередньому. Істотне, погодьтеся, поповнення доходної частини держбюджету. Домогтися таких зрушень не змогли б, якби усі разом не вживали заходів для забезпечення прозорості та відкритості у взаєминах з суб’єктами зовнішньоекономічної діяльності, експедиторами, агентами та митними брокерами, для вдосконалення процедур митного контролю та активізації правоохоронної діяльності й боротьби з контрабандою також. Багато важить і налагодження тісної взаємодії з усіма правоохоронними та контролюючими органами.

— Необізнаному читачеві мало про що скаже перелік основних напрямів вашої діяльності. Будь ласка, Олександре Йосиповичу, конкретніше: звідки збільшення в кілька сотень мільйонів гривень? Адже не за помахом якоїсь чарівної палички.

— Ні, звичайно. Докладно зупинюсь, для прикладу, на питаннях митної вартості, де всіляких хитрувань поки що, на жаль, чимало. У нас у державі чинна Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності, якої дотримуються аж ніяк не всі: одні — через недостатню обізнаність, інші — свідомо, заради власної наживи. Образно кажучи, дехто в документах, декларуючи товар, називає слона мухою. А достовірність коду прямо впливає на визначення митної вартості товарів і, відповідно, сум митних платежів. Отож у нас беззастережне правило: довіряй, але й перевіряй. В результаті рівень митної вартості експортно-імпортних товарів торік збільшено на 72 з лишком мільйони гривень, а до держбюджету додатково внесено митних платежів на суму 10,5 мільйона гривень. Це, до речі, майже втричі більше, ніж у попередньому році.

— Виходить, слона під виглядом мухи через вашу митну територію вже не провезеш?

— Рано так твердити. Невирішених проблем тут ще вистачить. Нерідко ми просто фізично не в змозі все і всюди ретельно проконтролювати. Потреба дедалі оперативнішого митного оформлення товарів з одночасним контролем за правильністю їх класифікації та визначенням митної вартості обумовлює збільшення штатної чисельності підрозділів, відповідальних за ці напрями діяльності, передусім — відділів тарифів і митної вартості, митних платежів. Відповідні пропозиції до Держмитслужби ми внесли, сподіваємося, на них зважать.

Вкрай тривожним є зростання чисельності судових справ з питань визначення класифікації товарів та їх митної вартості, більшість рішень за ними приймається на користь позивачів — юридичних та фізичних осіб. Акти нормативного та роз’яснювального характеру Держмитслужби України (наприклад, щодо легкових автомобілів, поліетилену і т. ін.) у судах за основоположні документи чомусь не визнають, а от висновки сторонніх експертних організацій, що мають для нас лише довідковий характер, вважають основоположними, навіть якщо вони створюють передумови для ненадходження митних платежів до держбюджету. Має бути запроваджена єдина методика визначення класифікації товарів та їх митної вартості. Не завадило б надання митним органам права на оперативно-розшукову діяльність, чого, на жаль, не передбачено в новому Митному кодексі України, що невдовзі набуває чинності. А якими доречними були б такі права в боротьбі з контрабандою, з порушенням митних правил!

У цій сфері, до речі, позиція судів теж малозрозуміла: справи, пов’язані з контрабандою та порушенням митних правил, ними часто зволікаються. У більшості випадків рішення про конфіскацію приймають лише за дріб’язковими справами, а коли суми значні, її не застосовують. Ось вам факт: на користь правопорушників у судах вирішується кожна четверта справа, що за сумою коштів, які в ній фігурують, набагато вагоміша, аніж оті три разом узяті, що вирішуються на користь митниці.

— Хіба можна тоді казати про ефективність боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил?

— Можна і потрібно. Необ’єктивний підхід багатьох суддів до розгляду справ істотно знижує надходження до бюджету держави коштів та цінностей, вилучених внаслідок антиконтрабандних заходів, — це так. І ми сподіваємося на виправлення тут похибок чи, імовірно, і зловживань. Та водночас маємо примножувати свої зусилля, аби дедалі ефективніше боротися з контрабандистами та порушниками митних правил. Торік, скажімо, ЧРМ завела понад тисячу справ на порушників на суму близько 117 мільйонів гривень та три десятки кримінальних справ щодо контрабанди на суму майже 66 мільйонів гривень. Ці показники у кілька разів перевищують ті, що були в позаминулому році.

Можу назвати чимало резонансних справ, що порушені не лише через те, що йдеться про великі суми коштів, а й через спроби завдати фізичної та моральної шкоди багатьом людям, державі. Ось лише деякі з них. У схованку автомобіля «Мерседес-Бенц», що перевозив транзитний вантаж (пантофлі) з Туреччини до Польщі, виявлено 203 кілограми 390 грамів наркотичних речовин. Партію ювелірних виробів із золота та коштовного каміння вагою понад 73 кілограми затримали митники ЧРМ у листопаді минулого року на митному посту «Одеса-Аеропорт» під час проведення спільно з СБУ операції з виявлення та припинення контрабанди. За найскромнішими підрахунками, вартість вилучених коштовностей становить майже 500 тисяч доларів США...

— Справді названі вами, Олександре Йосиповичу, факти та цифри не можуть не вражати, вони вагомі. І за ними, погоджуся, високі сумління та відповідальність багатьох митників. Та я хочу повернутися до початку розмови, до свого першого запитання: чи завжди і всі?.. Розумієте натяк?

— Авжеж. Маєте на увазі, певно, зловживання з боку деяких тепер уже колишніх працівників нашої регіональної митниці, що набули широкого розголосу не без участі вашого брата-журналіста? Утім, я кажу так без осуду, навпаки — схвально: замовчування не сприяло б попередженню та викоріненню негативних явищ. Торік провели майже чотири десятки службових розслідувань і перевірок. До правоохоронних органів направлено подання щодо притягнення до кримінальної відповідальності дев’яти працівників митниці. Десятки осіб за різні порушення покарано в адміністративному порядку, декого звільнено. Застосували масштабну організаційно-кадрову ротацію —перемістили на інші посади понад 40 працівників керівного та майже 250 — інспекторського складу. Вжили й деякі інші заходи щодо поліпшення роботи з кадрами.

— Даруйте, Олександре Йосиповичу, що змусив пригадати неприємні факти, котрі сталися не з вашого недогляду, адже ви начальник регіональної митниці лише з другого півріччя минулого року...

— Тішитися тим, що то був недогляд когось іншого, не хочеться. Адже все сталося в колективі, з яким зв’язав своє життя. Тут, звільнившись у запас із армії у званні підполковника, я розпочинав митну службу з посад начальника відділу оперативного реагування, заступника начальника митної варти. Тут за сім років, сходинка за сходинкою, дійшов до посади начальника ЧРМ. Мені, повірте, завжди було боляче стикатися з порушеннями, а тим більше — зі зловживаннями, хоч би з чиєї вини вони відбувалися.

Мою відповідальність за те, щоб підлеглі суворо дотримувалися законодавства, забули про різного роду «вольності», я відчуваю, усвідомлюю, звичайно, повсякчас. Задоволений тим, що маю дедалі відчутнішу підтримку серед працівників митниць, постів, пунктів пропуску, інших структурних підрозділів. Діятимемо в межах законів — значить не тільки позбудемося будь-яких негативних явищ, а й ефективніше, вагоміше поповнюватимемо бюджет держави.

Розмову вів **Георгій ВОРОТНЮК.**

Одеса.

■ ■ ■

Митники проводжають наших співвітчизників за кордон й зустрічають звідти гостей, ділових людей. Своїм зовнішнім виглядом, культурою спілкування вони створюють перше враження про нашу країну. Водночас спрацьовує їхня професійна підготовка, адже лише за минулий рік до державного бюджету перераховано майже 10 млрд. гривень, що становить чверть від усіх доходів до нього.

■

Мали б ще не один мільярд доходів

Якби наша митниця стала надійним форпостом держави, уряд не кивав на Верховну Раду, а допомагав їй

Уже коли поданий вище матеріал було підготовлено до друку, відбулося розширене засідання колегії Державної митної служби України. На ній побував і наш кореспондент.

Колегія не лише втішалася підсумками роботи за минулий рік. Найбільше зосереджувала увагу на проблемах, котрі заважають гарно й ретально зустрічати й проводжати усіх, хто перетинає кордони нашої держави. Допомагав робити це митникам і Президент України Леонід Кучма, який прибув на розширене засідання разом з Першим віце-прем’єр-міністром Миколою Азаровим, кількома міністрами.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Такі високі гості завітали сюди не випадково. Без сумніву можна твердити: «заманила» їх сюди цифра — майже 10 мільярдів гривень. Таку суму митники перерахували торік до держбюджету, і вона становить його четверту частину. Та ця цифра має ще й такі позитивні ознаки для служби: планове завдання вона виконала на 117,6 відсотка, до бюджету перераховано 1,5 млрд. грн. понад встановлений річний показник, на 3,44 млрд. гривень більше, ніж за 2001 рік.

Торік митними органами порушено 423 кримінальні справи про контрабанду, заведено майже 40 тисяч справ щодо порушення митних правил на величезні суми. На розгляд судів направлено 80 кримінальних справ, що майже у півтора разу більше, ніж 2001 року.

Усі наведені й інші показники, а також посилення вимогливості до митників, підкреслювалося на колегії, значною мірою є наслідком особистої ролі Миколи Каленського (**на фото в центрі**), якого торік було призначено головою Державної митної служби України. А вже за його участі за минулий рік було замінено 16 начальників митниць. На колегії наводилося чимало прикладів недосконалості митного контролю. Хоча б ввезення в Україну транспортних засобів, оформлених на пільгових умовах начебто для інвалідів Великої Вітчизняної війни. Декотрі з них протягом останніх чотирьох місяців стали «власниками» 10—50 автомобілів високого класу. Внаслідок таких оборудок, виявлених лише на Житомирській і Ягодинській митницях, бюджет держави втратив десятки мільйонів гривень.

Або таке виявлене «непорозуміння». У 2002 році «Укрчастотнагляд» видав дозвіл на ввезення 165 тисяч мобільних телефонів. А кількість користувачів цього виду зв’язку за цей період зросла на 1,4 мільйона. Реалізовували завезені раніше? Ні, схожа ситуація спостерігалася й у 2001 році.

Щонайменше 600 млн. гривень кожного року держава недоотримує через недостатнє використання транзитних можливостей країни. Бо дедалі більше транспортних потоків оминає територію нашої держави. Їдуть іноземці довшим шляхом, щоб швидше й без зайвої тяганини пройти наші митні формальності.

Президент зазначив у своєму виступі на колегії серед головних пріоритетів митної служби — посилення її ролі у розвитку зовнішньоекономічної діяльності, усунення прорахунків у захисті внутрішнього ринку. Бо необгрунтовані пільги щодо імпорту призводять до невигідного становища вітчизняного товаровиробника. Крім того, наявні різноманітні місцеві збори спричиняють значно більші втрати від одержаних доходів. Залишається ще досить низькою ефективність численних контрольних служб, на утримання яких витрачають чимало коштів. А наслідок такий: на товарних ринках нашої країни домінують контрабандні товари, зокрема, легкої промисловості — майже три чверті.

Окрім того, глава держави наголосив:

— Більшість нявних у роботі митної служби проблем можна було б давно усунути, якби уряд вдосконалював закони, якими вона керується.

Розширена колегія Державної митної служби України засвідчила: у нас ще не використовуються великі можливості для того, щоб вона стала надійним форпостом вітчизняної економіки, захисту її інтересів, істотного збільшення надходжень до держбюджету.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Нафта пішла проти «течії»

Нафтотермінал «Південний» у Григорівському лимані нарешті почав працювати — через нього пропущено перші 80 тисяч тонн «чорного золота». Однак пішла нафта не тим шляхом, про який багато років мріяли. Не по трубопроводу «Одеса — Броди» (саме в такому напрямку, за проектом, мали її перекачувати), а в ємкості танкера «Старту-2» під мальтійським прапором. Поставила її одна з російських компаній. Розпочалося, отже, реверсивне використання комплексу. В очікуванні свого основного призначення він поки що відвантажуватиме танкерні партії російської та казахської нафти, що надходитиме до «Південного» по трубах. Це все-таки ліпше, вважають фахівці, ніж багатомісячне простоювання, адже одержані кошти можна буде використати на обслуговування термінала і нафтопроводу.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса

ФОТОФАКТ

Напередодні 14-ї річниці початку виведення Радянських військ із Афганістану нагороду зниклого безвісти Сергія Коршенка отримала його мати. Орден «За мужність» ІІІ ступеня вручив глава уряду Криму Сергій Куніцин.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

«Мерседес» не тільки дорогий...

У Дніпропетровську карний розшук затримав «елітну» групу злочинців, які спеціалізувалися на викраденні виняткова «Мерседесів» вартістю від 70 до 120 тисяч доларів. Унікальність злочинного формування полягає в тому, що робили свою справу хлопці без особливих проблем: спокійно підходили до залишеної машини, відмикали її ключем, заводили і... Викрасти та збути встигли, правда, лише три «Мерси». Але на прикметі тримали ще аж 54 шикарні автомобілі. І напевне викрали б їх. Бо мали, уявіть собі, «запасні» ключі від усіх узятих на гачок «Мерседесів». Правоохоронці в це спершу навіть не могли повірити. Викликали власників цих іномарок. Прибуло 27 авто. І до кожного з них знайшлися ключі-дублікати...

Як вони могли потрапити до рук нечестивців? Виявляється, один з них — мешканець Сполучених Штатів Америки, який зумів там, на своїй батьківщині, порозумітися з мерседесівськими фірмачами. До машин, які продавалися в Україну, дружки американця «як виняток» виготовляли землякові додаткові ключі. Нашим злодюгам залишалося тільки простежити, хто стає власником міченого авто, а потім застати машину бодай на кілька хвилин залишеною без нагляду.

Отож справді, жартують тепер у Дніпропетровську, «Мерседес» не лише дуже дорога розкіш, а ще й надто небезпечна.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Дожилися: сало імпортують

Понад 20 тонн свинячого сала на суму близько 45 тисяч гривень затримали у двох автомобілях співробітники черкаської обласної податкової міліції.

Як з'ясували правоохоронці, сало «мандрувало» з Чернівців до Кіровограда без будь-яких документів і сертифіката якості. Тепер встановлюється особа власника вантажу, котрий і відповість на запитання слідства.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Застава, то для жниварів добра справа

(Початок на 1-й стор.).

Сільгоспвиробник, який підписав договір з держагентом на продаж зерна у заставу, має право протягом восьми місяців, але не пізніш як 1 березня, в разі якщо знайдеться вигідніший покупець, забрати вирощене. Але зробити це аграрії можуть лише відшкодувавши елеваторові затрати за зберігання. Точну заставну ціну, за документом, держава визначить до 31 березня. Під час її формування враховуватимуть затрати на виробництво зерна і забезпечення мінімального заробітку. Втім, згодом ціна може бути й переглянута — в разі різких коливань кількості зерна на біржі.

У такий спосіб в уряді планують вилучити з обігу протягом перших після жнив місяців 1,5—2 млн. тонн збіжжя з розрахунку приблизно 400 гривень за тонну з метою не допустити значного падіння цін на ринку колоскових. До речі, для компенсації кредитних ставок під заставні закупівлі зерна в держбюджеті-2003 передбачено понад 70 млн. грн.

Іван ЛАЗНЮК.

Вода в хаті — вже розкіш

ТАРИФИ

Майже вдвічі мають бути підвищені тарифи для населення на послуги херсонського міськводоканалу, щоб плата за них відшкодовувала витрати підприємства. Запропоновані розцінки — 79 копійок за постачання одного кубометра води і 86 копійок — за його відведення невдовзі обговорять депутати міськради. Понад 40 відсотків у складі тарифу становить електроенергія, ціна на яку за останні шість років зросла вчетверо.

Непопулярні заходи є відповіддю на вимогу Європейського банку реконструкції і розвитку, котрий наполягає, щоб тарифи повністю покривали витрати. Чергову драконівську ініціативу влада підкріплює посиланням на тарифи в інших містах, де населення оплачує їх стовідсотково, — Харків, Одесу, Луганськ, Миколаїв... Проте для жителів Херсона, котрі за рівнем доходів не на висоті, вода у такому разі стане занадто дорогим задоволенням.

Завбачливо готуючи споживача до підвищення плати, комунальники не забувають малювати райдужну перспективу: нарешті на європейські гроші залатаємо аж 25 відсотків діряних труб та колекторів, а головне — оновимо насосно-силове устаткування, що має істотно скоротити витрати на електроенергію.

Але тогді за воду в домівках херсонцям доведеться сплачувати більше, ніж мешканцям багатьох інших міст, а оплата каналізації для них стане чи не рекордною — у три з лишком рази більше, ніж, наприклад, у Харкові чи Кіровограді, і в 4,3 разу — ніж у Луганську.

Алла БРУСИЛОВА.
Херсон.

На свята серця щедрішають

ІНІЦІАТИВИ

До мусульманського свята Курбан-байрам У сімферопольському мікрорайоні Фонтани заселено 70-квартирний будинок. Зведено його на кошти програми облаштування депортованих. Як запевнив голова Державного комітету у справах національностей і міграції Геннадій Москаль, цьогоріч на облаштування житла для репатріантів буде виділено 43 мільйони гривень. На свій куточок чекають ще 1,5 тисячі прибулих з місць заслання сімферопольців.

Відчули турботу державних мужів і мешканці недавно створеного будинку милосердя для кримських татар — учасників національного руху за повернення на батьківщину. Їм подарували телевізор, а незабаром обіцяють автомобіль. Ініціатор створення, а нині керівник закладу, Айше Сеітмуратова відзначила, що нині тут не лише створено нормальні умови для життя. Літні люди мають можливість дотримуватися й національних традицій.

На півострові Курбан-байрам оголошено вихідним для мусульман. Протягом трьох днів вони ласують самсою, шашликами з баранини і найрізноманітнішими кримськими солодощами.

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

У НОМЕР

■ *Вінниця*

Трамвай для закоханих

О 14-й годині з трамвайного депо у Вінниці вийде на маршрут вагон у стилі ретро, який використовують для оглядових екскурсій. Ініціатори подорожі трамваю для закоханих — обласна молодіжна організація «Наше Поділля» — запевнили, що вагончик неодмінно приверне увагу вінничан: по-перше, його пофарбували у стилі свята Кохання, по-друге, обладнали гучномовцями, з яких лунатиме запальна музика.

На пасажирів чекають конкурси з призами. Їх переможці отримають у подарунок романтичні вечори на двох у розкішних ресторанах міста. Однак скористатися поїздкою у трамваї для закоханих можуть тільки пари закоханих і щасливих — вік для пасажирів значення не має, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

■ *Івано-Франківськ*

Гуцульський колегіум для сільської дітвори

Згідно з розпорядженням Прем'єр-міністра України Віктора Януковича Рожнівській загальноосвітній школі, що в Косівському районі на Івано-Франківщині, присвоєно ім'я професора Федора Погребенника. І відтепер цей навчальний заклад має назву хоч і занадто довгу, але промовисту: «Рожнівська школа-колегіум «Гуцульщина» імені Федора Погребенника Національного університету «Києво-Могилянська академія».

На базі школи створено сільський колегіум для обдарованої молоді. Вже п'ять років навчальний заклад бере участь в експерименті, запровадженому Міністерством освіти та науки, — окрім звичайних предметів, у школі викладають етнографію та збереження культурних традицій Гуцульщини. Зокрема, учні опановують секрети різьблення, писанкарства, виготовлення ліжників, **повідомляє наш власний кореспондент Наталя АНДРУСЕЧКО.**

■ *Луганськ*

Талант має ціну

Депутати луганської обласної ради заснували 35 стипендій діячам культури та мистецтва і 20 стипендій обдарованій творчій молоді у сфері театрального, музичного та образотворчого мистецтва. Засновано також грант обласної ради та облдержадміністрації на розроблення і реалізацію творчих проектів.

Щомісячний розмір стипендій діячам культури становитиме 250 гривень, обдарованій молоді — 100 гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.**

■ *Хмельницький*

Мораторій на безробіття!

Не скорочувати працівників підприємств — таке рішення ухвалили промисловці та підприємці міста Кам`янця-Подільського та району на зборах своєї спілки. Цей мораторій додасть оптимізму людям, які пережили вже кілька хвиль масових скорочень, **повідомляє наш власний кореспондент Віра ШПИЛЬОВА.**

ФОТОФАКТ

Нові приміщення для утримання худоби побудували у сільгосппідприємстві «Радівське» на Вінниччині. А через деякий час тут планують ввести і комп'ютерний контроль за процесом догляду та годування.

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА (Укрінформ).

▼

Крим з Кубанню з'єднає тунель

Найближчим часом очікується підписання угоди між Кабінетом Міністрів України й урядом Російської Федерації про проектування та будівництво транспортного залізничного підземного переходу Крим—Кубань під Керченською протокою. Розробник інвестиційного проекту — Науково-виробнича фірма з експлуатації і будівництва підземних об'єктів (НВФ ЕБПО), Сімферополь.

Наш кореспондент попросив розповісти про цю ідею генерального директора фірми доктора технічних наук Миколу ГЛУХОВА.

— Миколо Дмитровичу, зрозуміло, що йдеться про непростий з технічного боку і доволі дорогий об'єкт. Чи не занадто сміливий цей задум в умовах стабілізації економіки України, що ледь намітилася?

— Справді, перехід під протокою — вельми великий об'єкт. Це три з'єднані між собою тунелі, два з яких — транспортні, діаметром 7,6 метра, в кожному з них рухатимуться в одному напрямку залізничні состави, і один — обслуговуючий, діаметром 4,6 метра. Довжина споруди 15 кілометрів. Найбільша глибина залягання тунелів — 90 метрів від рівня води протоки.

Сумніватися в технічній здійсненності проекту немає жодних підстав. Україна й Росія успадкували багатий досвід СРСР — країни з величезними масштабами будівництва тунелів та різних інших підземних об'єктів. До речі, цей досвід значною мірою використовувався зарубіжними фірмами під час будівництва таких відомих у всьому світі споруд, як тунель Сейкан під протокою Тсугару в Японії довжиною 53,6 кілометра (став до ладу 1988 року) і 50-кілометровий Євротунель під Ла-Маншем, що з'єднав 1994 року Англію й Францію.

Для проходки буде використано вітчизняні механізовані щити, що виробляються на Ясинуватському машинобудівному заводі. Оскільки тунель залягатиме переважно у водонепроникних щільних глинах, будівельники зможуть вести проходку високими темпами і виконати весь комплекс робіт за три з половиною роки. Підготовчий період, що складається з проектно-пошукових робіт і створення багатьох допоміжних об'єктів інженерної й соціальної інфраструктури, триватиме півтора року.

— Але тунель — це мільйони кубометрів вийнятої породи, багато сотень тисяч кубометрів недешевих залізобетонних конструкцій. Чому саме тунель, а не міст чи, скажімо, дамба?

— Тунель найбільшою мірою відповідає умовам довговічності й безпеки експлуатації об'єкта, а також економічним, екологічним і багатьом іншим вимогам. До того ж міст через Керченську протоку вже було побудовано в 1944 році. Він простояв зовсім недовго, бо був зруйнований льодоходом. Річ у тім, що в протоці відбувається дуже інтенсивний і маловивчений рух води, а морське дно мулисте, і тверді породи, здатні нести конструкції моста, з'являються лише на глибині 40 метрів. Якщо врахувати, що міст повинен здійматися над рівнем води щонайменше на 70 метрів (під ним мають безперешкодно проходити не тільки морські судна, а й бурові вишки), то стає зрозумілим, що міст через протоку — ідея явно утопічна. Не менш уразлива й ідея спорудження дамби. Навіть якщо припустити, що її вдалось би здійснити технічно, то негативні народногосподарські й екологічні наслідки цього були б величезні. Скажімо, це завдало б непоправної шкоди рибному господарству не лише України й Росії, а й багатьох країн Чорноморського басейну.

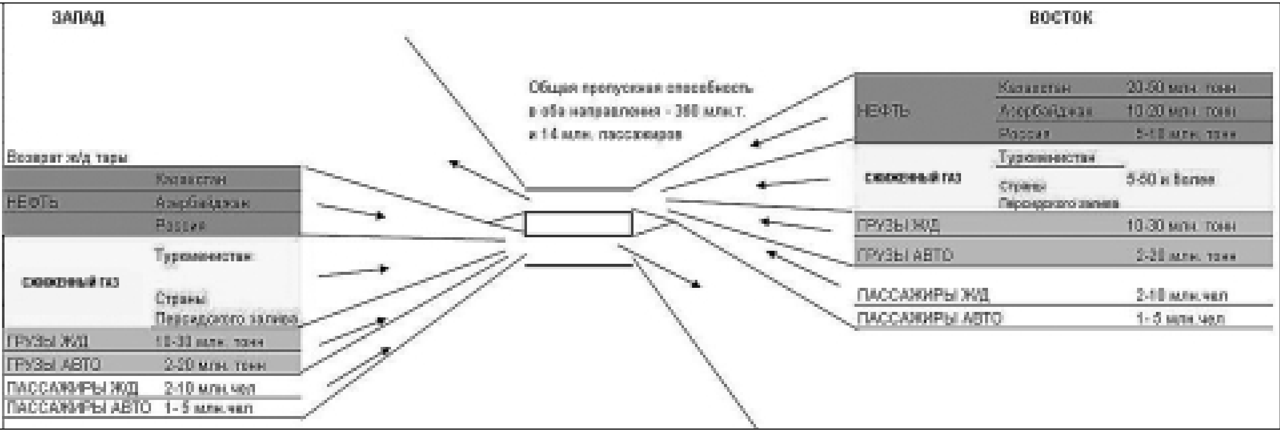
— Скільки ж коштуватиме це будівництво і де взяти гроші?

— Для реалізації задуманого потрібна сума, еквівалентна одному мільярду доларів США. Близько 40 відсотків цієї суми коштуватиме будівництво власне переходу, решта піде на реконструкцію Феодосійського нафтотерміналу і станції Айвазовська, на створення нових залізничних комунікацій і станцій, виготовлення 10 тисяч нафтоналивних цистерн, оскільки основу вантажопотоку становитиме нафта, яка видобувається в Росії, Азербайджані, Казахстані.

Жодних бюджетних коштів ні Росія, ні Україна в це будівництво вкладати не будуть. Воно здійснюватиметься за кошти інвесторів. А охочі брати в ньому участь є. Це і вітчизняні, і зарубіжні фірми.

— Але Україна — серед найменш привабливих для інвесторів країн...

— І все-таки підприємці, які розуміють перспективність вигоди цього проекту, є. Відновлення й зміцнення економічних зв'язків нашої країни з Росією, з країнами — членами СНД і Організації Євразійського економічного співробітництва (ЄвразЕС), що намітилося останнім часом, передбачає значне зростання товарообороту між Україною й цими державами. Крім того, треба враховувати зацікавленість країн — членів ОЕС у виході на європейський ринок енергоносіїв, а найкоротший шлях для них в Європу пролягає через Україну.

Прогноз грузо- і пасажиропотоку через підземний залізничний транспортний перехід через Керченську протоку.

За оперативністю перевезення вантажів і пропускною спроможністю підземний транспортний перехід набагато перевищить діючу поромну переправу. Для порівняння: час переправлення через протоку залізничного транспорту за допомогою порома становить у середньому 12 годин, а через тунель состав ітиме 9—12 хвилин. Вартість транспортування однієї тонни вантажу поромом майже 5 доларів, а через тунель — близько 2,7 долара.

Пропускна спроможність проектованого переходу — 150 мільйонів тонн вантажів і 15 мільйонів пасажирів за рік. Крім нафти, цим шляхом будуть транспортуватися: продукція машинобудування, металопрокат, скраплений газ, пиломатеріали, добрива, продукти харчування та багато іншого. За користування тунелями справлятиметься плата, тому навіть за неповного завантаження (а це неминуче, доки не сформуються вантажопотоки) об'єкт окупиться вже за десять років і почне давати чистий прибуток.

— А чи не спіткає цей тунельний перехід доля нафтопроводу Одеса—Броди—Гданськ?

— Навпаки! Мобільне перевезення сирої нафти залізницею через Крим до Одеси дасть змогу забезпечити завантаження цього нафтопроводу. Дешевшою стане нафта, що доставляється цим шляхом, для нафтопереробних заводів Півдня України.

Загалом введення тунельного переходу в дію й наступне збільшення вантажообороту стане стимулом для розвитку залізничного транспорту й будівництва автошляхів, зокрема автомагістралі Керч—Ягодин. Останній належить відіграти дуже важливу роль в інтеграції України в євро-азіатську автомобільну транспортну систему. За оцінками західних економістів, Україна володіє найвищим в Європі транзитним потенціалом. Реалізувавши його, країна одержить значні надходження до бюджету, додаткові робочі місця. Інтенсифікуються економічні зв'язки України з країнами не тільки Європи, а й Кавказу, Близького й Середнього Сходу. Нарешті, не можна не враховувати, що введення переходу в експлуатацію справить благотворний вплив на економіку двох регіонів — Криму і Краснодарського краю.

— Ви сказали, що не знадобляться бюджетні кошти ні України, ні Росії. Яка ж роль цих держав у здійсненні проекту?

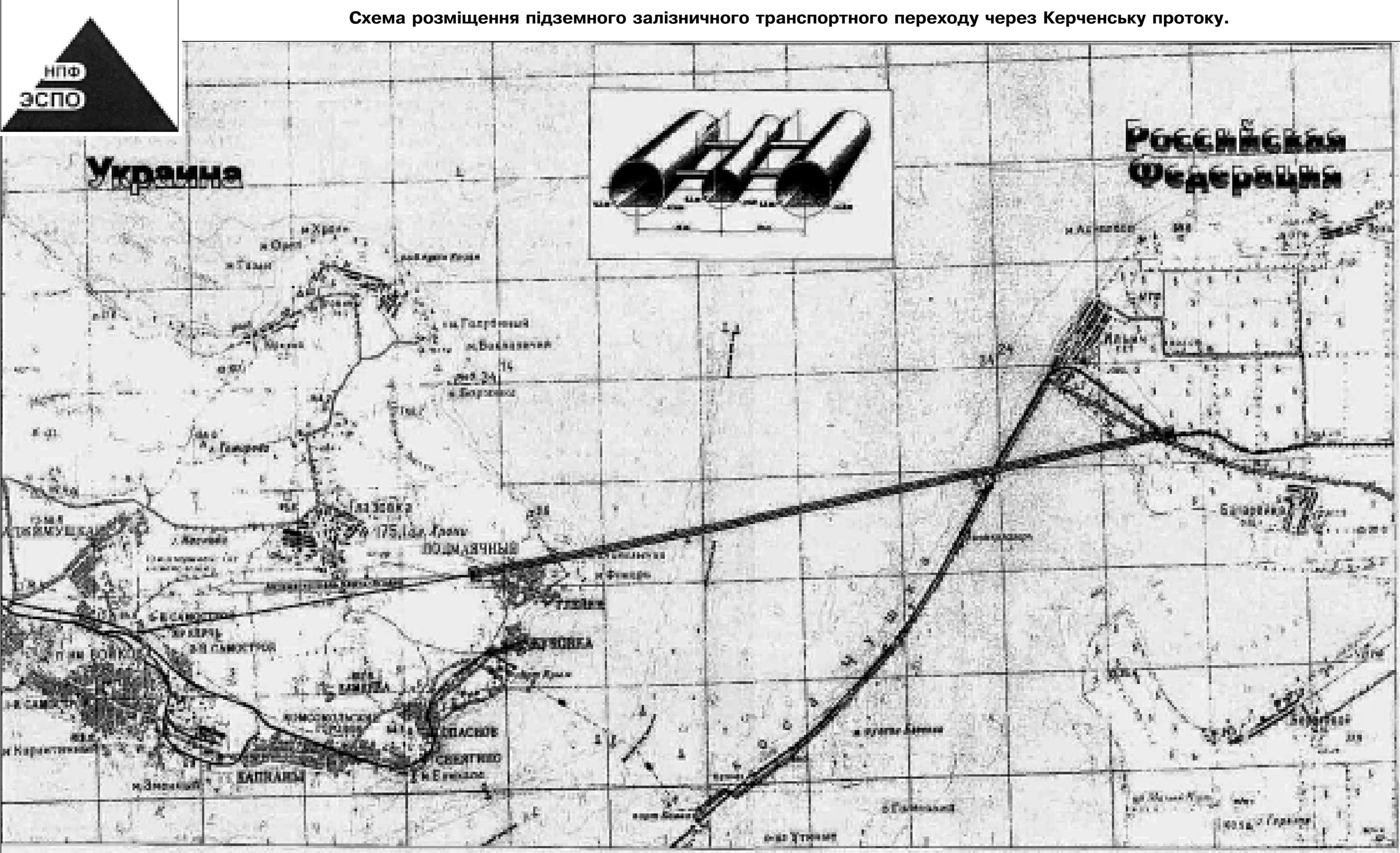
— Передбачається створити закрите акціонерне товариство «Крим—Кубань» зі статутним фондом 10 мільйонів доларів США. Засновниками ЗАТ виступлять: з української сторони — Фонд державного майна України, Фонд державного майна Автономної Республіки Крим, НВФ ЕБПО; з російської сторони — міністерство майнових відносин Російської Федерації і департамент майнових відносин адміністрації Краснодарського краю. Внесок у статутний фонд може здійснюватися і грошима, і нерухомістю чи основними фондами, які можуть бути використані в діяльності створюваного закритого акціонерного товариства.

Зрозуміло, на практиці може постати багато питань, вирішення яких можливе лише на рівні урядів. Це стосується, наприклад, організації в майбутньому митного і прикордонного контролю, точного визначення державного кордону по Керченській протоці і деяких інших питань. Але всі вони можуть вирішуватися на основі національних законодавств України й Росії, а також Договору про дружбу, співробітництво й партнерство між Україною та Російською Федерацією від 31 травня 1997 року.

Як сказано в одній священній книзі, той, хто будує мости, з'єднує не лише береги, він з'єднує серця людей. Хотілося б, щоб перехід Крим—Кубань став ще одним таким мостом для росіян і українців.

Бесіду вів Олександр БАКУН.

Схема розміщення підземного залізничного транспортного переходу через Керченську протоку.

Тіберіус ПУЮ: «Індивідуальність української культури»

Із досьє «ГУ»

***Тіберіус Пую** — румунський історик, перекладач, публіцист, автор книжки «Україна і українці. Історичний нарис» (Бухарест, 1999 р.), у румунських періодичних виданнях друкує матеріали про Україну, її історію, сучасність, становлення та розвиток україно-румунських відносин.*

Стаття, пропонована читачеві, містить незвичайні, неординарні погляди. Вона може викликати схвалення і заперечення. Сподіваємося, що кожен з розумінням поставиться до позиції пана Пую.

Час від часу зі змінною інтенсивністю в українській пресі розгорається дискусія про українську культуру. Відправною точкою цієї, на мою думку, некоректної дискусії, є те, що українська культура була складовою частиною радянської культури, а нині постає проблема її відокремлення та ідентифікації. Для цього, з деяких точок зору, наводять порівняння зв'язків між латиноамериканською та іспанською культурами, з одного боку, та українською і російською культурами — з другого. Можливо, беруть до уваги думку про те, що Україна була колонією Росії, і тому її культурний феномен слід розглядати за колоніальним зразком.

Не можна заперечувати наявності деяких елементів, які слугують такому підходу до розробки теми. Тим паче що маємо тут справу зі складнішою ситуацією. Як я вже стверджував, російська культура взяла початок від української цивілізації і культури, яка свого часу вдало поєднала власні традиції та запозичення від візантійської та західної цивілізацій (такий спосіб поєднання є ключем успіху багатьох культур). Однак, узявши запозичення з української, російська культура стала багато в чому закритим механізмом, в якому нововведення проходили з великими труднощами, а політика (російські імперські мрії) завжди переважала над культурою. Поступ російської культури припадає саме на той час, коли відбувалися тісні контакти, здійснювався діалог та запозичення з інших культур. Однак підпорядкування імперським цілям не дало змоги розвивати цю співпрацю зі світовою культурою. Отже, у ставленні до культур інших народів російська зайняла позицію неповноцінності. Культура народів, які перебували у складі Росії (або СРСР), значною мірою мала бути нижчою від російської, на периферії світової культури й цивілізації, крім іншого. Будь-яка національна тенденція придушувалася, а зв'язки зі світовою культурою розвивалися під контролем і за посередництва російської культури.

І все-таки українці були в особливій ситуації. Галичина, хоча й перебувала під іноземним правлінням (австрійським або польським), спромоглася утвердити потужну українську культуру та школу національного мислення, яка дала народження самобутній політичній теорії (ніні, можливо, й дискусійної). Тут було засновано захисний механізм проти денаціоналізації та русифікації, з'явилися справжні патріоти, які, не вагаючись, у певний момент виступили одночасно проти радянського та нацистського тоталітаризму. Після другої світової війни важливу підтримку у збереженні української культури надала також еміграція, формувалися або були сформовані видатні постаті загальносвітової культури. Отже, українська культура була завжди і відрізнялася від офіційної «національної за формою і радянської за змістом» — комуністичної формули, в межах якої на радянському просторі для національної культури визначалися вузькі рамки.

З другого боку, не претендуючи на вичерпаність теми, визначимо внесок українців у радянську або російську культуру (до того ж російські націоналісти сучасного періоду не відмовляються ні від чого з радянської культури, а це доводить, що вона прекрасно слугувала російському імперіалізму). У каталозі радянської або російської культури ми знаходимо багато імен українського походження. У цьому контексті можна навести цікаве порівняння. Відомо, що російське політичне та культурне переважання здебільшого грунтується на пропаганді ідеї братерства між народами однієї мовної сім'ї, зокрема, слов'янськими. В такому разі можемо говорити про французьку культуру, яка істотно вплинула на італійську, а потім користувалася значним внеском італійських мислителів та творців (схожий феномен зв'язків російської та української культур). Однак це не призвело до жодної спроби ліквідувати італійську культуру, її самобутність, ніхто не ставив питання про те, що має бути єдина «латинська» культура.

Мало того, нав'язлива ідея слов'янського братерства значною мірою стала причиною ізоляції деяких слов'янських культур від впливу течій світової культури (як останнім часом дедалі частіше почали підкреслювати болгарські культурні діячі). Українці — не малий народ, вони не повинні загубитися в російській культурі, навпаки, в Європі маємо багато прикладів малих народів, які, зберігши власну культуру, забезпечили собі почесне місце у світовій культурі.

Останнім часом люди починають відкривати, що багато відомих у всьому світі діячів культури були українцями, а не росіянами, й це може привести до більш правдивого уявлення про українську культуру. Важлива для української культури і діяльність діаспори, зокрема в Румунії.

У ситуації, коли російські політичні й культурні діячі (серед яких мало хто не долучився до підтримки імперської політики) надають такої великої ваги підтримці російської мови на неросійському просторі, подекуди вважаючи великим культурним досягненням зникнення білоруської мови та культури, українська культура має стати прикладом утвердження власної ідентичності, здатності співпрацювати та вести діалог на рівних з іншими, зокрема і з російською. На користь утвердження поняття рівності свідчить і те, що росіяни ніколи не вважали українців рівними собі. У 1943 році, під час визволення Києва Червоною армією, тодішні радянські українці підготували звернення-подяку, яке мали зачитати на святкуванні визволення. Хоча звернення підготували за всіма радянськими канонами, його заборонили лише через те, що український народ було поставлено на один щабель з російським. Культура означає повагу до цінностей, до іншої точки зору, до різноманітності. У цьому сенсі можна сподіватися, що за короткий час українська культура знову стане прикладом для російської.

Переклад статті з газети «Curierul ucrainean» («Кур'єрул україняň»), №109—112, листопад-грудень 2002 року, Корнелії ЛУСКАЛОВОЇ.

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Смачний вплив на економічний клімат

Кілька останніх років в Івано-Франківську спостерігався спад промислового виробництва. За підсумками 2002 року ця ситуація змінилася. Обласний центр отримав хоч і невеликий, але приріст виробництва. Економісти вбачають у цьому заслугу окремих підприємств.

І кондитерам буває несолодко

Ще два роки тому ВТКФ «Ласощі» стояла на роздоріжжі: або визнати поразку і здатися, продавши пакет акцій великим «китам» кондитерського бізнесу, або самостійно шукати шляхи виходу із кризової ситуації. А вона на підприємстві була: кредиторська заборгованість зростала, розраховуватися з працівниками було дедалі важче, обсяги виробництва помітно падали. На той час «Ласощі» в місяць виробляли продукції лише на 12 тисяч гривень. Сьогодні це вже в минулому, бо франківські кондитери вирішили нікому не продаватись і спробували самостійно поліпшити виробничі справи. На підприємстві змінили керівництво. Кондитерську фабрику очолила Леся Мосійчук. Для неї ця сфера діяльності була нова. Тому довелося днювати й ночувати на фабриці. Економіст за освітою, Леся Степанівна з перших днів роботи на підприємстві велику увагу приділяла питанням маркетингу. Завдяки цьому за короткий час вдалося зменшити собівартість продукції, відновити зв'язки з партнерами. На сьогодні на фабриці працюють всі три цехи. Кондитери пропонують своїм споживачам майже 80 найменувань солодощів.

Продукцію «Ласощів» реалізують не лише на внутрішньому ринку. Цукерки з Івано-Франківська поставляють до Латвії, Росії, Казахстану, Молдови, Азербайджану й Америки. Цього вдалося досягти завдяки ще одному кроку, на який наважився новий керівник фабрики. Леся Мосійчук вирішила розпочати свою діяльність з оновлення обгортки, уклавши договір про співпрацю з однією з найкращих фірм цієї галузі — «Бліцфлекс». Ласощі франківських кондитерів стали конкурентоспроможними. Щомісяця підприємство випускає продукції майже на мільйон гривень. За останній рік обсяги виробництва наросло в 1,6 разу. Працівники регулярно отримують заробітну плату, надходять відрахування до бюджету.

Проста арифметика

Успішно завершили минулий рік не лише кондитери, а й інші підприємства харчової галузі міста. Зокрема, ВАТ «Птахокомбінат» та «Харчосмакова фабрика». Перші наростили обсяги виробництва в 1,6 разу, а другі — аж удвічі. Не останню роль у цьому відіграли знову-таки споживачі, які надавали перевагу продукції саме цих підприємств. Місцевий ринок поступово наповнюється товарами, що їх вироблено нашими підприємствами.

Вперше за останні три роки промисловим підприємствам обласного центру торік вдалося наростити обсяги виробництва на 102,3 відсотка. Взнаки далася робота вже згадуваних підприємств: саме їм належить найбільша питома вага товарної продукції, яка виробляється підприємствами харчової галузі. Харчовики також є найбільшою групою підприємств, що входять до обробної промисловості. А їй належить 89 відсотків питомої ваги в обсягах промислової продукції Івано-Франківська.

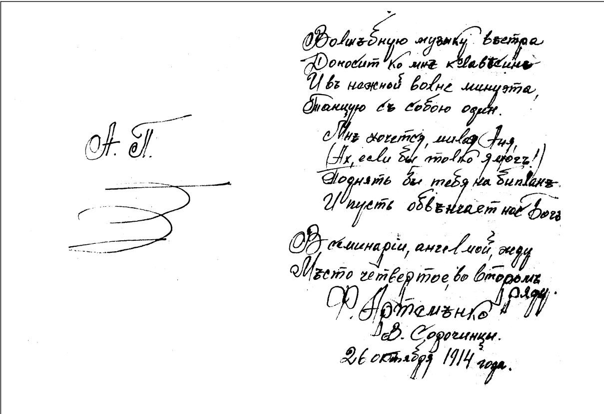
Наталя АНДРУСЕЧКО.

Івано-Франківськ.

Танцюю з собою один...

(Початок на 1-й стор.).

Юнак — нині покійний його дядько Федір Артеменко, а дівчина — Ганна Павлович. Він — син селянина, вона — донька священика. Обоє навчалися у Великосорочинській учительській семінарії імені М. В. Гоголя. Ось цей непідробно хвилюючий документ:

**«Волшебную музыку ветра
Доносит ко мне клавесин
И в нежной волне менута
Танцую с собою один.
Мне хочется, милая Аня,
(Ах, если бы только я мог!)
Поднять бы тебя на биплане
И пусть обвенчает нас Бог!
В семинарии, ангел мой, жду
Место четвертое, во втором ряду.**

Ф. АРТЕМЕНКО.

Великие Сорочинцы
26 октября 1914 года».

Побралися закохані напередодні революції. Чимало гіркоти випало їм спочатку. Молодий учитель хімії пішов у школу навчати дітей, а Ганну Павлович як попівську дочку радянська влада до навчання не допустила. Довелося працювати у школі прибиральницею та двірником.

Але любов перемогла всі труднощі, негоди і страждання... Прожили Федір і Ганна разом у Любові 49 років, до золотого весілля не вистачило кілька місяців.

«Хочеться, — завершує свою розповідь Володимир Артеменко, — щоб ця, на перший погляд, звичайна історія двох людей, осяяних світлим і чистим коханням на початку ХХ століття, і через сто років, на початку ХХІ століття, знайшла відгук у закоханих серцях, бо мільйони людей кохалися, мільйони кохатимуться — і в цьому краса людського життя».

АКЦІЇ

Чарівні слова розчиняють двері

Виставу «Божевільні від кохання», яку показує театр «Воскресіння», охоче відвідують студенти львівських вузів.

Для закоханих пар — вхід за запрошеннями, отриманими у профкомах вузів. Достатньо прийти туди вдвох і вимовити чарівні слова: «Ми любимо одне одного». А після кожного перегляду вистави — молодіжна дискотека в ритмі рок-н-ролу. Такий подарунок до Дня святого Валентина підготувало управління у справах молоді Львівської облдержадміністрації.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

ФОТОФАКТ

З початку року податківці Чернігівщини зібрали понад 50 млн. гривень податків до державного бюджету, що на 7,8 відсотка більше, ніж за відповідний період минулого року.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

На знімку: співробітники ДПА в Чернігівській області Ірина Буцневій **(ліворуч)** та Людмила Дейнека.

В антиросійських настроях винні ми самі

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Віктор Алксніс — депутат Державної Думи РФ. Член комітету з міжнародних справ. У минулому військовий, полковник. 1989 року був обраний народним депутатом СРСР. Член політради Російського загальнонародного союзу. Його думка з деяких питань відбиває погляди переважної частини російської політичної еліти.

— Як ви вважаєте, Росія та Україна — самодостатні країни чи вони приречені, ввійшовши до Європи, втратити свою національно-культурну ідентифікацію?

— Росія і Україна — країни самодостатні, але біда в тому, що наші держави сьогодні переживають глибоку системну кризу. Політичні еліти страждають комплексом меншовартості, перебувають у стані розгубленості, а народ потребує чітких ціннісних орієнтирів. Пастві потрібен пастир.

— Як скоро можна очікувати приходу слов'янського політичного месії?

— Знаєте, Радянський Союз був слов'янофільською державою, а сьогодні політичний істеблішмент Росії та України, за незначним винятком, — це «західники», вони не сприймають слов'янські, православні цінності. Їхнє гасло «Слухайте нас і житимете, як в Європі» не прийнятне для соціального розвитку держав з більш як тисячолітньою унікальною історією. Сьогодні маятник часу хитнувся на захід, але це не надовго. Незабаром народи поправлять своїх лідерів. Скажімо, політтехнолог Гліб Павловський, вхожий у кабінет до Путіна, сьогодні популяризує ідеї, смертельно небезпечні для Росії. А оскільки Володимир Володимирович — людина, яка дуже піддається навіюванням, бо часто змінює свою точку зору, він потрапив під вплив так званих російських «західників».

Фото АП.

— Скажіть, російська зовнішня політика — це політика подвійних стандартів стосовно України?

— Звісно, така політика природна для нинішнього російського МЗС. З одного боку, Росія заявляє, що бажає вступити до НАТО, але коли про таке саме бажання каже Київ, у Москві здіймається хвиля протесту і лунають погрози. Для мене, приміром, протиприродно, що ми виявилися розділеними на дві держави. Однак це реальність, на яку не можна не зважати. Водночас історія каже про те, що тільки як партнери, котрі мають спільні цілі та інтереси, ми можемо чогось досягти. Нам не треба звинувачувати одне одного в тому, хто кого годував. Європа нас бачить або як дешеву робочу силу, або як країни, що видобувають сировину. Історично відповідальна за розвал СРСР Росія. Коли в червні 1990 року Росія ухвалила акт про суверенітет, вона тим самим вказала шлях, яким йти іншим союзним республікам. Адже Україна прийняла суверенітет пізніше за Росію. І взагалі, російські політики більш поінформовані про те, що відбувається в Зімбабве, ніж в Україні.

— Російський політолог Сергій Караганов каже, що російська політика стосовно України має бути «яструбина». Що, не можна узгодити, урівноважити інтереси наших держав у взаєминах одне з одним?

— Я не погоджуюся с такою позицією. Росія справами, а не словами має взаємовигідно вибудовувати свої інтереси з Україною. Те, що в Україні сильні антиросійські настрої, винні лише ми. Доброзичливість, розуміння, компроміси мають стати нормою російської зовнішньої політики щодо України.

— Знаєте, Олександре Івановичу, в громадській думці України вас асоціюють з політиком — російським шовіністом, який заповзято захищає російські інтереси. Останнім часом ваші світоглядні позиції змінилися?

— Ні, я як був, так і залишився людиною з державним мисленням. Я переконаний, що СРСР — це було унікальне явище світової історії. Нам разом жилося краще, ніж сьогодні ми живемо нарізно.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Биков: «У Мінську сплять і бачать, щоб я став неповерненцем»

ОСОБИСТІСТЬ

Письменник-фронтовик Василь Биков прославив Білорусь на весь світ. Його книжки видані в 40 країнах. Бикова називають совістю нації. А в 2000-му читачі «Белорусской деловой газеты» назвали його людиною року. Тим часом п'ятий рік поспіль Василь Биков змушений жити на чужині. Спочатку була Фінляндія, потім Німеччина, тепер Чехія.

З проханням дозволити тривале проживання в Чехії Биков звернувся до самого Гавела. Той його задовольнив: «Дати Василю Бикову і його дружині можливість жити в Чехії — не тільки наш обов'язок, це велика честь для держави».

«Є багато видів вигнанства, — заявив Василь Биков «Известиям». — Коли я приїхав до Праги, Олег Осетинський в «Известиях» написав, що я прохав і одержав у Чехії політичний притулок. Ця заява мене налякала. У Мінську сплять і бачать, щоб я став неповерненцем. Не діждуть».

У зв'язку з цим письменник навіть зробив заяву, у якій сказано: «Я не просив у чеського уряду чи президента Вацлава Гавела політичного притулку. Моє прохання полягало в наданні мені і моїй дружині права на більш-менш тривале проживання в Чехії, необхідне для літературної роботи і лікування як хронікулегеневику. Спроба деяких ЗМІ подати цей факт, звичайний для нинішнього часу, як політичну акцію є, на мій погляд, провокаційною і гідною осуду».

Власне, перший виїзд на проживання до Фінляндії також був пов'язаний з «легеневими проблемами». У своєму інтерв'ю радіо «Свобода» він казав: «Я в Мінську не можу писати. У мене холодна квартира. Я з хворими легенями дуже швидко загнуся». Але, природно, була й інша причина. Письменник дотримується опозиційних нинішній владі поглядів. Биков стояв біля витоків Білоруського народного фронту (БНФ), та й тепер висловлює симпатії керівництву цієї партії. Його двотижнева побивка в Мінську (між Фінляндією й Німеччиною) позначилась могутнім інформаційним ударом. Першого ж вечора на батьківщині письменник почув по телебаченню, що він «літературний поліцай, зрадник свого народу, ворог Росії», який вимагає повернення Білорусі багатьох російських областей, зокрема Рязанської, Смоленської, від Литви — Вільнюса, від Польщі —Білостоцького краю.

Фото АП.

Насправді Василь Биков якраз проти перекроювання карти світу, боячись, що незабаром з неї зникне Білорусь. «Я впевнений, що коли ми втратимо в найближчі роки незалежність, то назавжди зникнемо як держава. Навряд чи ще коли-небудь випаде така унікальна нагода, яка випала нам після Біловезької Пущі в 91-му».

Про свої плани Василь Биков говорить обережно. Він так само продовжує працювати, щоправда, на батьківщині його практично не друкують. «Хочу перезимувати в Празі, а там подивимося. Я стара людина, мені 79-й рік, у довгожителі я не цілюсь, здоров'я поганеньке, майже всі друзі пішли. Єдине бажання — вмерти у власному будинку, у своєму ліжку. Але поки що така перспектива не проглядається».

Ганна ПЕТРОВСЬКА,
Наталя ФІЛІПЧУК.

У НОМЕР

Силіконовий похід

Пластичні хірурги в Бразилії нидіють без роботи. До славнозвісного карнавалу в Ріо-де-Жанейро залишилося два тижні, кількість бажаючих збільшити груди до свята не меншає, а силікон... вичерпався.

«Літо, котре не за горами, і карнавал, що стартує 1 березня, збільшили потребу в силіконі — особливо це стосується імплантантів грудей. Постачання силікону аж ніяк не задовольняє наші потреби», — ремствує директор бразильського товариства пластичної хірургії Пауло Матсудо. За його словами, таку само прискіпливу увагу бразилійки приділяють іще одній частині тіла. Дедалі частіше вони купують імплантанти для сідниць, бо для них то «вкрай важливе місце».

На знімку: карнавал у Ріо — виставка досягнень пластичної хірургії.

Фото АП.

Викличте Паулса на свій дисплей

Напередодні Дня всіх закоханих в Інтернеті з'явився сайт Раймонда Паулса.

У грудні «ГУ» знайомив читачів з «раєм і пеклом» Маестро Паулса, тобто його непростим життям. І ось з'явилася можливість не тільки детальніше дізнатися про нього та його мелодії, а й поспілкуватися особисто у всесвітній павутині.

За адресою www. raimondpauls. lv вам запропонують біографію Раймонда Вольдемаровича, дискографію, перелік співаків-виконавців, фотогалерею (шкода, лише за останні роки), контактні дані авторів сайту і, звісно, новини. Все це державною, тобто латиською, мовою але відвідати все одно варто.

По-перше, є ще й розділ «Пісні», в якому у форматі MP3 можна послухати десяток найпопулярніших пісень (наприклад, «Миллион алых роз») і навіть переписати на свій мобільник мелодію як позивний.

По-друге, передбачено можливість «зворотного зв'язку», тобто листування з Маестро. І якщо з України, яка в 20 разів більша від Латвії за чисельністю населення, прийде по одному листу українською за кожну з мільйона троянд, можна бути впевненим, що розчулений Раймонд Паулс, бодай на честь дружини-одеситки, запровадить і український переклад.

Наприкінці січня в латвійських магазинах з'явився CD-диск «Kurzeme» з мелодіями, що вперше вийшли у світ на вінілових платівках 1972 року. Чи можете ви назвати приклади такої живучості естрадної музики? А торік пісні й мелодії Паулса стали чемпіонами за кількістю виходів у ефір на латвійському державному радіо.

Володимир СТРОЙ.
Рига.

ФОТОФАКТ

Фото АП.

День усіх закоханих святкують у багатьох країнах світу, зокрема і в Індії. Щоправда, є в нього і противники. Днями представники націоналної партії Хінду та індійського релігійного руху «Шив Сена» (на знімку) протестували проти святкування Дня святого Валентина як явища, чужого індійській культурі.

Зупинки оголошує... канцлер

Пасажири ессенського трамвая, що курсує за 107-м маршрутом, часто чують тепер голос федерального канцлера Герхарда Шрьодера. Як **повідомляє «Немецкая волна»,** голова уряду оголошує зупинки, посміюється, іноді додає якийсь із відомих своїх висловів. Точніше, робить це Ельмар Брандт, артист-імітатор, якому особливо добре вдається пародіювати Шрьодера. Розважаючи пасажирів, Брандт водночас рекламує свою пісню «Усе буде добре» — її мелодія теж звучить в ессенському трамваї, і лунатиме до 7 травня — поки не почнеться фестиваль шансону в Кілі, в якому пародист має намір брати участь.

Нотатки в зошит з євроінтеграції

В Україні досі немає чіткого механізму запобігання ухваленню законів, що суперечать вимогам Світової організації торгівлі (СОТ). Такого висновку дійшли учасники засідання Комітету Верховної Ради України з питань євроінтеграції, на яке були запрошені, окрім народних депутатів, Міністр економіки та з питань європейської інтеграції Валерій Хорошковський та інші представники виконавчої влади.

Валерій Хорошковський поінформував про результати минулих переговорів у Вашингтоні і про поточну роботу міністерства в напрямі вступу до «всесвітнього торгового клубу». Голова Комітету ВР з євроінтеграції Борис Тарасюк зазначив, що питання вступу до СОТ треба обговорювати також із представниками бізнесу, вести своєрідну просвітницьку роботу з роз'яснення мети та процесу вступу до СОТ. Разом з тим, на думку Бориса Тарасюка, час потребує більш злагоджених дій усіх гілок влади, спрямованих на реалізацію євроінтеграційних планів Києва.

На жаль, через неузгодженість цих дій на розгляд до парламенту потрапляють закони, які прямо суперечать угодам СОТ. Приміром, Валерій Хорошковський згадав чинний закон про внесення змін до статті 3 Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності щодо придбання торгового патенту для реалізації зошитів вітчизняного виробництва». Цей документ, як зазначили учасники засідання комітету, надає пільги вітчизняним виробникам шкільних зошитів, що суперечить Угоді СОТ про субсидії і компенсаційні заходи.

На цьому ж засіданні комітет рекомендував відправити на доопрацювання проект закону «Про систему державної реєстрації суб'єктів господарської діяльності». Законопроект покликаний спростити процедуру реєстрації, проте його розробники віднесли ці питання до компетенції податковиків. На думку членів комітету, це суперечить нормам європейського права. Комітет розглянув також низку інших питань. І, зокрема, рекомендував парламенту ухвалити постанову про проведення парламентських слухань «Російсько-українські відносини: сучасний стан та перспективи».

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Ніколи не станути на коліна

У заяві палестинського керівництва, зробленій після засідання в резиденції Ясира Арафата минулого тижня, йдеться, що «неможливо досягти безпеки й миру за умов продовження ізраїльської ескалації».

Палестинське керівництво закликало арабський світ, міжнародне співтовариство, а також Комітет Четвірки вплинути на ізраїльську сторону, щоб припинилися війна, ескалація, окупація палестинських земель ізраїльськими поселеннями. Палестинці підкреслюють, що два роки війни довели: вони не стануть на коліна, і змусити їх зробити це неможливо ні з допомогою танків, ні з допомогою вертольотів «Апачі», ні з допомогою заборонених міжнародним співтовариством ракет, які вбивають палестинських дітей і руйнують будинки мирних жителів. «Справа дійшла до того, що в Газі ізраїльтяни обстріляли лікарню для престарілих, і загинуло багато людей, зокрема медпрацівників», — зазначено в заяві.

У ній також порушено тему Іраку. Палестинці закликають «до розв'язання всіх проблем з братнім іракським народом шляхом переговорів, продовження роботи міжнародних експертів і спостерігачів ООН». Водночас висловлюється побоювання, що напружена ситуація в регіоні може бути використана Ізраїлем у власних цілях, зокрема, для продовження воєнної операції під назвою «Гаряча зима». На думку палестинського керівництва, мир на Близькому Сході може бути досягнутий не силовими методами, а тільки виконанням резолюцій ООН, затвердженням плану «Карта світу», рекомендацій Тенета й доповіді Мітчела. Важливим вважають у Палестині й відновлення діалогу в Каїрі під патронатом президента Хосні Мубарека.

Фото АП.

Ще не вечір

На україно-російських консультаціях, що розпочалися в Києві, питання про виплату конкретних сум компенсацій родичам жертв збитого українською ракетою літака Ту-154 не обговорюватиметься. «Є ціла низка юридичних моментів», які потребують погодження, повідомив глава МЗС України Анатолій Зленко. «Сторони ще не дійшли до того моменту, коли обговорюються конкретні суми компенсацій», — наголосив він.

«ГУ» постійно інформує наших читачів про розгляд позовів родичів загиблих членів екіпажу Ту-154 в Печерському суді Києва, котрі не сподіваються на те, що питання про компенсації буде вирішено на міжнародному рівні. Відповідачами в цих справах є Кабмін, Міноборони і Держказначейство України, які, здається, використовують будь-яку можливість, щоб затягнути процес.

Блікс прийде на допомогу США?

Сьогодні глава інспекторів ООН в Іраку Ханс Блікс подасть доповідь, у якій, за попередніми даними, звинуватить Ірак у розробці балістичних ракет, бо це порушує санкції ООН. Виявлення забороненої ракетної системи напередодні вирішальної доповіді інспекції рівноцінне тому, якби Саддама застали з пістолетом, що димиться, у руці, пише «Таймс». Згідно з постановою комісії незалежних експертів, виявлені в Іраку ракети здатні долати допустимий радіус дії (150 км). Ірак, однак, переконує міжнародну спільноту в тому, що знайдені ракети є «законною програмою».

Доповідь Блікса, безперечно, посилить позиції Лондона і Вашингтона. Та чи допоможе вона союзникам дістати підтримку Ради Безпеки ООН під час просування нової резолюції, що дає дозвіл на застосування проти Іраку сили? Вашингтон вважає, що допоможе і завадить Франції, Росії та решті тих, «хто сумнівається», заблокувати таку резолюцію. Як повідомив прес-секретар Білого дому Арі Флейшер, текст нової резолюції про роззброєння Іраку вже перебуває у стадії обговорення в ООН, і вона має бути жорсткішою за прийняту в листопаді минулого року резолюцію 1441. Водночас із цим влада США відхиляє заклики європейських держав до проведення нових міжнародних інспекцій в Іраку...

Утім, не лише в РБ ООН, а й у НАТО не можуть дійти до єдиного знаменника. Відбулася вже низка засідань Ради НАТО з підтримки блоком операції проти Іраку. Всі вони не дали результатів. Франція, Німеччина та Бельгія не змінили своєї позиції, вважаючи надання військової допомоги Туреччині невчасним. Учора тривали переговори з цієї проблеми, але на момент, коли верстався номер, ще не було відомо, чим вони завершилися. Проте напередодні президент Франції Жак Ширак запевнив президента Туреччини Ахмета Сезера, що Франція захистить Туреччину в разі війни в Іраку, попри вето. Однак Ширак наголосив: воєнне розв'язання іракської проблеми залишається останнім засобом.

Яна СТАДІЛЬНА.

Політичний притулок має стати доступнішим

Ті, хто потребує політичного притулку в країнах Європейського союзу, повинні мати право звертатися з проханням про нього або до посольств країн ЄС, або до його представництв в усьому світі. Чи стане це реальністю? Принаймні над такою пропозицією розмірковує нині Європейська комісія. «Це для того, щоб зробити Європу доступнішою для людей, які справді потребують притулку», — пояснює шведський експерт Грегор Нолл, один з авторів ідеї. Питання непросте, адже ставлення до проблеми політичних емігрантів у багатих європейських країнах надто неоднорідне. І ліберальні шведські пропозиції вже загострили тон відповідної дискусії.

Охорона роззброює депутатів

Охорона грузинського парламенту зажадала у парламентаріїв біля входу здати зброю. Таке розпорядження віддала голова парламенту Ніно Бурджанадзе після чергової бійки, що виникла в залі між депутатами. Проте багато хто з депутатів висловили Бурджанадзе обурення. На думку законодавців, дії охорони «порушують їхній статус», **повідомляє «Інтерфакс».**

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ ***Київ***

Міжпарламентську співпрацю слід зрушити з мертвої точки

(Початок на 1-й стор.).

Голова Верховної Ради запросив парламентську делегацію з Португалії відвідати Україну в будь-який час. Антоніо Мартинш да Круж, у свою чергу, зазначив, що під час нинішнього візиту до України хотів би «поглибити відносини у трьох напрямах: двосторонні — в політичній, економічній та в комерційній галузях; між ЄС і Україною; а також відносини між НАТО, ОБСЄ та Україною». Зрештою, міністр заявив: «Україну ми розглядаємо як значний фактор стабільності в регіоні».

Повертаючись до минулого Празького саміту НАТО, міністр зазначив: ця подія відкрила шлях до поглиблення подальшого співробітництва Києва з альянсом. Антоніо Мартинш да Круж додав: на політичному рівні у відносинах між Києвом та Лісабоном досягнуто порозуміння, але ще багато слід зробити в торговоекономічній галузі. Він подякував українцям, які роблять свій внесок в економіку Португалії. За його словами, українська громада в Португалії налічує майже 60 тисяч осіб і є найбільшою з іноземних громад. Українці здебільшого мають високий рівень освіти, тому, підкреслив міністр, місцеві роботодавці із задоволенням приймають їх на роботу.

Цього ж дня у Києві було підписано міжурядову угоду про тимчасову міграцію українських громадян для роботи в Португалії.

■ ***Москва***

Нелегалів більше, ніж безробітних

Упродовж найближчих трьох років реєстрований рівень безробіття в Росії може збільшитися до 1,5 млн. осіб. Такий прогноз міститься в матеріалах Міністерства праці та соціального розвитку Росії. Нині на території РФ — майже 3 млн. нелегальних трудових мігрантів, що вдвічі переважає кількість офіційно зареєстрованих у країні безробітних.

■ ***Вашингтон***

У США чекають «посилок»

Американська розвідка перехопила кілька переговорів між терористами Усами бен Ладена, які обговорювали доставку «посилок» до США. Цим словом, за даними спецслужб, бойовики «Аль-Каїди» називають вибухові пристрої. Судячи з наявної розвідувальної інформації, про яку представники ЦРУ відмовляються говорити докладно, «Аль-Каїда» протягом тижня планує вчинити теракти з використанням «брудних бомб», начинених радіоактивними речовинами.

■ ***Париж***

Санкції продовжено

Євросоюз на рік продовжив дипломатичні санкції проти Зімбабве, проте цього разу президентові африканської країни Роберту Мугабе дозволили бути присутнім на франко-африканському саміті, який проходитиме наступного тижня в Парижі. Санкції ЄС було накладено на Зімбабве торік у зв'язку з тим, що уряд Мугабе допускав численні порушення прав людини і проводив курс, що спричинив політичну та економічну кризу в країні.

■ ***Богота***

Усі на боротьбу з терором!

Президент Колумбії Альваро Урібе, котрий проводить у країні дипломатичну кампанію, спрямовану проти діяльності лівих повстанських організацій, закликав сусідні держави приєднатися до його боротьби проти тероризму у відповідь на кровопролитний теракт у Боготі, внаслідок якого загинули 33 особи.

■ ***Браззавіль***

Смерть від лихоманки

50 осіб стали жертвами лихоманки Ебола в Конго. Спалах захворювання спостерігається в районах, що межують з Габоном. Лихоманка Ебола призводить до смерті у 50—80% випадках. Всесвітня організація охорони здоров'я направила до Конго групу лікарів для спостереження за ситуацією.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Дім Буття, де шукають... себе

Нотатки про містечко ветеранів Львівської залізниці в Чопі

Не називайте сиротинцем

Два роки тому, саме на Святого Миколая, у прикордонному Чопі за участю Президента України Леоніда Кучми, генерального директора «Укрзалізниці» Георгія Кірпи, начальника Львівської залізниці Богдана Піха урочисто відкрито унікальний заклад — містечко ветеранів. Зазвичай установи, котрі опікуються літніми самотніми й соціально незахищеними людьми, називають притулками або ж сиротинцями. А тут — язик не повернувся б назвати цими словами комплекс котеджів на мальовничій околиці Чопа. І його господарі, і мешканці образилися б. Адже кожний із 32 ветеранів, які тут проживають (а загалом містечко розраховано на 52 особи) має власну гарно умебльовану й устатковану (разом із телевізором, холодильником і телефоном) квартиру з окремим ганком, а ще — земельну ділянку. Кожному приносять сюди пенсію і щомісячну доплату від Львівської залізниці, а також — святкові премії в сумі 100 гривень. Ці кошти — цілковито в розпорядженні пенсіонерів, адже весь побут, медичне обслуговування і харчування — також за рахунок Львівської залізниці. Мешканці Чопа, туристи приходять сюди на екскурсію: де ще побачиш справжню комуну в мініатюрі? Хто з пенсіонерів (і не лише пенсіонерів) розпочинає день із візиту до лікаря? Та ще й якого!

Ірина Спесивих вислуховує не лише докладні «звіти» про самопочуття, а й нарікання на кепський настрій, поганий сон або ж печію від «гріха» — наприклад, приготованого власноруч маринованого огірочка.

Мешканці містечка чимось схожі на великих дітей — буває, вередують, придумують собі «примхи» для емоційного урізноманітнення буття. Іноді через дрібниці конфліктують (наприклад, хтось у когось викопав кущ жоржин), але адміністрація ставиться до цього лояльно і «розборок» не влаштовує. Ніякої казармщини, хоча керівниками — колишні військові: ветеран війни Володимир Маркін і полковник запасу Михайло Бескровний.

— Ми їх не надто зарежимлюємо і не надто відпускаємо, — каже Володимир Маркін.

Максимум контрольованої свободи в поводженні і побуті — то неписане правило співжиття. Не секрет, що дехто із колишніх поважних залізничників, які тут перебувають, у попередній життєвій течії пристався було берега. Микола Ш. свого часу вже «бомжував», а тут розпочав достойне життя спочатку. Вдягнув краватку, капелюха, ходить босоніж по росі, робить ранкову гімнастику. Іноді готує холодець, дарма що в спільній їдальні все по-домашньому смачне і якісне. Тут ніхто нікому не забороняє дотримуватися улюблених звичок і дивацтв. Іноді Микола Ш. пише заяви про відлучку на тривалий час, мовляв, хоче відвідати Президента України. Але за день-два повертається, бо раптом за його відсутності адміністрація наведе порядки в оселі? Коли Миколу Ш. усією громадою вітали із 70-річчям, вручили квіти, побажали многая літа, він... оторопів від незвичної і нечуваної поваги до власної персони.

Вночі містечко пильнує воєнізована охорона, вдень мешканці почергово несуть вахту біля прохідної. Вхід для сторонніх не заборонений. Мешканці містечка приймають гостей у себе або пишуть заяви і вирушають в гості до родичів, друзів. А найбільша розвага майже для всіх — праця на «міні-фазендах». Тільки-но земля починає парувати, містечко оживає, всі готуються до весняно-польових робіт. Кожний, хто бажає, бере собі таку ділянку, яку подужає обробити. Сіють і садять на свій розсуд — хто що любить. Обмінюються насінням, саджанцями, досвідом, потому — вирощеними плодами. Михайло Курлищук, колишній машиніст, плете корзини і забезпечує ними сусідів. З вирощеного роблять консервації, варення. Зрештою, всі замолоду звикли до важкої праці — нудно було б байдикувати.

■ ■ ■

Одні йдуть до Леніна, інші — до храму. І жодних конфліктів на ідейному грунті.

■

На загал, кожний живе своїм життям, хоч і під незримою та не нав'язливою опікою. А тому маленька комуна аж ніяк не вільна від проблем нашого суспільства: не називають її раєм. Все є в цьому Домі Буття: любов і смерть, радість і біль, спокій і злість, співчуття і заздрість... Одне слово, життя як життя — за тими само алгоритмами, що й за огорожею містечка. Та з однією істотною відмінністю: у важку хвилину ніхто не залишається наодинці зі своїм болем.

Сини мої, соколята, де вас виглядати?

Лідії Соколової вже немає серед мешканців містечка, вона повернулася до сина. Але драма жінки, яка в роки війни водила поїзди, — у всіх на устах. Не від доброго життя матір п'ятьох синів опинилася в державному закладі. Відомча комісія, яка відбирає претендентів на проживання в містечку, дійшла висновку, що старенька полишена напризволяще. Не від приємних спогадів і думок уже тут в неї стався інсульт, розбив параліч. І тоді почалося справжнє ходіння по муках.

— Я написала кожному із синів листа, — розповідає Єлизавета Ушакова, приятелька хворої. — Запитала їх: «Ви — люди чи собачі діти?». Ніхто не озвався. Адміністрація і не розраховувала на допомогу чи співчуття від родини. Однак медичні працівники попервах підвели: потримали немічну паралізовану жінку в залізничній лікарні, а тоді звеліли... забирати. Ще й попередили в ультимативній формі: привеземо, мовляв, її у «швидкій» і залишимо.

— Я розпорядився не впускати «швидку» на територію, а сам зателефонував до Києва, до генерального директора «Укрзалізниці» Георгія Миколайовича Кірпи і все йому розповів, — ділиться Володимир Маркін. Згодом прийшло розпорядження: хвора лежатиме в лікарні стільки, скільки потрібно. До Чопа прибули керівники від медицини і знайшли вихід: влаштували хвору в реабілітаційний центр у Виноградовому; й згодом вона звелася на ноги, почала потроху пересуватися і навіть навчилася писати лівою рукою. Врешті, її забрав один із синів.

А Єлизавета Ушакова тривожиться. Чи добре її приятельці вдома? Може, жінку забрали заради її пристойної пенсії? Історія Лідії Соколової позитивно вплинула на інших мешканців містечка. Більшість почали цінувати кожну хвилину життя і дійшли висновку, що воно — все-таки прекрасне, бо тут навіть відхід у вічність зігрітий добром. Валентина Левенцова почила в Бозі від раку горла. Про свою хворобу знала, відкладала гроші на пам'ятник. Біля неї увесь час сиділи подруги, і хвора, розповідають, відійшла в кращий світ із усмішкою. Її провели по-християнськи: відспівали, пом'янули, замовили пам'ятник, а тепер — пильнують могилу. За прикладом Левенцової й інші почали відкладати пенсійні заощадження «на потім» .

У кожного — своя воля

Комуна ветеранів може слугувати прикладом мирного співіснування діаметрально протилежних ідей, поглядів, переконань. Тут, до прикладу, знайшов «політичний притулок» величавий бронзовий пам'ятник Леніну на гранітному постаменті. Його перенесли сюди з міської площі. Свого часу залізничники Чопа заробляли на нього кошти під час суботників, їхні діти збирали металобрухт і також робили внесок у справу увічнення вождя.

На центральній площі, розповідає Михайло Бескровний, з вождя знущалися, обливали фарбою, а КУН вимагав від міської влади «забрати ідола». А це — не так просто, бо пам'ятник зроблений народним художником України і числиться в реєстрі культурних цінностей. Відтак вирішили вчинити по-господарськи: перенесли постамент. Зрештою, в цивілізованому світі (а прикордонний Чоп — зовсім поряд із Західною Європою) не знищують пам'ятників тоталітарного мистецтва, бо це також історія. Тепер з нагоди революційних свят сюди приходять комуністи, а інші обминають вождя і йдуть до храму. І жодних конфліктів на ідейному грунті. Втім, якось суперечка таки спалахнула. Одна із колишніх мешканок містечка, ветеран війни, котра воювала під Сталінградом, побачила на грудях сусідки-остарбайтера таку медаль, яку мала сама. Її обуренню не було меж. Вона пожбурила свою нагороду в Тису й на знак протесту залишила містечко зі словами: «Я не хочу иметь дело с хохлами». Тепер продає насіння в Ужгороді й проситься назад. Але це не так просто, бо претендентів на комфортні умови проживання не бракує.

■ ■ ■

Тут ніхто нікому не забороняє дотримуватися улюблених звичок і дивацтв.

■

Є тут своя «матінка Тереза», яка живе з Богом у серці й щирою любов'ю до всіх. Вона всім задоволена, завжди усміхнена, допомагає сусідам, для кожного знайде добре слово. Ганна Бельо доглядає незрячу сусідку Наталію Кучму: водить її, приносить обіди. (До слова, Кучма спробувала було спекульнути своїм прізвищем, але її швиденько розкусили.) Ганна Бельо не мала власної сім'ї, жила з родиною брата, могла б залишатися там і надалі. Та коли трапилася нагода замешкати в містечку, вирішила, що не гоже завдавати родині клопоту своєю старістю. Облаштувала в котеджі власне гніздечко, читає Євангеліє, вирощує кімнатні квіти й... тішиться життям. «Що їм ще треба?» — щиро дивується із невдоволених . І робить висновок, що співмешканцям бракує віри, надії, любові. Отож вона потихеньку сіє зернятка: пробує навертати ближніх до Бога. Прийде весна, розтануть сніги і щось таки зійде, зазеленіє, потягнеться до сонця. Так було і буде завжди. Скільки тої зими?

Оксана ТЕЛЕНЧІ,

Львів — Чоп.

На знімках: Ганна Бельо живе з Богом у серці, для кожного знайде добре слово; містечко ветеранів Львівської залізниці схоже на фешенебельний курорт.

Фото Юрія ЮХНИЦЬКОГО, Оксани ТЕЛЕНЧІ.

Ковчег не знадобиться, якщо поруч будуть військовослужбовці МНС

Фото надано прес-службою МНС.

Принаймні, у цьому впевнені мешканці Дніпропетровська та області, де через раннє танення снігу підтоплено чимало приватних будинків. Потепління, прогнозованого на кінець місяця, тут чекають зі страхом. Тим часом військовослужбовці МНС відкачують воду і рятують майно з помешкань. Вони запаслися 25 тоннами вибухівки і вже нині підривають крижані затори на річках. За словами фахівців, робиться все можливе, щоб зупинити стихію.

СЛУЖБА 01

Учетверте до тої ж хати

Цей будинок у Підлубах Ємільчинського району був добре знайомий пожежникам, бо вже тричі вони приїжджали сюди на виклик гасити вогонь і рятували життя непритомному від алкоголю Василеві Шепелю. Коли приїхали вчетверте, з вогнем впоралися швидко. Але цього разу і 45-річному господарю, і його старшому товаришеві вже не пощастило: їхні життя забрав чадний газ. Чоловік міцно подружився із чаркою — з меблів у помешканні залишився тільки матрац, на якому він смалив цигарку за цигаркою, що й стало причиною загоряння. Жив він крадіжками й випадковими заробітками, не раз його притягували до відповідальності. Може, й далі бив би пожежні рекорди, якби машини сільської пожежно-сторожової охорони не були в ремонті...

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Смертельний «рай»

Десятирічку Леся закінчила майже відмінницею: ледьледь не дотягнула до заповітної медалі. Якби не батько-недолюдок, який щодня зживав їх із матір'ю та двома меншенькими з білого світу, медаль від неї нізащо не втекла б. Утім, її відсутність не дуже печалила 18-річну випускницю. Набуті в школі ґрунтовні знання й без медалі мали легко відкрити перед нею двері будь-якого вузу. А коли вивчиться і міцно стане на ноги, обов'язково забере до себе від батька-душогуба і матір, і обох братиків. Ніколи не забуде, як одного разу ця потвора п'яною, скочивши в чоботях на ліжко, під яке всі тріпко забилися від страху, наставляла їх на розум: «Я вас, гадюченята, навчу, як батька поважати...»

А мрія вабила, кликала в широкий світ, тож за якихось тиждень після випускного балу Леся поїхала втілювати її в життя до Харкова. Там влаштувалася на завод, отримала місце в гуртожитку й почала готуватися до зимових вступних екзаменів на вечірній факультет одного з місцевих вузів.

Перша тріщинка на блюдці з голубою облямівкою з'явилася через два місяці: підприємство, де опановувала фах електромонтажника, перейшло на триденний робочий тиждень, і Леся однією з перших потрапила під скорочення. Два наступні тижні збігли в пошуках роботи, як один день. За цей час обійшла кілька десятків заводів і фірм — і всюди відмова.

Вибір, який надала дівчині невблаганна доля, випробовуючи екстремальною ситуацією міцність її характеру, був менший за її життєвий досвід: назад додому або наймичкою-реалізатором на ринок. Однак і він очікуваних дивідендів не приніс. Господарі платили копійки, та й ще «за так» намагалися затягти до себе в ліжко. Тож невдовзі тріщинки-павутинки розійшлися по всій тарілочці з блакитною облямівкою.

Розсипалася вона на друзки, коли один із них запропонував красуні роботу «танцюристкою» в Греції. Вона дала згоду без усіляких вагань і докорів сумління, сподіваючись обскакати власну долю на одному з крутих віражів...

Доставку за адресою групи «офіціанток» та «танцюристок», в якій набралася якраз чортова дюжина бажаючих, роботодавці організували за власні кошти. Спостерігаючи за дівчатами під час морської подорожі, Леся думала про себе: «Співайте, співайте, дурепи, незабаром доведеться танцювати».

Вона не була віщункою, просто знала, яку долю їм приготували доморощені харківські «імпресаріо». Її припущення підтвердилися, щойно ступили на берег оспіваної поетами землі древньої Еллади. Відібравши в «туристок» усі документи, «імпресаріо» доходливо розтлумачили їм, де, як і з ким відпрацьовуватимуть витрачені на них кошти. Плач, лемент, який зчинився відразу після «роз'яснювальної» бесіди, вмить було погашено кулаками. Лесю розуму не вчили, бо «не заробила».

Утім, до борделю не потрапила. Зеленооку, ставну красуню вподобав сам господар — грекемігрант із Аджарії. Проте не лише зовнішністю впала йому в око українська дівчина. Приголубив її сутенер з перспективою: зробив на неї ставку як на майбутню приманку. Однак перш ніж довірити серйозну роботу, вирішив «обтесати» кандидатку. Колишній зварник виявився неабияким психологом. Тож за короткий строк виліпив з неї, як із податливої глини, справжнього монстра: жадібного до грошей і багатства і геть байдужого до чужої біди й горя. На вродливу й здогадливу коханку посипалися щедрі подарунки і грошові винагороди, які Леся переказувала на власний рахунок, відкритий в Україні.

Вона розкошувала, тоді як недавні подруги марніли на очах. Загнаних сексуальних рабинь перепродували в дешеві борделі. Нерідко траплялися й суїциди. Лише за рік із вікон викинулося кілька дівчат, доведених до відчаю. Одна з них наклала на себе руки після «урочистої» зустрічі з чотирма українцями (можливо, й сумчанами), які познущалися з неї з нелюдською жорстокістю. Проте такі «дрібниці» шефиню анітрохи не розчулювали: вона по трупах торувала шлях до свого щастя.

Тим часом сутенер розширював обсяги поставок «живого товару». Українки йшли нарозхват у борделях Італії, Португалії, бюргерській Німеччині, добропорядній Голландії, невибагливій Туреччині. Але робити гешефт на людях вербувальникам ставало дедалі важче. Зменшувалася кількість потенційних кандидаток, які спокушалися заморським райським життям. Ось настала і Лесина черга відпрацьовувати хліб і прихильність «судженого».

Вояжі до Харкова за «товаром» стали регулярними. По приїзді — зустрічі з колишніми подругами по ринку й заводу, щедрі частування в престижних ресторанах і вербування в «рай». «Працювала» вона не просто віртуозно, а з натхненням. І за досить короткий відтинок часу відправила на розвагу шведам, грекам, італійцям, туркам кілька партій чисельністю близько півсотні дівчат. І за кожну партію — щедра винагорода.

Леся старалася з усіх сил не тільки за винагороду —під серцем у неї зароджувалося нове життя. Могла б і в Україні позбутися ще ненародженої дитини, але знехтувала цією можливістю. Її душа горнулася до сутенера в надії, що дитина змінить їхні стосунки, змінить Лесин статус. Та в нього були інші плани. Коли дівчина повернулася в Грецію, побачила: її місце в спальні хазяїна зайняте іншою наложницею — однією з недавніх протеже. Так розбилася остання надія склеїти розтрощене вщент блюдце. «Коханий» швиденько організував аборт, до того ж без знеболювальних препаратів, і за кілька днів відправив колишню пасію до дівчат, яких Леся заманила в рабство. Спочатку жевріла надія, що котрогось із клієнтів привабить її краса. Проте збігали тижні, а принц не йшов. Траплялося, якийсь із клієнтів брав невільницю на цілий день, вивозив на нудистський пляж, але «високоморальна» публіка проганяла їх.

Остаточно Леся зламалася, коли її викупив швейцарець. Викупив назовсім. Те, що робив з нею цей наркоман, — ворогу не побажаєш. Лесиного терпіння вистачило всього на два тижні. І коли той заснув, дівчина напустила повну ванну води, сіла в неї... і перерізала собі вени...

— Матінко рідненька! Врятуй мене!.. — востаннє прошепотіли вуста 23-річної Лесі.

Однак виходу з пастки, в яку вона потрапила добровільно, вже не було. Лише смертельно зранене материнське серце, за тисячі кілометрів почувши зойк дитини, яка помирала на чужині, зайшлося нестримним болем і відчаєм...

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

ВІСТІ З ДОНЕЧЧИНИ

Нема у реконструкції кінця

АТ «ДАНКО» і Новокраматорський машинобудівний завод підписали контракт про постачання обладнання для другої черги реконструкції Єнакіївського металургійного заводу. Як повідомили у прес-службі заводу, йдеться про лінію безперервного лиття заготовок, до складу якої входить установка позапічного рафінування сталі «піч—ковш» і сортова машина безперервного лиття заготовок для виробництва квадратної і круглої заготовки.

Першу таку лінію, пущену тут торік у грудні, також вироблено у Краматорську. Її продуктивність близько 1 мільйона тонн сталі на рік.

Високошвидкісна радіальна сортова машина безперервного лиття заготовок єдина така в металургійній промисловості України, СНД та країн Східної Європи.

Жертви без провини

У Горлівці Донецької області двоє дітей 12 років загинули під бетонною плитою, яка впала з вантажівки. Як повідомив начальник обласного управління з надзвичайних ситуацій Євген Гайдук, трагедія сталася в суботу неподалік будівлі колишнього дитячого садка, який нині розбирають «по цеглинці». На об'єкті працював КамАЗ, що належить одному з приватних підприємств. Автомобіль перехилився на одній із ділянок нерівної дороги, бетонна плита зсунулася і випала із кузова. За фатальним збігом обставин неподалік гралися діти. За фактом загибелі школярів порушено кримінальну справу.

Спецтехніка висвітила пістолет

Цікава знахідка потрапила до рук прикордонників на посту «Новоазовськ». Під час спільного з митниками огляду автобуса «Ікарус», який прямував із Росії, з допомогою спецтехніки в речах одного із пасажирів виявили пістолет «Браунінг» і три бойові патрони, повідомив «Голосу України» керівник прес-служби Донецького прикордонного загону Едуард Нікітенко. Зброю було заховано в пакеті зі шторами, який належав мешканцю Євпаторії, працівникові готельного комплексу. Пасажир стверджував, що не знав про вміст пакету і що згодився перевезти його на прохання російських родичів. Так це чи ні, з'ясує слідство.

З такими трубами — хоч у Бразилію

Нова лінія з нанесення внутрішнього покриття на труби діаметром 530-1420 міліметрів стала до ладу в п'ятницю на Харцизькому трубному заводі. Сучасне обладнання, придбане в Голландії, дає змогу наносити гладкісне епоксидне та антикорозійне покриття на труби для збільшення пропускної спроможності газопроводів і захисту внутрішньої поверхні труб під час зберігання. Таке покриття передбачене міжнародними стандартами. Виробнича потужність нової лінії — майже 60 тисяч тонн труб на рік. Першу партію продукції буде відправлено до Бразилії.

Добірку підготувала наш власний кореспондент Ліна КУЩ.

ФОТОФАКТ

За час перебування у Лівані українських саперів на контрольованій ними території не відбулося жодної «надзвичайної пригоди» з вибухівкою. Військовики з України перевірили на наявність мін 43245 квадратних метрів місцевості, 3880 — шляхів.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

На знімку: старший офіцер управління інженерних військ Північного оперативного командування підполковник Володимир Ляшенко, який особисто знешкодив у Лівані 160 мін. Президент України Л. Кучма відзначив сапера орденом «За мужність».

Котельня провокує вибух

ПРОБЛЕМА

Мешканці Херсона шукають захисту від «сервісу» теплопостачальників. До цього їх змушує холоднеча в квартирах та чималі рахунки в абонентських книжках. Вихід із ситуації, здається, лише один — встановлення лічильників. Так, на території, яку обслуговує Херсонська ТЕЦ, розташовано понад 65 відсотків житлового фонду міста — 750 будинків. На початок лютого 200 з них «озброїлося» теплолічильниками. Зазвичай мешканці встановлюють їх власним коштом — у міській казні грошей нема, пояснюють комунальники. Щоправда, подекуди внесок на апарат зараховується в квартплату.

Утім, на власників житла з лічильниками, з'ясувалося, чатує несподіванка — в кілька разів більша плата!

— Через недостатню температуру теплоносія в будинках, де немає лічильників, з 2 по 21 грудня оплату не нараховували взагалі, — пояснює начальник служби енергозбереження ВАТ «Херсонська ТЕЦ» Інна Третьяк. —За чотири дні ми брали 100 відсотків оплати, а решту — порізному. В середньому це дало 20 відсотків. До «безлічильникових» будинків застосовується тариф 75 копійок за квадратний метр цілорічно, тож опалення в грудні обійшлося споживачеві по 15 копійок. (Ще по 15 він сплатить в один із літніх місяців. — **Авт.**) За січень, коли показники теплоносія не відповідали нормам, абонентам ТЕЦ нараховували 55 відсотків тарифу. До речі, якщо в когось холодно, радимо звертатися до нас — направимо контролерів. Однак телефонні скарги не розглядаються, бо споживач має написати заяву. Не приймаємо її лише від тих, хто не укладав з нами відповідної угоди.

А претензій на холод у квартирі від мешканців будинків з лічильниками не приймаємо. Згідно з постановою Кабміну від 30 грудня 1997 року «Про затвердження правил надання послуг...» у разі встановлення будинкових тепволічильників споживач сплачує згідно з показниками приладів пропорційно до опалювальної площі. Тож відпущену кількість гігакалорій множимо на її вартість — 59 гривень 58 копійок — і «розкидаємо» на опалювальну площу.

Відтак, тепло, отримане з Херсонської ТЕЦ у грудні, обійшлося споживачам з лічильниками у 85—95 копійок з одного метра площі! Дарма, що температура в багатьох квартирах не перевищувала дев'яти градусів.

Нині абонентам ТЕЦ вручили рахунки за січень. Температура, як і в грудні, була далекою від вимог: близько 18 градусів. Водночас один метр площі за лічильником коштував декому понад гривню! Тепер ті, хто поставив тепло на облік, кусають лікті, з заздрістю поглядаючи на решту, в якої суми в кілька разів менші. І «строчать» скарги до всіх інстанцій. Щось тут не те, підозрюють, адже недаремно прилад фіксує температуру теплоносія, яку при розрахунку оплати не беруть до уваги. Тож достатньо було б встановити звичайні калориметри, а не дорогі лічильники.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

У ТЕЦі наполягають: «Усе законно». І, підраховуючи «прогнані» в трубах кубометри, вперто переконують, що два відра води з температурою 40 градусів нагріють батарею точнісінько так, як одне відро з температурою 80 градусів.

А споживач затято не погоджується, що один сплачує по 0,15 гривні, а другий 1,05 — за один і той самий теплоносій, від одного й того джерела. У такий спосіб ставлячи під загрозу втілення реформи комунального господарства під гаслом: «Енергоносіям — ощадливість і суворий облік!» І не поспішає платити, доки тепловики не визнають і не виправлять дискримінацію його прав.

Коментар директора ВАТ «Херсонська ТЕЦ» Олександра Равового:

— Перерахунків не буде, оскільки закон не порушується — оплату нараховуємо згідно з постановою Кабміну. Нещодавно ми отримали запит із управління у справах захисту споживачів, куди звернулося багато городян, і готуємо детальні роз'яснення. Насправді ситуація така: за лічильником сплачують справжні витрати, решта —користується проектними розрахунками. Але в обох випадках тепла витрачають більше проектних норм. Частенько винні в цьому умільці, які через постійну холоднечу вдома піддають «жару» радіаторам, розширюючи труби, у такий спосіб збільшуючи подачу гарячої води. А лічильник підраховує фактичне витрачання теплоносія.

Протягом літа ми проведемо повну інвентаризацію і з'ясуємо фактичне споживання тепла в кожному з «наших» будинків. І тоді вже не буде оплати під один гребінець — навіть де немає лічильників, мешканці сплачуватимуть «індивідуально», за фактичне споживання в кожному окремому будинку. Особливо вимогливо поставимося до підготовки мережі в будинках, вимагатимемо неодмінного промивання системи, перевіримо стан утримання труб у підвалах, на горищах. Тепло не подаватимемо, доки ЖЕК не наведе лад. Переконаний, це сприятиме налагодженню суворого обліку в оплаті і в якості послуг.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Загроза «газелізацією»

У Дніпропетровську транспортної проблеми практично нема. Дістатися у будь-який куточок міста можна за лічені хвилини. Як і в інших містах України, виручають «рафіки» та «газелі». Нині в обласному центрі їх тільки офіційно не менше двох тисяч. На цьому транспорті можна доїхати і до навколишніх міст та сіл. Як мешканець Дніпропетровська я теж не маю нічого проти маршруток. Але як водій засвідчую: рухатися містом стає дедалі складніше через рої мікроавтобусів.

Ще рік тому начальник обласної Державтоінспекції Олексій Лісогорський скаржився, що гасаючі «бусики» стали головним болем для Дніпропетровська. Адже саме водії маршруток створюють аварійні ситуації на дорогах. Тож боротися з «газелізацією» дніпропетровці вирішили не випадково. Назвали це тут «упорядкуванням пасажирських перевезень». А міський голова Іван Куличенко запевнив, що відтепер принципово «вимагатиме поважати городян та надавати їм тільки бездоганні та якісні транспортні послуги».

Однак передусім слід визначити, чи справді мікроавтобуси — панацея? А вони, з'ясувалося, замінили великі не від хорошого життя. Схоже, автобусні парки наших міст, у яких ще недавно переважали короткі та здвоєні жовтогарячі «Ікаруси», з різних причин враз опинилися у фінансовій скруті. Ані ремонтувати наявні машини, ані купувати нові не було за що. А «бусики», придбані приватниками — тут як тут. Але чи відомо вам, що в більшості країн світу пасажирські перевезення машиною лише з одними дверима загального користування взагалі заборонено?

Між іншим, зарадити ситуації могли б, приміром ті самі «Богдани» — автобуси середнього класу, які випускають у Черкасах. Вони потужні й надійні, пристосовані до наших умов. Тож якщо оновлювати парк зношених автобусів і водночас давати відставку «газелькам», то чому б не скористатися цими машинами вітчизняного виробництва? Іван Куличенко пообіцяв найпрестижніші й прибуткові маршрути віддавати тим перевізникам, які купуватимуть «Богдани».

Але де гарантія, що задумане стане реальністю? Поряд у Дзержинську — авторемонтний завод. За часів Радянського Союзу він єдиний спеціалізувався на капітальних ремонтах угорських «Ікарусів», пристосованих до міських перевезень. Як розповідав років зо три тому директор закладу Олексій Лопатін, тут були навіть готові складати свої «Ікаруси». І складали б, якби Союз не розпався.

А відтак автором розпорядився своїм потенціалом інакше: спільно з львівською фірмою «Автополімпром» почав випускати дослідно-експериментальні зразки двох моделей турбодизельних машин середньої ємності — «Дніпро» ДАЗ-3230 та «Дніпро» ДАЗ-3240. Перший складався з шасі Горьківського автозаводу, другий —італійської фірми «Івеко». Німецькі та італійські фахівці визнали, що наші новинки нічим не поступалися іноземним аналогам. Фірми з цих двох країн як інвестори ладні були співпрацювати з українським підприємством, щоб ремзавод перетворити на автозавод. Однак за однієї істотної умови — в Україні знаходитимуться покупці цих автокрасенів.

Минуло вже кілька літ, а чи комусь доводилося бачити на вулицях міст «Дніпро»? Скажу більше: нині важко сказати, чи є цей завод узагалі. Тим часом ми дістаємося до потрібних місць на небезпечних зношених «газельках».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

ІНІЦІАТИВИ

Забудькуватість влетить у копійку

Цікаву технологію боротьби за безпечні вулиці розроблено інспекцією міськвиконкому з контролю за санітарним станом Кам'янця-Подільського. Якщо потерпілий протягом доби після падіння звернеться в цю інстанцію, буде складено акт про незадовільний стан вказаної ним вулиці чи тротуару. А з цим документом через суд можна стягнути матеріальну та моральну компенсацію з міських комунальних служб чи іншої установи, працівники якої «забули» посипати закріплену територію належними засобами.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Платитимуть лише за спожите

Новий вид оплати комунальних послуг — двоставковий тариф на теплову енергію та гарячу воду — запровадили у Варві на Чернігівщині. Тепер мешканці селища протягом року сплачуватимуть лише незначний мінімум за під'єднання до тепломережі. А коли користуватимуться цими послугами, то і платитимуть сповна за спожите. Це дасть змогу, переконані у Варвинському державному комунальному підприємстві «Теплокомуненерго», взимку отримувати від споживачів більше коштів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Увага: можливо, вас прослуховують

ХИТРОЩІ

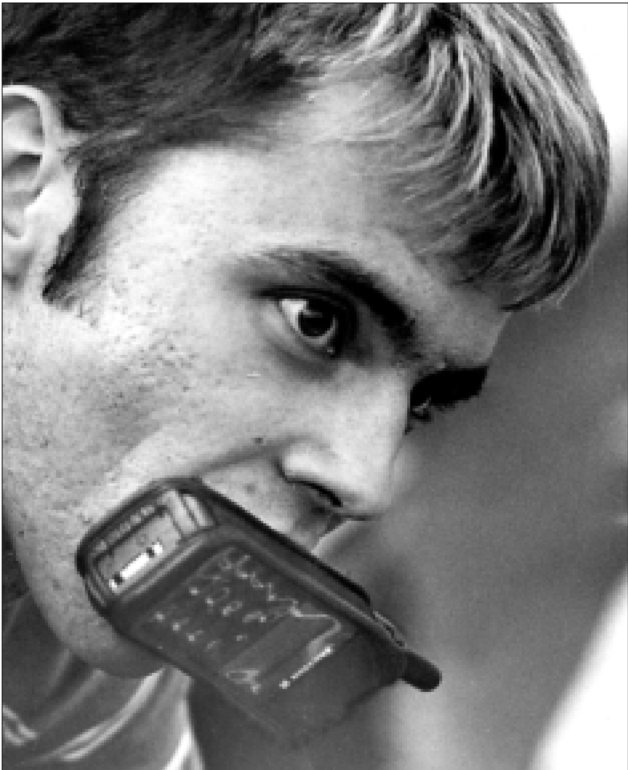

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Придбати радіотелефон сьогодні може собі дозволити багато хто. Однак власники цього дива техніки часто стають мішенню для телефонних «піратів». З одного боку, підводить низька якість «базарних» варіантів переговорних пристроїв, з другого — високий рівень техніки «народних умільців».

Коли абонент залишає трубку, не встановивши її на «базу» апарата, — для зловмисників настає золота пора. Адже тоді канал зв'язку між «базою» та трубкою відкрито, й аферист за допомогою спеціального обладнання легко може зафіксувати частоту радіотелефону в радіусі кількох сотень метрів і безкарно скористатися нею. І добре, якщо за ваш рахунок зателефонують лише до іншого міста, а не до екзотичної країни...

Загрожує власникам радіотелефонів і підслуховування за допомогою особливого приладу-сканера (апарат розміром з мобільний телефон). У свою чергу, це "пахне" шантажами, розкриттям комерційних, особистих таємниць тощо. Щоб уникнути таких прикростей, можна написати заяву на АТС про відмову від автоматичного міжнародного чи міжміського зв'язку (щоправда, тоді доведеться платити за послуги телефоніста). Крім того, якщо є кошти, то в квартирі бажано встановити індивідуальний блокіратор, який гарантуватиме захист від несанкціонованого паралельного під'єднання.

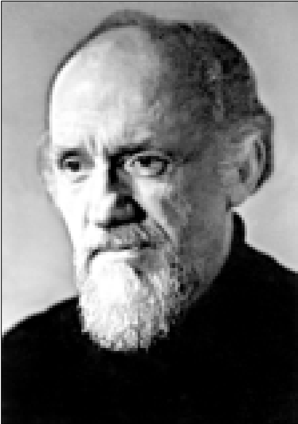
Перевірте свій радіотелефон. У його технічному паспорті має бути вказано робочу частоту. Найуразливішими є апарати, що працюють в діапазоні 900 мегагерц. Остерігайтеся дешевих несертифікованих апаратів — ліпше придбати малогабаритний апарат з подовженим шнуром. Але найголовніше — профілактика: закінчивши розмову, трубку радіотелефону обов'язково встановлювати на «базу».

Хто забуде материну пісню...

ІСТОРІЯ ВЧИТЬ НАЩАДКІВ

Закарпатці, котрим нині за шістдесят, жартують, що за свій вік встигли побути громадянами чотирьох держав, навіть не виїжджаючи зі свого села чи міста: «Народився при мадьярах, вчився при чехах, працював при руських, а пенсію дістаю в Україні». Такий владний вавілон не знівелював і не розчинив поміж іншими закарпатську народну пісню. Щоб упевнитися в цьому, досить побувати навіть не на весіллі — на звичайному концерті будь-котрого з фольклорних ансамблів. Бо у краї рівно ставилися і ставляться до фольклорних першовитоків, і тому вони незглибимі. І завдяки їх дослідникам та збирачам, зокрема.

*Таким, як **Володимир ГОШОВСЬКИЙ** — учений-слов'яніст, етнограф, спеціаліст з арабістики, гітарист-віртуоз, диригент, музикознавець, етномузиколог. Громадськість нещодавно відзначила 80-річчя від дня його народження, а Ужгород вніс прізвище дослідника і вченого до списку громадян міста, котрі залишили пам'ятний слід в історії краю.*

«Моєю фольклорною базою було Закарпаття»

Володимир Гошовський народився в історичній частині Ужгорода в будинку, що притулився біля мурів древнього замку. Закінчив гімназію, де під впливом відомого етнографа Івана Панькевича у хлопця пробудився інтерес до етнографії. В період угорської окупації сім'я Гошовських переїхала до Праги. У Карловому університеті Володимир вивчав етнографію, музикознавство, слов'янську філологію, європейські та східні мови, брав приватні уроки у відомого віртуоза-гітариста Анхела Іглезіо. 1944 року він захистив докторську дисертацію «Етнографічний аналіз творчості Миколи Гоголя» і здобув ступінь доктора філософських наук. Протягом двох наступних років працював у Празькому інституті слов'яністики. Та його тягнуло додому. В 1946 році молодий вчений повернувся в місто своєї юності. Завідував етнографічним відділом Закарпатського краєзнавчого музею, викладав в Ужгородському музучилищі та музичній школі, де відкрив відділи народних інструментів, започаткував клас гітари, домри та балалайки, організував оркестри народних інструментів. Усерйоз зацікавився народною піснею.

Для того, щоб мати кошти на проведення експедицій, Володимир Гошовський заробляв їх і власною кров'ю, ставши донором. «З перших кроків на ниві фольклористики я зрозумів, — писав він згодом, — що без фольклорних експедицій, без власного пісенного матеріалу не зможу не тільки ефективно досліджувати народну музику, але й мати об'єктивну картину сучасного стану музичного фольклору в селах Закарпаття».

Оскільки празький диплом доктора філософських наук важався тоді «буржуазним», вчений спочатку закінчив екстерном музучилище в Ужгороді, а 1953 року — Львівську консерваторію. Із 1955 року Володимир Гошовський фундаментально взявся за дослідження музичного фольклору краю, бо за сталінських часів йому, й так «неблагонадійному», робити це було ризиковано. За хрущовської ж відлиги одна по одній виходять його праці «Музыкальная культура Закарпатья», «До питання про музичні діалекти Закарпаття», «Коломийка у слов'ян та сусідніх народів», «Деякі особливості історичного розвитку української пісні на Закарпатті», «Музичні архаїзми та їх діалектні особливості на Закарпатті», «Чеські і словацькі пісні в українському фольклорі Закарпатської області УРСР», «Фольклор і кібернетика», «Семіотика на допомогу фольклористиці», «Спроба генези однієї лемківської весільної пісні» та інші. Охопивши майже всі жанри народних пісень краю — колядки, веснянки, музику весільного та хрестинного обрядів, а також зразки голосінь, учений став ще й першовідкривачем унікальних пісень-діалогів регіону, в тому числі своєрідних трудових пісень — пастуших «гоєкань» та «копаньовських» пісень, що супроводжували роботу на підгортанні картоплі.

■ ■ ■

Для того, щоб мати кошти на проведення фольклорних експедицій, Володимир Гошовський здавав кров.

■

— В історію світової фольклористики Володимир Гошовський увійшов найперше як дослідник музичної діалектології народних пісень, як яскравий учений-слов'яніст і як один із зачинателів кібернетичної музикології. Він розробив систему універсального комп'ютерного аналізу та каталогування народних пісень, —розповіла науковий керівник Центру вивчення народної музичної культури Карпат Ужгородського державного училища імені Дезидерія Задора Віра Мадяр-Новак, котра нині продовжує цю подвижницьку справу, бо ж саме Володимир Гошовський ще за свого життя, 1990 року, зініціював створення такого центру в Ужгороді.

— Людина європейської ерудиції, вчений-новатор, він успішно поєднав з фольклором досить-таки незвичні галузі науки: семіотику, генетику, статистику, лінгвістику й навіть кібернетику! — продовжила Віра Василівна. — Не кажу вже про те, що саме Гошовський дав друге життя працям Климента Квітки —одного з найвидатніших українських етномузикологів початку двадцятого століття. Його блискучі коментарі до наукових публікацій Квітки у двотомному виданні вибраних статей залишаються взірцевими. Як висловився з цього приводу проректор Львівської державної музичної академії імені Миколи Лисенка Ярема Якуб'як, «навіть якби Володимир Гошовський не написав нічого іншого, а тільки видав оті два томи, йому б, мабуть, було забезпечене місце в історії нашої фольклористики».

Сам же Гошовський неодноразово підкреслював, що його фольклорною базою для всіх подальших досліджень стала народна музика Закарпаття. У його житті були і єреванський, і московський, і львівський періоди, проте вчений ніколи не забував про Закарпаття. Переїхавши 1961 року до Львова, він продовжував музично-фольклорні експедиції на Закарпатті , піклувався про подальший розвиток музичної фольклористики в краї. Кінцевим результатом тривалих діалектологічних досліджень стала монографічна антологія «Украинские песни Закарпатья», що вийшла 1968 року в Москві. Тут зафіксовано понад 250 народномузичних творів. При цьому Володимиру Гошовському першому за роки радянської влади вдалося відтворити особливості місцевої вимови, уникнути олітературень, відродити традиції запису закарпатських пісень першої половини XX століття. Останньою подією, пов'язаною з іменем видатного вченого і Закарпаттям, стала перша літня міжнародна школа кібернетичної етномузикології.

■ ■ ■

За приблизними підрахунками, на Закарпатті є 67 тисяч народнопісенних творів. Занотовано й опубліковано лише 1420.

■

Як та чайка при дорозі

До честі нинішніх закарпатських збирачів музичного та епічного фольклору вони, попри злидні наших непростих у розвої культури (та й не тільки культури) часів, краплинку за краплинкою, немов бджоли, збираючи цей безцінний нектар, маючи самовідданий приклад попередників. Зокрема, Віра Мадяр-Новак уклала й опублікувала коштом сімейного бюджету двотомний «Збірник закарпатських народних пісень». До нього ввійшло 227 творів з нотами, й він слугує як шкільний посібник. Готовий до друку ще один збірник — «Скарби наших предків». Він увібрав 332 фольклорні твори, які ще не публікувалися. Укладено й каталог народних пісень сучасної території Закарпаття. Проте видання збірника й каталога сімейному бюджетові не під силу, а меценати, здається, перевелися... Не кажу вже про те, що нагального перепису на надійніші від магнітофонної плівки носії потребують майже 5 тисяч зібраних, оброблених і систематизованих нею закарпатських народних пісень, що зберігаються у фоноархіві пані Віри. Магнітна плівка, на жаль, має нехорошу властивість розмагнічуватися. Мине ще кілька років — і втрати ці стануть непоправними, бо не буде вже від кого ще раз записати народні пісні ...

— Як не прикро, — розмірковує Віра Василівна, — але в Україні нема Державного архіву музичних народних творів. Не має їх і жодна область. Найбільший фоноархів, а це близько двадцяти тисяч творів, є у Львівській державній академії імені Миколи Лисенка. Мають свої фоноархіви й деякі музичні заклади. А тому фольклорне багатство розпорошене, та й умови його зберігання не надто надійні. Хоча б з огляду на те, що такі речі викликають жвавий інтерес за рубежами України. Якщо вже Якутія спромоглася на державний архів народної пісні, то нам зробити це сам Бог велів... Японські фахівці, приміром, їздять записувати український народнопісенний спадок до сусідньої Румунії, де компактно проживають українці і де наша пісня ще не асимілювалася. Саме такою, неасимільованою, зберегло її і Закарпаття. Без усіляких коментарів назву дві цифри. За приблизними підрахунками, у нашому краї є понад шістдесят тисяч народнопісенних творів, а опубліковано навіть не півтори тисячі...

З-поміж збирачів пісенного фольклору знаю і водіїв автобусів, і навіть міліціонера. І це тішить. Проте рівень цей —аматорський.

На професіональну основу ставлять справу музикознавці , і насамперед — Ужгородського музучилища. Ось і нещодавно побачила світ монографія викладача цього училища Тетяни Росул «Музичне життя Закарпаття». За оцінкою фахівців, після «Українських пісень Закарпаття» Володимира Гошовського це друга спроба концептуально осмислити музичну реальність минулого і спростувати думку про те, що Закарпаття до 1994 року було «краєм темряви» і не жило активним музичним життям.

Фольклор має два рівноцінні пласти — епічний та музичний. Їх продуктивно підіймають у краї Юрій Чорі, Іван Хланта, Федір Куля, Іван Сенько, Юрій Туряниця, Михайло Тиводар, Степан Пойда, Оксана Мельник, Людвіг Пал, Віктор Шостак . Збірку закарпатських народних пісень-балад видала нещодавно відома в краї співачка Віра Баганич.

Тішить те, що небайдужою до скарбів народних є й молодь. Свої дослідження вже мають як нещодавні випускниці музучилища Катерина Оленич, Ольга Маркуш, так і студентки — Віталія Тюпа, Катерина Жданович... Це дає підстави для оптимізму — на Закарпатті ні слово, ні пісня не стануть чайкою при дорозі.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

ВІСТІ З КЕРЧІ

Радують і реалії, і перспективи

Питання формування бюджету Криму розглядалися на нараді в Керченському міськвиконкомі. Ініціаторами обговорення виступили народні обранці Верховної Ради АРК, які об'єдналися в депутатську групу «Східний Крим». Вони висловилися за прозорість бюджетних фінансових потоків, що спрямовуються із центру містам.

Як і раніше, пріоритетними питаннями для Керчі залишаються водопостачання, газифікація, зокрема, переведення Камиш-Бурунської ТЕЦ та котелень міста на газ, та низка інших, які, на думку депутатів, неодмінно мають знайти своє відображення у витратних статтях бюджету півострова.

* * *

Утретє в Керчі проводився міський рейтинг популярності «Золотий грифон». В анкетуванні взяли участь 34 270 осіб. Було названо 337 претендентів на звання кращого. Уже двічі перемагає в конкурсі начальник Керченського торгового порту Олександр Котовський. 2001 року він набрав найбільшу кількість голосів у номінації «Меценат року», а торік — став кращим працівником транспорту. Лідером у номінації «Керівник року» залишається міський голова Олег Осадчий.

* * *

Вийшов у світ збірник наукових статей «Природно-біологічні та екологічні проблеми Східного Криму». Сприяння та фінансову допомогу виданню книжки надав Республіканський комітет екоресурсів АР Крим. До збірника ввійшли статті вчених, у яких розглядається ситуація у рибній промисловості та рибодобуванні Чорного й Азовського морів, а також відображено проблеми меліорації, паспортизації грунтів та інші питання природоохорони.

* * *

У рамках спеціальної економічної зони «Порт Крим» освоєно більш як 600 тисяч доларів. Затверджено генеральний план забудови районів п'ятого складу та Керченської поромної переправи.

Біля неї планово спорудити могутні підприємства з виробництва взуття, одягу, текстилю, складання телевізорів тощо. Перспективою роботи в СЕЗ зацікавилося понад чотири тисячі зарубіжних фірм та банків.

Наталія СЄДОВА.

РЕКОНСТРУКЦІЯ

Конвертери змінюють вигляд

У конвертерному цеху «Криворіжсталі» після капремонту кошторисною вартістю в 11,8 мільйона гривень почав працювати конвертер № 1.

— Пуск цього агрегата — ще одне свідчення того, що на «Криворіжсталі» постійно і цілеспрямовано працюють над оновленням основних фондів, — каже гендиректор комбінату Анатолій Сокуренко. — Торік такий ремонт виконали на третьому конвертері. Цього року заплановано капремонт інших агрегатів цеху. На оновлення основних фондів комбінату в 2003 році заплановано понад 700 мільйонів гривень.

— Підготовка до оновлення 160-тонного конвертера № 1 тривала практично рік, а сам ремонт виконано за 57 діб, — сказав начальник конвертерного цеху Володимир Макаренко. — Вдалося заощадити 1 мільйон 150 тисяч гривень, значно поліпшити екологічне середовище. Уже в березні 2003 року конвертер № 1 і комплекс першого блока будуть оснащені суперсучасною експрес-лабораторією, що дасть змогу збільшити точність хімічного аналізу сталі і скоротити час його виконання до кількох секунд. До речі, кошти, використані на оновлення першого конвертера, окупляться протягом найближчих двох років.

Оксана МЕЛЬНИК,
начальник відділу ЗМІ комбінату «Криворіжсталь».

Фото автора.

Пристрасті навколо конкурсу

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧІВ

У редакцію «Голосу України» надійшов лист із Здолбунова, під яким поставили свої підписи п'ятдесят водіїв та тих, хто працює у підприємця Віктора Березницького. Поясню: Віктор Березницький більш як шість років займається таким видом підприємницької діяльності, як організація пасажирських перевезень автобусами, які люди влучно назвали «маршрутками». Він забезпечував п'ятнадцять рейсів за маршрутом «Рівне — Здолбунів».

Лист, звичайно, емоційний, бо люди пишуть про проблему, від якої залежить, чи матимуть вони роботу. Але якщо відкинути зайві емоції, то, по суті, автори листа скаржаться на те, що, мовляв, конкурсний комітет, у повноваження якого входить видача дозволів на експлуатацію автобусів на внутрішньообласних, міжміських і приміських маршрутах в межах Рівненської області, відмовив у продовженні терміну договору і видачу дозволу В. Березницькому для обслуговування одинадцяти рейсів за згаданому маршруті.

Ні сном ні духом

Позицію В. Березницького пояснив його юрист, з яким я розмовляла. Але одна справа — лист, інша —спілкування з його авторами. Звичайно, на те, щоб поговорити з усіма, я не розраховувала: це нереально, бо водії щодня на лініях. Отож навмання визначила кілька прізвищ. Водії, які свого часу працювали у В. Березницького, Микола Закревський та Костянтин Корінь, чиї підписи є під листом до редакції, тільки плечима знизали: мовляв, з проблемою знайомі, але листа в «Голос України», як, зрештою, й в інші інстанції, не писали і не підписували, про що зголосилися підтвердити письмово.

— Тим паче, — сказав Микола Закревський, — що в листопаді ми вже у Березницького не працювали. Та й я, якщо під якимось документом ставлю підпис, обов'язково читаю його, щоб не потрапити в халепу.

Своє ставлення до рішення конкурсного комітету стосовно відмови у продовженні терміну договору і видачу дозволу своєму колишньому роботодавцю Віктору Березницькому не висловлювали, пояснюючи етичними причинами. Мовляв, свого часу ми у нього працювали, а тепер нашу думку можуть розцінити як спробу помститися чи вилити бруд.

Два сфальсифіковані під листом підписи — це серйозна підстава для того, щоб його із спокійною совістю відправити в редакційний архів. І все-таки бажання розібратися в порушеній у листі проблемі (а вона справді є, обростає найрізноманітнішими чутками), яка вже набула розголосу в області, взяло гору. До того ж автори листа, самі того не підозрюючи, порушили дуже актуальне не лише для їхнього колективу, а й для всієї області питання — поліпшення якості обслуговування пасажирів. Та, зрештою, про все по порядку.

Географія за «бусиками»

Ще свіжий в пам'яті час, коли дістатися до райцентрів, не кажучи вже про села, а особливо віддалені, на Рівненщині було проблематично. На щастя, згадана проблема залишилася в недалекому минулому, бо ця прогалина у пасажирських перевезеннях в області уже заповнена завдяки приватним перевізникам. До них можна зарахувати і колишні автотранспортні підприємства, які нині набули статусу ВАТ, ЗАТ, і підприємців, які мають власні мікроавтобуси або їх орендують. Варто побувати на автовокзалі в Рівному, щоб переконатися: «маршрутки» пішли навіть у найвіддаленіші села. Тож за написами на «бусиках» можна вивчати географію. Загалом автобуси та маршрутні таксі з'єднали 89 відсотків населених пунктів області. Це один з найкращих показників в Україні.

Скажімо, якщо раніше до одного з найвіддаленіших райцентрів — Зарічного — курсували одиндва автобуси, то тепер — три автобуси і вісім «маршруток». А в наближчі до Рівного райцентри — Здолбунів, Костопіль, Гоща — «маршрутки» відправляються з інтервалом у три — десять хвилин.

Підприємці, які взялися за цей вид підприємницької діяльності, звичайно, не хочуть розкривати всі свої «карти», щоб у такий спосіб не принаджувати до цього бізнесу конкурентів. Але із розмов з водіями «бусиків» переконалася, що вони не програють, а тим паче їх роботодавці. Бізнес цей, безумовно, вигідний, тож притягує дедалі більше бажаючих. Відтак Рівненщина, за словами спеціалістів, в організації пасажирських перевезень вийшла на новий етап — поліпшення якості таких послуг. До цього спонукають й пасажири, які стали вибагливіші: хочуть їхати в чистих, комфортабельних салонах, не стояти, наче лелека, на одній нозі в переповненій «маршрутці». І це справедливо: пасажир платить гроші і вимагає за це відповідного комфорту, культури обслуговування. Хоча й доводилося в деяких «маршрутках» читати такі собі жартівливі написи на кшталт: «Як заплатиш, так і заїдеш»... Але це, схоже, для підвищення настрою.

На мою думку, на Рівненщині, як це і передбачено в умовах ринку, загострилася конкуренція серед приватних перевізників, а у конкурсного комітету з'явилася можливість вибирати кращих із кращих, у такий спосіб відстоюючи інтереси нас, пасажирів, які нарешті можуть вибирати найприйнятніший для себе варіант.

Вибір завжди є

А що вибір у конкурсного комітету, який видає дозволи на експлуатацію автобусів в межах області, справді є, засвідчило його засідання 11 листопада 2002 року, про яке йдеться в листі до редакції.

— Заяви на участь у конкурсі подали вісімнадцять підприємців, — розповідає начальник Рівненського обласного управління з координації і контролю роботи автотранспорту, голова конкурсного комітету Микола Котоуч. — Кожен із них, залежно від можливостей, претендував на різну кількість рейсів на цьому маршруті. До засідання конкурсного комітету провели технічний і санітарний огляди транспортних засобів усіх конкурсантів, їх конструктивних можливостей, перевірку наявної матеріальної бази, умов для обслуговування, врахували те, власні чи орендовані «бусики», кількість посадкових місць у «маршрутках», наявність резервної машини, сертифікатів якості, страхування, стаж роботи на лініях та інші показники. Кожна з позицій оцінювалася в балах, і той, хто набрав найбільшу кількість, і став переможцем конкурсу, тобто одержав дозвіл на рейси за цим маршрутом.

— Але автори листа дорікають членам конкурсного комітету в неправомірності проведення ними технічного огляду транспорту, тому що він проходив таку процедуру в ДАІ. Що на це скажете? — запитую у Миколи Котоуча.

— Це передбачено постановою Кабінету Міністрів України №1346 від 2 листопада 1996 року, якщо у конкурсі беруть участь три і більше претендентів, —каже голова конкурсного комітету.

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

— Повертаючись до порушеної у листі проблеми, скажу, що підприємець Віктор Березницький виграв лише три рейси на цьому маршруті, — продовжує Микола Котоуч. — Дозвіл працювати на одинадцяти інших рейсах, на яких він працював досі, виграли інші конкурсанти. Вони набрали більшу кількість балів, змогли запропонувати кращі умови для обслуговування пасажирів, зокрема мікроавтобуси з більшою кількістю місць, бо на згаданому маршруті, особливо у години пік, через перевантаження не можна було забирати пасажирів на проміжних між Здолбуновим і Рівним зупинках. Та й, якщо говорити відверто, з огляду на те, що підприємець Березницький був «піонером» з організації пасажирських перевезень на цьому маршруті, з ним перед першим засіданням конкурсного комітету була попередня розмова на цю тему (конкурсний комітет з огляду на цю обставину навіть на два місяці відклав рішення стосовно рейсів Березницького, давши йому шанс «підтягнутися»). Ми йому рекомендували замінити бодай кілька мікроавтобусів на новіші, з більшою кількістю місць, ліквідувати інші недоліки (а його водії не раз перевозили пасажирів у кількості, що перевищує число місць для сидіння, допускали відхилення від встановленої схеми маршруту, мали місце випадки виїзду на лінію автобусів з технічними несправностями тощо). Адже вже у вересні, коли відбулося перше засідання конкурсного комітету, Віктор Березницький бачив, що програє з багатьох позицій конкурентам. Навіть з того, що у багатьох із них власні транспортні засоби, тоді як пан Березницький всі мікроавтобуси орендує. Тож потрібно було прислухатися до порад. Але, на жаль, він цього не зробив, а тому програв на одинадцяти рейсах іншим підприємцям.

Крім Віктора Березницького, майже шість років обслуговували п'ять рейсів на цьому самому маршруті й «бусики» підприємця Миколи Михайлова. Він теж опинився серед тих, хто поступився в конкурсі іншим претендентам. Хоча така невдача стала відчутним ударом по його бізнесу, підприємець зустрів її мужньо, поолімпійськи — почав шукати вихід.

— Якщо нема нового транспорту, куди стрибати, —сказав механік Олег Чикотович, який працює у підприємця М. Михайлова. — Якщо є вимога стосовно року випуску транспорту та його місткості, її потрібно дотримуватися. Нині ми продаємо старі «бусики», купуємо нові. А потім будемо думати, що далі робити.

Час — кому ворог, кому друг

Зовсім інша реакція у В. Березницького на втрату одинадцяти рейсів: він звернувся із заявою в Здолбунівський місцевий суд, в якій оскаржує рішення конкурсного комітету. Але її там не прийняли, мотивуючи тим, що вона має розглядатися господарським судом. Однак відповідно до ст. 248-4 Цивільно-процесуального кодексу України подання скарги до суду зупиняє виконання оскарженого акта, іншими словами — до вирішення спору виконання рішення конкурсного комітету призупинено.

У такий спосіб при першому зверненні до суду В. Березницький «виграв» тиждень. Допоки Здолбунівський суд розгляне скарги водіїв В. Березницького: О. Лободовського, В. Сидорчука, І. Мохначука, Л. Самчука, на неправомірність рішення конкурсного комітету від 11 листопада 2002 року, теж пройде час. Принаймні на 7 січня 2003 року вони ще не були розглянуті, хоча й згідно із ст. 248-6 ЦПК України для розгляду скарги відведено десятиденний термін. В апеляційній скарзі В. Березницький, посилаючись на ст.26 ЦПК України, розраховує на об'єднання цих справ в одне провадження і наполягає, щоб вони розглядалися у Здолбунівському місцевому суді. Рівненський апеляційний суд задовольнив заяву підприємця, а відтак обидві справи розглядатиме Здолбунівський суд.

Тим часом і конкурсний комітет розпочав юридичні дії: звернувся в прокуратуру Рівненської області, в територіальне управління Державної судової адміністрації Рівненської області з проханням посприяти прискоренню вирішення згаданого питання в рамках чинного законодавства, оскільки зволікання з цим призводить до посилення соціальної напруженості серед перевізників—переможців конкурсу.

— І справді, допоки тривають юридичні баталії, переможці конкурсу не можуть здійснювати пасажирські перевезення, а відтак зазнають значних матеріальних збитків, — каже Микола Котоуч. — Тоді як підприємець В. Березницький, не маючи договору із замовником, продовжує працювати на всіх чотирнадцяти рейсах за маршрутом «Рівне–Здолбунів».

Що ж, залишається сподіватися на об'єктивне вирішення цього спору. Але тішить те, що на Рівненщині пасажири нарешті одержали можливість розраховувати на високу культуру обслуговування.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

ТРАНСПОРТ

Персонально для пільговиків

Автобуси з табличками «Пільговий» з'явилися на найпожвавленіших маршрутах Ужгорода — восьмому і чотирнадцятому. Вони обслуговуватимуть тих мешканців, які мають право на пільговий проїзд у міському транспорті. Автобуси курсують з інтервалом у 15—20 хвилин і перевозять тільки пасажирів-пільговиків.

В інших автобусах і маршрутних таксі в цих самих напрямках доводиться платити всім, тому що вони приватні, а кошти за перевезення пільговиків цим автоперевізникам відшкодовують частково і нерегулярно.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.
Ужгород.

Загальні Збори Акціонерів
закритого акціонерного товариства «ІВЕКО УКРАЇНА»

пройдуть в Києві за адресою: вул. Щербакова 4, 01 квітня 2003 року о 17.00 за місцевим часом з таким **порядком денним**:
1. Затвердження річного балансу, звіту про фінансовий результат та іншої бухгалтерської документації товариства за 2002 рік.
2. Внесення змін до статуту товариства.
3. Призначення членів Спостережної Ради товариства.
Реєстрація учасників з 16.00 до 16.45.

Генеральна дирекція дирекція ЗАТ.

Постановою Господарського суду Київської області по справі № 215/3б-98 від 14.01.99 р. КСП ім. Кірова (Київська обл., Переяслав-Хмельницький р-н, с. Пологи-Вергуни), правонаступником якого є Приватне сільськогосподарське підприємство «Вергуни», р/р 26049374 в Бориспільській філії АППБ «Аваль», МФО 321018, код ЄДРПОУ 03753438) було визнано банкрутом.

Ліквідатором призначено Левкович Олену Кононівну (ліцензія серії АА № 047750, видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України від 09.10.2001 р.), адреса: м. Бровари, вул. Гагаріна, буд. 11, кв. 32, тел. 551-50-34.

Заяви кредиторів та доданих до них документів направляються ліквідатору.

Постановлением Хозяйственного суда Днепропетровской области (49600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1-а) от 31.01.2003 года по делу № Б26/144/02. Коллективное межхозяйственное предприятие передвижная механизированная колонна № 17, код ЕГРПОУ 03583568, 51800 Днепропетровская обл., пгт. Петриковка, ул. Леваневского, 19а р/с 26008006831 в ДФ АППБ «Аваль», МФО 306663 признано банкротом и в отношении него открыта ликвидационная процедура. Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Горб Владимир Андреевич, лицензия серии АА №140481 от 01.07.02. Требования кредиторов возникшие в процедуре распоряжения имуществом принимаются в течение 30 дней.

Тел.: (056) 744-19-31, адрес: 49000, г. Депропетровск, ул. Комсомольская, 48, ком. 2.

Постановою Господарського суду Луганської обл. (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) за справою № 9/8 б від 21.01.2003 року Троїцьку районну спілку споживчих товариств, інд. код 01744955 (92100, смт. Троїцьке Луганської обл., вул. Чкалова, буд. 15, р/р 2600131277 МФО, 364069 Троїцьке відділення Сватовського Ощадбанку № 2842/052) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Хорошевський М. Г. (ліцензія № 047656 від 26.07.2001 р.).

Господарським судом Миколаївської області по справі № 14/2 від 31 січня 2003 р. сільськогосподарського підприємства з обмеженою відповідальністю «Україна» (56165, Миколаївська обл., Баштанський район, с. Явкіно, р/р 260054723 в МОД АППБ «Аваль» м. Баштанка, свідоцтво про реєстрацію № 277 від 2.03.2000 р., інд. код № 00429171) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором майна призначено голову ліквідкомісії Ященко М. О., с. Явкіно Баштанського району Миколаївської області, тел. 8 (05158) 9-50-33. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) по справі № Б15/119/02 визнав банкрутом ПФ «Делла-Інвест», код ЄДРПОУ 20231167, 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Коцюбинського, 12, р/р 260061044656001 в КБ «Приватбанк» м. Дніпропетровськ, МФО 305299, та відкрив ліквідаційну процедуру строком на 1 рік.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Лихопьока Дениса Паловича., ліцензія АА № 249601. Тел: (0562) 342068, 7441931, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/я 37.

ТОВ «Ефіроолійник», код ЄДРПОУ 23836008 зареєстроване в Печерській райадміністрації м. Києва, ліквідовується. Претензії приймаються на протязі 1 місяця по телефону 464-75-52.

Інформуємо про те, що ТОВ **«Доба»** інд. код 32069922, адреса вул. Б. Гмирі 1б/ 6 ліквідується, претензії приймаються з дня публікації.

Господарським судом м. Києва, вул. Б. Хмельницького, 44-б, порушено справу № 24/8-б, про банкрутство Приватного підприємства «Юридично-Комерційного центру «Агора» (адреса: 04053, м. Київ, вул. Горького, 48, оф. 9, р/р 26005301237 в АКБ «Національний кредит», МФО 320702, ОКПО 23170199).

Розпорядником майна призначено Пархацького Миколу Григоровича (ліцензія серії АА № 250193 від 18 грудня 2001 року).

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються до господарського суду протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення. Копії заяв та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна за адресою: 04060, м. Київ-60, а/с 19.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу № 32/157-Б про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Домобудівельний комбінат» (юридична адреса: 87500, м. Маріуполь, проспект 1 Травня, 107, р/р 26007301360199 у філії «Орджонікідзевське відділення Промінвестбанка України у м. Маріуполь Донецької області», код ЄДРПОУ 01237112).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Корчагін Юрій Володимирович, ліцензія № 249622.

Мораторій введено з 05.09.02 р.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановлением Хозяйственного суда Днепропетровской области (49600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1-а) от 29.01.2003 года по делу № Б24/148/02. «Павлоградский завод продтоваров», код ЕГРПОУ 00377561, 51400, Днепропетровская обл., г. Павлоград, ул. Ленина 66, р/с 2600230171386 в отделении АК «ПИБ» г. Павлоград, МФО 305556, признано банкротом и в отношении него открыта ликвидационная процедура. Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Горб Владимир Андреевич, лицензия серии АА №140481 от 01.07.02. Требования кредиторов возникшие в процедуре распоряжения имуществом принимаются в течение 30 дней.

Тел.: (056) 744-19-31, адрес: 49000, г. Депропетровск, ул. Комсомольская, 48, ком. 2

Господарський суд м. Києва, (м. Київ,вул. Б. Хмельницького, 44-б), Постановою по справі № 23/36-б від 28.01.2003 р. визнав банкрутом Дочірнє підприємство «МБЛ Трак і Лізинг, Україна» (адреса: 01033, м. Київ, вул. Паньківська, 11, оф.703 код ЄДРПОУ 30673849), р/р 2600600001470 в ГОУ Промінвестбанку України, МФО 321983, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Плющакову Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10). Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредиторами по справі до господарського суду м. Києва.

До відома громадськості

Закрите акціонерне товариство «ТД ИРБИС» м. Харків, пров. Никитинський, 24 тел./факс (0572) 14-09-09 подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання природного газу за нерегульованим тарифом, за місцем здійснення заявленої діяльності — територія України.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушив справу про банкрутство Приватного підприємства «ДВС», код ЄДРПОУ 30992317, поштова адреса: 69069, м. Запоріжжя, вул. Славутича, 17, р/р 26000003904001 в АБ «Муніципальний», МФО 313537, р/р 26004029075760 в Печерській філії м. Києва АКБ «Соц. Розв. УСБ» МФО 322090; р/р 26007310119 в філії АБ «Південний», МФО 313753, р/р 26005980074210 в АК «Промекономбанк», МФО 334992 справа № 20/7/03.

Розпорядник майна Архипов Ю. І. (ліцензія арбітражного керуючого АА № 419211). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ТОВ «Макро», код 30210252, повідомляє про самоліквідацію.

Господарський суд Харківської області (Держпром, 8-й під'їзд, пл. Свободи, буд.5, Харків, 61022) постановою від 03.02.2003 р. по справі № Б-24/20-03 визнав банкрутом Приватне сільськогосподарське підприємство «Придонецьке» (ЄДРПОУ 03331079, вул. Соціалістична, буд.2, с. Єрьомівка, Ізюмський район, Харківська область, 64300, р/р 26003301760332 в АК ПІБ м. Ізюм, МФО 351492) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мацокіна Володимира Володимировича (ліц. АА № 249724 від 19.10.2001 р.)

заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації за адресою: вул. Соціалістична, буд. 2, с. Єрьомівка, Ізюмський р-н, Харківська обл., 64300.

Постановою від 05.02.2003 року по справі № 7/287-39/282, Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) приватне підприємство «Ресурс-Контракт» код ЄДРПОУ 31059960 Львівська область, Пустомитівський район, с. Солонка, вул. Стуса, 6. Поточний рахунок 26004105680001 у ТФ ВАТ «Банк Універсальний», МФО 338459, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Надлонка Андрія Івановича. Ліцензія АА 250389 від 13.03.2002 року.

ЗАТ «Інтерліс» зареєстроване Московською РДА в м. Києві 15.10.1998 р. за № 13664, повідомляє про перейменування Товариства на **ЗАТ «Медицина нового століття»**. Відповідно до прийнятого акціонерами рішення, ЗАТ «Медицина нового століття» є правонаступником ЗАТ «Інтерліс».

ТОВ «Прокон» зареєстроване Залізничною РДА м. Києва 19.09.2001 р. № 8296 ідентифікаційний код 31696034 повідомляє про зміну найменування підприємства на **ТОВ «Укртранспроект»**.

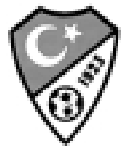
Колективне мале підприємство **«САУ»** (код ЗКПО 13716310) зареєстроване Вишгородською районною державною адміністрацією, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 1-го місяця з дня опублікування об'яви.

Телефон: (044) 416-43-98.

Асоціація **«Фонд переселення та екологічної безпеки ПЕБ»**, ідентифікаційний код 14295826, заснована Києво-Святошинською районною державною адміністрацією 9.04.1999 р., повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються на протязі двох місяців за адреою: м. Київ-186, вул. Авіаконструктора Антонова, 5, тел. 248-48-46.

ФУТБОЛ

Іспанський варіант «прокручували» в Туреччині

Товариський матч національних збірних. **Туреччина—Україна. 0:0.**

Наша команда виступала в такому складі: Шовковський (Шутков, 46), Старостяк (Радченко, 62), Дмитрулін (Скрипник, 72), Федоров (Калиниченко, 88), Несмачний, Серебренников (Зубов, 46), Гусін (Попов, 82), Тимощук (Коновалов, 82), Воронін (Ротань, 85), Ребров, Шевченко (Кормильцев, 88).

Арбітр — Жозеф Ататат (Мальта).

12 лютого. Ізмір. «Ататюрк стадіон». 6 градусів. 50 000 глядачів.

Ані Аллах, ані початок Курбан-Байрама, ані дощ, котрий дратував упродовж кількох останніх днів, не відбили в мешканців Ізміра — найєвропейськішого міста Туреччини — бажання футболу. Глядачів зібралося чимало. А один так палко підтримував своїх, що вискочив під час гри на поле з плакатом. І за якусь мить потрапив до «ласкавих» рук поліцейських. Утім, усе це відбувалося на очах прем'єр-міністра країни Абдули Гюля — молодої і дуже залюбленої у футбол людини. Гадаю, що порушника покарають не надто суворо.

Дебют зустрічі був за українцями, котрі перші п'ятнадцять хвилин володіли ініціативою. Якщо атака та середня лінія нашої команди діяли цілком пристойно, то оборона часто помилялася. Тому були зрозумілі переживання Леоніда Буряка.

А найбільше здивував оборонець Несмачний. Ні, він не припустився фатальних помилок. Навпаки, активно долучався до атак і двічі гостро загрожував турецьким воротам. Одного разу ефектно пробив через себе.

Зрозуміло, що господарі також не збиралися відсиджуватися за мурами на очах у своїх палких прихильників, котрі, не змовкаючи, закликали улюбленців до штурму. Так, на двадцятій хвилині єдиний на той момент нападник господарів Ільхан вискочив на «побачення» з Шовковським, але пробив мимо.

Загалом у першому таймі спостерігалася рівна боротьба й досить високі швидкості.

Після перерви чимало роботи довелося виконати воротареві Шуткову, котрий вийшов на заміну. Турки постійно прагнули підібратися до нашого карного майданчика. Під час однієї з атак українські оборонці мало не допомогли господарям забити гол. Зрізавшись у одного із захисників, м'яч влучив у штангу. Ще в кількох епізодах українську команду виручав півоборонець Андрій Гусін, який здебільшого виправляв похибки оборони. І врятував команду від неминучого голу.

У нападі збірна України діяла дещо одноманітно. Хоча варто зазважити, що того ж Андрія Шевченка постійно тримали кілька опікунів. І все-таки наша команда на 91-й хвилині мала чудову нагоду вирвати перемогу. Коли Максим Калиниченко вийшов сам на сам з Рюшту. Та воротар був спритніший. Але м'яч потрапив до Руслана Ротаня. І тому нічого не залишалося, як пробити по порожніх воротах. Однак удару не вийшло...

На післяматчевій прес-конференції наставник господарів **Шенол Гюнеш** дав високу оцінку збірній України. Подякував їй за джентльменську поведінку і хороший футбол. Сказав, що цей поєдинок став у пригоді його команді в підготовці до важливого відбіркового матчу з Англією.

Після матчу кореспондент «Голосу України» взяв традиційні інтерв'ю у нашого тренера й кількох його підопічних.

Дмитро Шутков:

— Зізнаюся, дуже хвилювався. І не турків боявся, а підвести команду, вболівальників.

Андрій Воронін:

— Результатом, гадаю, можемо бути задоволені, бо нам протистояв бронзовий призер світової першості. Однак і виграти ми могли. Нам удався дебют поєдинку. Ще є час підготуватися до зустрічі з Іспанією. Сподіваюся, багато що зміниться на краще. Стосовно моєї гри, то каюся: у кількох епізодах мені треба було перебрати на себе ініціативу. Та надто довго роздумував і втрачав м'яча.

— Що вирішилося з вашим працевлаштуванням?

— У мене ще три місяці контракт з «Майнцом». Але в наступному чемпіонаті виступатиму за якийсь із клубів першої бундесліги.

Леонід Буряк:

— Як на мене, наша команда провела досить непогану гру. Тому подякували футболістам за високу самовіддачу, бойовитість. Упродовж короткого часу, який мали, постійно налаштовували їх на важке протистояння, на те, що збірна Туреччини — прекрасна команда, з довгою лавою запасних. У нас триває підготовка. На жаль, наші гравці мають різні кондиції. Деякі з них виступають у чемпіонатах зарубіжних країн. А от представники українських та російських клубів лише готуються до сезону. Тому і спостерігається деяка розбалансованість у плані кондицій. Однак ми мали чудову репетицію перед головними випробуваннями.

— А яка ваша думка про Реброва?

— Можу лише побажати, щоб у нього все вдало вийшло на новому місці. Сергій, здається, задовольняє керівників «Фенербахче». У кожного бувають «чорні» періоди. У Реброва склалося не так, як хотілося, в Англії. В Туреччині добрий футбол. А наш форвард сьогодні ще раз довів свою високу кваліфікацію.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

(Ізмір—Київ).

Дякуємо керівництву ФФУ за допомогу в організації репортажів з Туреччини.

***

Результати товариських матчів з участю суперників збірної України у відбірковому турнірі Євро-2004. **Іспанія—Німеччина. 3:1** (Рауль, 32, 77, з пенальті, Гуті, 83 — Бобич, 38). **Ізраїль—Вірменія. 2:0**. **Греція—Норвегія. 1:0** (Кірджиякос, 36). **Північна Ірландія—Фінляндія. 0:1**.

Повідомлення про розрахунки з учасниками ЗАТ ЗІФ "НАФТАФОНД"

У зв'язку з закінченням заявленного терміну діяльності ЗАТ ЗІФ "НАФТАФОНД" (далі - ФОНД) ліквідаційна комісія повідомляє про проведення розрахунків з учасниками інвестиційного фонду.

Всі учасники ФОНДУ мають право отримати розрахунок за належними їм інвестиційними сертифікатами цінними паперами емітентів, що перебувають у власності ФОНДУ, або грошовими коштами. При цьому незалежно від способу розрахунків усі учасники отримують рівні частки чистих активів ФОНДУ в розрахунку на один інвестиційний сертифікат.

Учасники, які виявили бажання отримати розрахунок цінними паперами, зобов'язані протягом 2-х місяців з дати першої публікації цього повідомлення надати ліквідаційній комісії ФОНДУ заяву, яка обов'язково повинна містити:

для юридичної особи:

- повну назву учасника згідно з установчими документами;
- код за ЄДРПОУ;
- місцезнаходження із зазначенням поштового індексу, контактних телефонів, факсу;
- дані про рахунок у цінних паперах із зазначенням усіх реквізитів рахунку та зберігача;
- згоду на одержання розрахунку цінними паперами;
- кількість інвестиційних сертифікатів ФОНДУ, якими володіє учасник;
- вид документу, який підтверджує володіння інвестиційними сертифікатами, та його реквізити;
- акції, згідно Довідки про фінансові вкладення, які особа бажає отримати у якості компенсації за вартість інвестиційних сертифікатів
- підпис уповноваженої особи та печатка зазначеної юридичної особи.

для фізичної особи:

- прізвище, ім'я та по-батькові;
- ідентифікаційний номер
- поштовий індекс, місце проживання та місце прописки, контактний телефон.
- згоду на одержання розрахунку цінними паперами;
- кількість інвестиційних сертифікатів ФОНДУ, якими володіє учасник;
- вид документу, який підтверджує володіння інвестиційними сертифікатами, та його реквізити;
- акції, згідно Довідки про фінансові вкладення, які особа бажає отримати у якості компенсації за вартість інвестиційних сертифікатів
- підпис уповноваженої особи.

Заявки приймаються особисто або поштовим листом за адресою: 73000, м. Херсон, пл. Свободи 4, кв.17.

Контактні телефони: (0552) 325 357, (0552) 422 910

Зауважуємо, що заявка учасника на розрахунок цінними паперами за належними йому інвестиційними сертифікатами є неповоротною (тобто він має право виключно на одержання розрахунку цінними паперами).

Учасники, які в установлений термін не повідомили ліквідаційну комісію про своє бажання отримати розрахунок цінними паперами, зможуть отримати розрахунок тільки грошовими коштами.

Учасники, які виявили бажання отримати розрахунок грошовими коштами (поштовим або банківським переказом), зобов'язані протягом 2-х місяців з дати першої публікації цього повідомлення надати ліквідаційній комісії ФОНДУ заяву, яка обов'язково повинна містити:

для юридичної особи:

- повну назву учасника згідно з установчими документами;
- код за ЄДРПОУ;
- місцезнаходження із зазначенням поштового індексу, контактних телефонів, факсу;
- банківські реквізити;
- згоду на одержання розрахунку грошовими коштами;
- кількість інвестиційних сертифікатів ФОНДУ, якими володіє учасник;
- вид документу, який підтверджує володіння інвестиційними сертифікатами, та його реквізити;
- підпис уповноваженої особи та печатка зазначеної юридичної особи.

для фізичної особи:

- прізвище, ім'я та по-батькові;
- ідентифікаційний номер
- поштовий індекс, місце проживання та місце прописки, контактний телефон.
- згоду на одержання розрахунку грошовими коштами;
- кількість інвестиційних сертифікатів ФОНДУ, якими володіє учасник;
- вид документу, який підтверджує володіння інвестиційними сертифікатами, та його реквізити;
- підпис уповноваженої особи.

Заявки приймаються особисто або поштовим листом за адресою: 73000, м. Херсон, пл. Свободи 4, кв.17.

Контактні телефони: (0552) 325 357, (0552) 422 910

Ліквідаційна комісія опрацьовує надані заявки від учасників ФОНДУ після завершення 2-х місячного строку з моменту першої публікації цього повідомлення.

Розрахунки з учасниками ФОНДУ за належними їм інвестиційними сертифікатами при проведенні їх як цінними паперами, так і грошовими коштами, розпочнуться одночасно (після завершення розрахунків за результатами аукціонів з продажу активів ФОНДУ - при необхідності їх проведення).

Ліквідаційна комісія зобов'язана забезпечити повний (100%) продаж майна ФОНДУ, яке підлягає реалізації за грошові кошти на аукціоні у межах 2 місяців з моменту завершення терміну опрацювання заявок учасників.

Протягом цього ж терміну ліквідаційна комісія забезпечує перехід прав власності на відповідні цінні папери до учасників ФОНДУ, що підтвердили своє бажання отримати розрахунок цінними паперами.

Про початок розрахунків з учасниками ФОНДУ ліквідаційна комісія повідомляє кожному учаснику особисто. Термін звернення учасників для отримання розрахунків за належними їм інвестиційними сертифікатами ФОНДУ встановлюється у межах 6 місяців.

Для одержання розрахунку учасник ФОНДУ - юридична особа - повинна пред'явити:

- інвестиційні сертифікати або документ, що підтверджує володіння інвестиційними сертифікатами;
- заяву про бажання отримати розрахунок грошовими коштами (банківським переказом) або заяву про бажання отримати розрахунок цінними паперами.
- довіреність.

Для одержання розрахунку учасник ФОНДУ - фізична особа - повинна пред'явити:

- інвестиційні сертифікати або документ, що підтверджує володіння інвестиційними сертифікатами (оригінал);
- паспорт (оригінал, а при бажанні отримати розрахунок поштовим (банківським) переказом - копія стор.1, 2 та прописка)
- довідку про ідентифікаційний номер (копія)
- заяву про бажання отримати розрахунок грошовими коштами (поштовим (банківським) переказом) або заяву про бажання отримати розрахунок цінними паперами.

Після пред'явлення учасником зазначених документів ліквідаційна комісія забезпечує :

- при проведенні розрахунків грошовими коштами - видачу учаснику готівкових грошових коштів або здійснення поштового (банківського) переказу коштів на користь учасника протягом 15 днів з моменту отримання всіх необхідних документів
- при проведенні розрахунків цінними паперами - видачу сертифікатів цінних паперів (або інших підтверджуючих документів) або перерахування цінних паперів на рахунок у цінних паперах учасника у зберігача протягом 15 днів з моменту отримання всіх необхідних документів;.

Учасникові повинні бути надані документи, що підтверджують зобов'язання ліквідаційної комісії здійснити відповідні розрахунки грошовими коштами або цінними паперами на користь учасника в установлені терміни.

Якщо протягом 6 місяців з моменту початку розрахунків не всі учасники звернулися до ліквідаційної комісії для отримання розрахунків за належними їм інвестиційним сертифікатам, то протягом 1 місяця ліквідаційна комісія забезпечує депонування залишку грошових коштів, які належать до виплати учасникам за належними їм інвестиційними сертифікатами, але не були пред'явлені до викупу, в Державному ощадному банку України, та цінних паперів в АКБ "ТРАНСБАНК".

Довідка про вартість чистих активів ЗАТ ЗІФ "НАФТАФОНД" на 31.12.2002р.

Найменування показників	Код рядка в балансі	Значення показника (тис.грн.)
АКТИВИ ФОНДУ		
I. Необоротні активи		
Нематеріальні активи:		
Залишкова вартість	10	0
Незавершене будівництво	20	0
Основні засоби:		
Залишкова вартість	30	0
Довгострокові фінансові інвестиції:	40	0
інші фінансові інвестиції	45	1953,4
Довгострокова дебіторська заборгованість	50	0
Відстрочені податкові активи	60	0
Інші необоротні активи	70	0
II. Оборотні активи		
Запаси:		
Виробничі запаси	100	0
Векселі одержані	150	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:		
чиста реалізаційна вартість	160	910
Дебіторська заборгованість за розрахунками:		
з бюджетом	170	24,9
за виданими авансами	180	0
з нарахованих доходів	190	0
із внутрішніх розрахунків	200	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	461,2
Поточні фінансові інвестиції	220	806,8
Грошові кошти та їх еквіваленти:		
в національній валюті	230	102,7
в іноземній валюті	240	96,5
Інші оборотні активи	250	0
III. Витрати майбутніх періодів	**270**	**0**
1. РАЗОМ АКТИВИ ФОНДУ	**X**	**4355,5**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ФОНДУ		
II. Забезпечення наступних витрат і платежів		
Забезпечення виплат персоналу	400	0
Інші забезпечення	410	0
III. Довгострокові зобов'язання		
Довгострокові кредити банків	440	0
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	0
Відстрочені податкові зобов'язання	460	0
IV. Поточні зобов'язання		
Короткострокові кредити банків	500	0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	0,2
Поточні зобов'язання за розрахунками:		
з одержаних авансів	540	7,0
з бюджетом	550	0
з позабюджетних платежів	560	0
зі страхування	570	0
з оплати праці	580	0
з учасниками (несплачені дивіденди тощо)	590	3,0
із внутрішніх розрахунків	600	0
Інші поточні зобов'язання	610	114,7
2. РАЗОМ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ФОНДУ	**X**	**124,9**
4. Вартість чистих активів {1-2 } для інвестиційного фонду	X	4230,6
7. Кількість акцій та інвестиційних сертифікатів в обігу на дату, на яку проводиться розрахунок (одиниць)	X	4053267
8. Кількість інвестиційних сертифікатів, розміщених серед:		
Юридичних осіб	X	3741843
Фізичних осіб	X	11424
9. Вартість чистих активів у розрахунку на акцію та інвестиційний сертифікат в обігу (4:7)		0,00104

Довідка про фінансові вкладення на 31 грудня 2002 року Закритого інвестиційного фонду "НАФТАФОНД"

Вид цінних паперів з розбивкою по емітентах	кількість (шт.)	Номінальна вартість (тис.грн.)	Балансова вартість (тис.грн.)	Форма випуску цінних паперів
1.Акції				
ВАТ "Асфальтобетонний завод "Південь"	133	0,01	14,30	документарна
ВАТ "Білокриничний вапняний завод"	4200	9,87	1,10	документарна
ВАТ "Бригантина"	92000	2070,00	48,30	документарна
ВАТ ВК "Буд.-Холдинг" *	240740	60,19	113,10	документарна
ВАТ "Генічеський машинобудівний. будівний заводд"	155377	38,84	38,80	документарна
ВАТ "Голопристанськіі винзавод"	297124	74,28	80,50	документарна
АКБ "Гарант"	1000000	10,00	10,00	документарна
ВАТ "Голопристанська харчосмакова фабрика"	16910	4,23	0,30	документарна
ВАТ ІВП "Енергія"	210000	52,50	52,50	документарна
ВАТ "Херсонський завод "Заряд"	980000	245,00	121,00	документарна
ВАТ "Іванівське РТП"	30118	7,53	0,10	документарна
ВАТ "Каховский райагропостач" *	10146	2,54	9,50	документарна
ВАТ "Кашперівський цукровий завод"	1155	0,29	21,30	документарна
ВАТ "Кристал"	57600	2,88	9,00	документарна
ВАТ "Лисичанський. завод гумово-технічних виробів"	11700	2,92	9,00	документарна
ВАТ "Луцька нафтобаза"	31476	7,87	176,70	документарна
ВАТ завод "Львівсільмаш "	18800	4,70	4,70	документарна
ВАТ "Полімет"	2048	0,02	1,30	документарна
ВАТ імені Покришева	845000	211,25	187,30	документарна
ВАТ "Політ в ХХ1 століття"	200	2,00	24,30	документарна
ВАТ "Сарненський м'ясокомбінат"	19404	4,85	31,50	документарна
ВАТ "Сумський рафінадний заводд"	17800	4,45	4,50	документарна
ВАТ "СПМК-40"	30000	7,50	7,50	документарна
ВАТ "Турбоатом"	86148	21,54	71,80	документарна
ВАТ "Херсонський.завод карданних валів"	4200	1,05	1,00	документарна
ВАТ "Херсонгаз"	14672472	733,62	160,10	документарна
ВАТ "Херсонські комбайни"	2123616	21,24	314,90	документарна
ВАТ "Цюрупинський агропостач"	704	0,18	0,50	документарна
ВАТ "Цюрупинське"	3763833	940,96	438,50	документарна
2.Облігації державних внутрішніх позик		0,0	0,0	
3. Облігації місцевих позик		0,0	0,0	
4.Векселі		606,80	606,80	
ТОВ СП"Содружество"	3	606,80	606,80	документарна
5.Ощадні сертифікати		200,00	200,00	
АКБ "Укрсоцбанк"	1	200,00	200,00	документарна
6.Казначейські зобов'язання		0,0	0,0	
7.інші		0,0	0,0	
Всього короткострокових фінансових вкладень		**806,80**	**806,80**	
Всього довгострокових фінансових вкладень		**4542,30**	**1953,40**	
Всього		**5349,10**	**2760,20**	

* ці акції продані, гроші фондом за них отримані, але ще не перереєстровані на покупців

ВАТ «Запоріжшляхбуд»

Повідомляє про проведення чергових загальних зборів

Дата та час початку проведення зборів — 14 квітня 2003 року об 11.00 за адресою: м. Запоріжжя, вул. Ілліча, 49. Реєстрація учасників зборів з 10.00 до 11.00.

Порядок денний:

1. Звіт директора про фінансово-економічну та господарську діяльність ВАТ «Запоріжшляхбуд» у 2002 р.
2. Напрямки розвитку ВАТ «Запоріжшляхбуд» на 2003 рік.
3. Звіт спостережної ради.
4. Звіт ревізійної комісії.
5. Обрання спостережної ради.
6. Обрання ревізійної комісії.
7. Обрання директора товариства.
8. Обговорення питань, що належать, згідно Статуту, до компетенції загальних зборів акціонерів ВАТ «Запоріжшляхбуд».
9. Внесення змін до Статуту ВАТ «Запоріжшляхбуд» шляхом прийняття нової редакції Статуту товариства.

Для участі в зборах потрібно мати при собі документ, що посвідчує особу і права акціонера, представникам акціонерів — відповідне доручення.

Телефон для довідок (0612) 64-23-34, 64-21-22.

Правління ВАТ «Запоріжшляхбуд».

Правление открытого акционерного общества «Харьковский индустриальный союз»

сообщает Вам, что 04 апреля 2003 года по адресу: г. Харьков, ул. Сумская, 39, 2 этаж в 15 часов состоится Общее собрание акционеров.

Регистрация с 14 часов 15 минут до 14 часов 45 минут.

Для участия в собрании акционеров необходимо иметь документы, подтверждающие личность акционера или его представителя и полномочия (доверенность). Телефон для справок: (0572) 43-13-94, 43-24-14, 43-09-75.

Повестка дня:

1. Отчет правления о финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2002 год;
2. Отчет Ревизионной комиссии общества. Утверждение годового баланса Общества;
3. Утверждение основных направлений деятельности Общества на 2003 год.

До уваги акціонерів закритого акціонерного товариства «Торговий дім «Укрнафтопродукт»

Повідомляємо, що щорічні Загальні збори акціонерів ЗАТ «Торговий дім «Укрнафтопродукт» відбудуться 02 квітня 2003 року об 11 годині за адресою: Київ, вул. І. Франка, 6, початок реєстрації — з 10 години.

Порядок денний:

1. Затвердження звіту про результати фінансово-господарської діяльності Товариства у 2002 році.
2. Затвердження звіту і висновків Ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства у 2002 році та бухгалтерського балансу за 2002 рік.
3. Затвердження бухгалтерського балансу Товариства за 2002 р.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку та визначення порядку покриття збитків за 2002 рік.
5. Затвердження строку та порядку виплати дивідендів за результатами роботи Товариства у 2002 році.
6. Затвердження договорів (угод), укладених від імені Товариства.
7. Про передачу ведення реєстру власників іменних цінних паперів Товариства новому реєстратору.

Для реєстрації на Загальних зборах акціонерів слід представити:

- фізичним особам — документ, що посвідчує особу, представникам фізичних осіб додатково довіреність, завірену у встановленому порядку;
- представникам юридичних осіб — довіреність і документ, що посвідчує особу, керівники юридичних осіб представляють службове посвідчення або інший документ що посвідчує їх повноваження.

Українська аграрна біржа повідомляє, що тридцять шостий спеціалізований аукціон з продажу скрапленого газу для потреб населення відбудеться 20 лютого 2003 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ,

ЩО БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ НА СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ АУКЦІОНІ № 36 з ПРОДАЖУ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ ДЛЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ 20.02.03 р.

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тону газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ГПУ «Харгівгазвидобування» (обсяги березня)							
ГПУ "Харківгазвидобування"							
1	25	72	1 800	1 302	32 550	2 343 600	автотранспортом
Всього:			**1 800**			**2 343 600**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах франко-резервуар газопромислового управління.							
Пропозиція ДК «Укргазвидобування» (обсяги березня)							
ТЦСК "Селещина" філії Управління з переробки газу і газового конденсату							
2	140	15	2 100	1 302	182 280	2 734 200	залізницею
3	35	29	1 015	1 302	45 570	1 321 530	залізницею
4	7	140	980	1 302	9 114	1 275 960	автотранспортом
Яблунівське відділення з переробки газу філії Управління з переробки газу і газового конденсату							
5	140	29	4 060	1 302	182 280	5 286 120	залізницею
6	35	30	1 050	1 302	45 570	1 367 100	залізницею
7	7	140	980	1 302	9 114	1 275 960	автотранспортом
Всього:			**10 185**			**13 260 870**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах франко-резервуар філії Управління з переробки газу і газового конденсату; 2) При транспортуванні скрапленого газу залізницею поставку цистерн та оплату за налив скрапленого газу в цистерни здійснює покупець.							
Пропозиція ВАТ «Укрнафта» (обсяги березня)							
Гнідинцівський ГПЗ							
8	25	387	9 675	1 340	33 500	12 964 500	залізницею
9	7	60	420	1 340	9 380	562 800	автотранспортом
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу залізничним або самовивозом автомобільним транспортом; 2) Оплату за перевезення скрапленого газу залізничним транспортом здійснює Покупець по окремому договору з транспортною організацією. В ціну за одну тонну скрапленого газу входить вартість послуг за транспортування залізничних цистерн з вузлової станції в пункт наливу, які надаються Прилуцьким підприємством залізничного транспорту; 3) Вивіз скрапленого газу проводить Покупець своїм автотранспортом. При наливі автоцистерн через Прилуцьку ГНС розрахунки за послуги по наливу автоцистерн Покупець проводить по окремому договору з Прилуцьким управлінням по газопостачанню та газифікації.							
Качанівський ГПЗ							
10	7	144	1 008	1 340	9 380	1 350 720	автотранспортом (Качанівське в-во)
11	7	14	98	1 430	10 010	140 140	*автотранспортом (Качанівське в-во, з регіональної бази зберігання м.Суми)
12	7	68	476	1 050	7 350	499 800	автотранспортом (Глинсько-Розбишивське в-во), бутан технічний, ГОСТ 20448-90
13	7	14	98	1 200	8 400	117 600	**автотранспортом (Глинсько-Розбишивське в-во, з регіональної бази зберігання м.Суми), бутан технічний, ГОСТ 20448-90
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу самовивозом автомобільним транспортом; 2) В ціну за 1 тонну скрапленого газу входить вартість послуг по наливу в автоцистерни; 3) В ціну реалізації 1 тонни скрапленого газу через регіональну базу зберігання входить: вартість доставки до регіональної бази, вартість зберігання, вартість послуг по зливу-наливу в цистерни та втрати скрапленого газу при зберіганні; 4) **В ціну реалізації 1 тонни бутану технічного через регіональну базу зберігання входить: вартість доставки до регіональної бази, вартість зберігання, вартість послуг по зливу-наливу в цистерни та втрати бутану технічного при зберіганні.*							
НГВУ "Бориславнафтогаз"							
14	7	15	105	1 340	9 380	140 700	автотранспортом: НГВУ"Бориславнафтогаз"
НГВУ "Долинанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
15	7	62	434	1 340	9 380	581 560	автотранспортом: з Долинського ГПЗ
НГВУ "Надвірнанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
16	7	20	140	1 340	9 380	187 600	автотранспортом: з Долинського ГПЗ
Всього			**12 454**			**16 545 420**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу самовивозом автомобільним транспортом; 2) В ціну за 1 тонну скрапленого газу входить вартість послуг по наливу в автоцистерни.

Зміни до пропозицій на продаж оприлюднюються шляхом розміщення на WEB-сторінці УАБ за адресою: **http://www.uame.com.ua/energo**. Внесення змін до пропозицій на продаж допускається до **17 лютого 2003 р**. включно.

Заявки на купівлю за встановленою формою приймаються з 9-00 до 18-00 години до **19 лютого 2003** р. включно.

Сплата учасниками аукціонів попередніх внесків здійснюється на спеціалізований рахунок УАБ № **26047001293** в Українському кредитному банку, м. Київ, МФО **321701**, код за ЄДРПОУ **23389377**.

Українська аграрна біржа, тел. (044) 246-48-90, 246-48-92, http://www.uame.com.ua, E-mail: exch@uame.com.ua

---

Господарським судом Львівської області порушено справи про банкрутство за заявами ДПІ Львівської області до:

1. ТзОВ «Галвест», справа № 7/199-7/330, юридична адреса: 81053, Львівська область, Яворівський район, м. Новояворівськ, вул. Шевченка, 14/63 код ЄДРПОУ 20808974, п/р 260032406223001 у ЗГРУ КБ «Приватбанк» м. Львів, МФО 325321, ЗКПО 20784660, п/р 26008901780601 у філії АБ «Брокбізнесбанк» м. Львів, МФО 325774, ЗКПО 20823382.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Опришко О. З. Ліцензія № 250459 від 29.04.2002 р. (Адреса: Львівська область, Миколаївський район, м. Новий Розділ, просп. Шевченка, 39/59).

2. ТзОВ «Бластея», справа № 7/173-40/398, юридична адреса: м. Львів, вул.; 700-річчя Львова, 45 ЗКПО 13814098, р/р 26008000000344 у ВАТ «Електрон Банк», МФО 325213, п/р 2600219000185 в Львівській філії АКБ «Правекс-Банк», МФО 325309, п/р 26000060936 у ВАТ «Державний експортно-імпортний банк», МФО 325718.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Гредiль Р. І. Ліцензія № 250469 від 22.04.2002 р. (Адреса: м. Львів, вул. Б. Хмельницького, 233/67).

3. ВАТ «Червоноградський ремонтно-механічний завод», справа № 7/220-39/240, юридична адреса: 80100, Львівська область, м. Червоноград, вул. Промислова, 1, код ЄДРПОУ 00178086, р/р 26005301400207 в Червоноградському відділенні АК «Промінвестбанк», МФО 325376.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Машевського Володимира Євтаховича. Ліцензія № 250139 від 05.12.2001 р. (Адреса: м. Львів, вул. Лукича, 3/1).

4. ВАТ «Червоноградський завод залізобетонних виробів», справа № 7/219-39/239, юридична адреса: 80100, Львівська область, м. Червоноград, вул. Львівська, 36, код ЄДРПОУ 2240556, р/р 26006301400325 в Червоноградському відділенні АК «Промінвестбанк», МФО 325376.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Портухая Богдана Романовича. Ліцензія № 047896 від 19.10.2001 р. (Адреса: м. Львів, вул. Гребінки, 5/2).

5. ТзОВ «Золочівська машино-технологічна станція», справа № 7/300-7/120 юридична адреса: 80700, Львівська область. Золочівський район, с. Ясенівці, р/р 26007243304001 в Золочівський філії КБ «Приватбанк», МФО 32752, р/р 26006013624 в Золочівському відділенні першої Львівської філії Кредит банку «Україна».

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Марчука Геннадія Олеговича. Ліцензія № 250466 від 22.04.2002 р. (Адреса: м. Львів, вул. Пасічна, 185/7).

6. ТзОВ «Славутич-Петрол», справа № 7/298-7/147, юридична адреса: 82200, м. Трускавець, вул. Героїв УПА, 9, р/р 26001302450283 у відділенні Промінвестбанку, м. Борислав, МФО 325406, код ЄДРПОУ 22411413.

Розпорядником майна призначено ліцензованого спеціаліста Кравчука І. В. (Адреса: Львівська область, м. Червоноград, вул. Набережна, 23/38).

7. ВАТ «Меблевий комбінат «Дрогобич», справа № 7/162-7/64, юридична адреса: Львівська область, м. Дрогобич, вул. Тураша, 28, код ЄДРПОУ 00274855, р/р 26007301480060 у Дрогобицькій філії АКБ «Національний кредит», м. Дрогобич).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого ліцензованого спеціаліста Романчука С. Ю. (Адреса: м. ЛЬвів, вул. Журавлина, 9/1).

8. ВАТ «Дрогобицька автобаза № 4», справа № 7/165-7/67, юридична адреса: Львівська область, м. Дрогобич, вул. Пилипа Орлика, 24, код ЄДРПОУ 01268503, р/р 26004301480018 у Дрогобицькій філії АКБ «Національний кредит», м. Дрогобич, МФО 385361).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого ліцензованого спеціаліста Михайлюка Р. Ю. (Адреса: м. Львів, вул. Козланюка, 2/7).

9. ВАТ ДОК «Дрогобичдрев», справа № 7/163-7/65 юридична адреса: Львівська область, м. Дрогобич, вул. Трускавецька, 71, код ЄДРПОУ 22409801, р/р 26009167 у Дрогобицькій філії АППБ «Аваль», м. Дрогобич, МФО 325741.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого ліцензованого спеціаліста Сидорака О. О. (Адреса: Львівська область, м. Стрий, вул. Львівська, 83/13).

10. МПП «АСЦ Інжірінг», справа № 7/250-7/134, юридична адреса: 79044, м. Львів, вул. Коновальця, 85а/30, ЗКПО 20833021, р/р 260003002417 в філії ВАБ «Вабанк», м. Львів, МФО 325763.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Греділя Р. І. (м. Львів, вул. Б. Хмельницького, 233/67).

11. ЗАТ «Захід — Інтер», справа № 7/233-7/111, юридична адреса: 79018, м. Львів, вул. Тургенєва, 23, ЗКПО 30275421, р/р 260063001267 в ЛФАТ «Вабанк», м. Львів, МФО 325763.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Греділя Р. І. (м. Львів, вул. Б. Хмельницького, 233/67).

12. ВАТ «Яворівська автобаза № 5», 7/291-39/228, юридична адреса: 81050, Львівська область, Яворівський район, смт. Шкло, код ЄДРПОУ 01268526, п/р 26003301413044 в ТВБВ ЛЦВ Промінвестбанку в м. Новояворівськ, МФО 325633, ЗКПО 09325637.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Качмара Олександра Андрійовича. Ліцензія № 249552 від 12.11.01 (Адреса: Львівська область, м. Пустомити, вул. Козацька, 7/3).

13. ВАТ «Втормет», справа № 7/191-7/88, юридична адреса: 80461, Львівська область: Кам'янка-Бузький район, смт. Запитів, ЗКПО 13817872, п/р № 26007000380014 у ВАТ «Банк Універсальний», МФО 325707.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Дисалу Є. Ю. ліцензія № 250075 від 22.11.01 (Адреса, м. Львів, вул. Ніжинська, 16/41).

14. ПП «Караван Плюс», справа № 7/289-39/286, юридична адреса: 79495, м. Львів-Винники, вул. Сагайдачного, 26А, р/р 2600312445 в ВАТ СКБ «Дністер», МФО 325569, ЄДРПОУ 22376421.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Опришко Олега Зіновійовича. Ліцензія № 250459 від 15.04.02 (Адреса: Львівська область, м. Новий Розділ, пр. Шевченка, 39/59).

15. ТзОВ ВКФ «Булава», справа № 7/288-39/285, юридична адреса: 79000, м. Львів, вул. Карпатська, 6/18, ЄДРПОУ 20854342.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Гулу Ярослава Омельяновича. Ліцензія №419202 від 16.10.01 (Адреса: м. Львів, вул. Полуботка, 11/71).

16. ПП «Караван», справа № 7/157-39/225, юридична адреса: 79495, м. Львів-Винники, вул. Сагайдачного, 26 А, р/р 2600212444 в ВАТ СКБ «Дністер», МФО 00325569, ЄДРПОУ 30538603).

Рзпорядником майна призначено арбітражного керуючого Опришко Олега Зіновійовича. Ліцензія № 250459 від 15.04.02. (Адреса: Львівська область, м. Новий Розділ, пр. Шевченка, 39/59).

17. ПП «Аптека Конвалія», № 7/296-39/293 юридична адреса, 79013, м. Львів, вул. Левинського, 14/15, ЗКПО 30052723 р/р 260700013652 в Львівській обласній філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 325019, р/р 26007301587 в Львівському міському відділенні Ощадбанку, МФО 385048.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Греділя Р. І. (Адреса: м. Львів, вул. О. Кульчицької, 13/71).

18. ТзОВ «Регіон-Люкс», справа № 7/263-39/253, юридична адреса: 79021, м. Львів, вул. Кульпарківська, 93, ЗКПО 31526578, р/р 26005335202001 з ЗГРУ КБ «Приватбанк», МФО 325321, р/р 26000405901 в АБ «Металург», м. Запоріжжя. МФО 313582, р/р 26107315117091 в АКБ «Укрсоцбанк», Запорізька обласна філія, МФО 313010.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Греділя Р. І. (Адреса: м. Львів, вул. О. Кульчицької, 13/71).

Господарський суд Львівської області приймає заяви кредиторів та санаторів протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою: 79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81.

---

02 квітня 2003 р. об 11:00 год. за адресою м. Львів, вул. Левицького, 67, 3-й поверх, зал засідань, відбудуться загальні збори акціонерів Відкритого акціонерного товариства Селянський комерційний банк «Дністер» з наступним порядком денним:

1. Підведення підсумків роботи ВАТ СКБ «Дністер» у 2002 р.:
* звіт Правління банку;
* затвердження висновків Ревізійної комісії;
* затвердження висновків зовнішнього аудиту;
* затвердження фінансових результатів роботи банку та розподіл прибутку;

2. Основні напрямки роботи банку на 2003 р.

Реєстрація учасників зборів починається в 10 год. 30 хв. 02.04.2003 р. за місцем проведення зборів.

Правління.

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушено справу № 23/34-б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Янтар Плюс» (02218, Україна, м. Київ, вул. Райдужна, 6, код ЄДРПОУ 31485495, п/р 260008100233 в ВАТ «Кредитпромбанк», м. Києва МФО 300863).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого — Чабаненка Сергія Павловича (ліцензія серія АА № 047615 від 10.07.2001 року).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Открытое акционерное общество «Мариупольский универмаг «Украина»

сообщает, что 5 апреля 2003 г. в 11.00 в актовом зале универмага по адресу г. Мариуполь. пр. Ленина, 69, состоится общее собрание акционеров. Регистрация акционеров будет проводится 5 апреля 2003 г. с 10.00 с предъявлением документов, удостоверяющих личность и полномочия.

Повестка дня:

1. Отчет о работе Правления ОАО за 2002 г.
2. Отчет о работе Наблюдательного Совета ОАО за 2002 г.
3. Отчет Ревизионной комиссии ОАО за 2002 г.
4. Выборы нового состава Правления ОАО.
5. Выборы нового состава Наблюдательного Совета ОАО.
6. Выбора нового состава Ревизионной комиссии ОАО.
7. Об утверждении основных направлений развития ОАО на 2003 г.
8. Об утверждении фондов ОАО на 2003 г.

Ухвалою Господарського суду в Івано-Франківській області, 76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11 від 15.01.2003 р. у справі за № 6-7/251 боржника ВАТ «Керамік» м. Калуш, Івано-Фарнківська область, вул. Долинська, 60, тел. 2-11-99, р/р 260082724, МФО 336462 АППБ «Аваль», код 13666232 оголошено банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Слободяна Любомира Ярославовича (м. Івано-Франківськ, вул. Вовчинецька, 189, кв. 57, тел. 8-03472-72696). Ліцензія Серія АА № 047736 від 25.09.2001 р.

Хозяйственный суд АРК (95000, г. Симферополь, ул. Карла Маркса, д.18) возбудил дело № 2-16/15525-2002 о признании банкротом должника Почтового ЖКП (АР Крым, Бахчисарайский район, с. Почтовое, р/счет № 26007272283301 в ОКБ, г. Бахчисарая, МФО 324485, ОКПО 25142132.)

Распорядитель имущества Никонов Вячеслав Алексеевич, лицензия Серия АА № 047668 от 24.07.2001 г., г. Симферополь, ул. Мате Залки, 7б, кв. 59.

Заявления кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

До уваги акціонерів ВАТ «НВП «Каскад»,

повідомляє, що Загальні збори акціонерів відбудуться 02 квітня 2003 року о 14.00 за адресою: 03151, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 54, телефон/факс 248-14-04

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту Загальних зборів акціонерів та їх предстаників.
2. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності підприємства за 2002 рік та основні напрямки діяльності на поточний рік.
3. Звіт та висновки Ревізійної комісії, затвердження річного Звіту та балансу підприємства за 2002 рік.
4. Звіт Спостережної ради за 2002 рік.
5. Розподіл прибутку за 2002 рік та затвердження планових нормативів на 2003 рік.
6. Різне.

Реєстрація учасників зборів проводитиметься з 11-30 до 13-30 у день проведення зборів.

При собі мати документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів-довіреність на право участі у зборах.

Правління.

Хозяйственный суд АРК (95000, г. Симферополь, ул. Карла Маркса, д.18) возбудил дело № 2-16/14772-2002 о признании банкротом должника Ленинского районного управления водного хозяйства (АР Крым, Ленинский район, п. Ленино, ул. Трудовая, 8. Р/с № 260013013125 в Ощадбанке № 4564, пос. Ленино, МФО 384146, ОКПО 05430314.).

Распорядитель имущества Трубо Роза Тимерхановна, лицензия Серия АА № 249835 от 22.10.2001 г., г. Феодосия, ул. Речная д. 7, кв.2.

Заявления кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Региональное Агенство по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор ОАО «Меховик»,

сообщают о проведении конкурса по продаже активов. На конкурс выставляются здания, сооружения, оборудование ОАО «Меховик», находящиеся по адресу: г. Марьинка, ул. Садовая, 63, начальная цена продажи — 145011,00 грн. без НДС, гарантийный взнос — 7250,55 грн. Гарантийный взнос в размере 5% от начальной цены реализуемого имущества, регистрационный сбор для регистрации участников конкурса — 17 грн., перечисляются на р/сч. 260011503454 в ДОФ АКБ Укрсоцбанка, г. Донецка, МФО 334011, ОКПО 31137268, Регионального Агентства по вопросам банкротства в Донецкой области. Для участия в конкурсе необходимо подать письменную заявку для участия в конкурсе и конкурсное предложение организатору конкурса Региональному Агентству по вопросам банкротства в Донецкой области, по адресу: г. Донецк, бульв. Шевченко, 20. Срок подачи заявок 25 календарных дней со дня публикации в газете по 10 марта 2003 г. включительно. Заседание конкурсной комиссии состоится после 30 календарных дней со дня публикации информации 17 марта 2003 г., в Региональном Агентстве по вопросам банкротства в Донецкой области по адресу: г. Донецк, бульв. Шевченко, 20 в 11.00. Справки по телефонам: 381-76-17, 381-76-14.

Господарський суд Полтавської області (м. Полтава, вул. Зигіна, 1) 21.01.2003 р. по справі № 10/523 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру щодо КСП «Заповіт», 37500, с. Ждани, Лубенського району, Полтавської області, р/р 26000340984001 ОПЕРВ дирекція АБ «Україна», МФО 331025, код ЗКПО 03773702.

Ліквідатором по справі призначено Георгієвського Олега Дмитровича (ліц. АА 140404, м. Полтава, вул. Ляхова, 12, кв. 3), тел. (05322) 2-08-05, 2-76-34.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: м. Полтава, вул. Леніна, 82.

До уваги акціонерів Відкритого акціонерного товариства «Інтерресурси»

Правління ВАТ «Інтерресурси» повідомляє про скликання загальних зборів, що відбудуться 3 квітня 2003 року за адресою: м. Кіровоград, вул. Мурманська, 11.

Порядок денний:

1. Звіт правління.
2. Затвердження результатів діяльності товариства (балансу).
3. Про перевибори членів Спостережної ради.
4. Про перевибори членів ревізійної комісії.
5. Про нарахування та виплату дивідендів.

Початок зборів об 11.00.

Реєстрація учасників з 8.00 до 10.30 у день скликання зборів за місцем їх проведення.

Реєстрація доручень проводиться з 17 березня 2003 року з 9.00 до 15.00 за адресою акціонерного товариства: м. Кіровоград, вул. Преображенська, 17.

Тел. для довідок: (0522) 22-89-09.

Правління товариства.

Теппінгіст, одне слово

УВЕСЬ ЦЕЙ ДЖАЗ

Гітару Енвера Ізмайлова киянам представляти не треба. Ті, хто відвідує джазові фестивалі та вечірки, щоразу клюють на це ім'я. Той, хто почув його дивовижну гру вперше, тепер завжди шукатиме слова «Енвер Ізмайлов» на афішах. Виступи Ізмайлова завжди різні. Він заводить публіку з півоберту. Хохмить і ніби жартома експериментує, вплітаючи в концертну канву нитки різних культур.

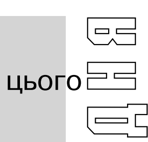
«Енвер Ізмайлов — відомий український гітарист», —розповідає коротка довідка про музиканта, яку надіслав «Театр джазу», організатор найближчого концерту. Також сказано, що Е. Ізмайлов — заслужений артист України, лауреат І Міжнародного конкурсу гітаристів у Лозанні, що 1991 року його визнано другим гітаристом Європи. А 1995 року українська музична критика назвала несамовитого Енвера «Музикантом року». А ще Ізмайлов — винахідник власного стилю гри: так званого «теппінгу». Пальці обох рук лежать на грифі, як на клавіатурі. А що з цього виходить — словами не передати. Краще слухати.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Увечері 23 лютого у столичний Будинок офіцерів музикант приведе свій загін — небойовий, а музично-вокально-танцювальний. Звичайно, самодостатньому Ізмайлову групи підтримки не потрібні. Та командний виступ з ударними, флейтою, саксофоном, акордеоном —теж свого роду експеримент.

Ольга КРАСОВСЬКА.

ЦЬОГО ДНЯ

14 ЛЮТОГО

■ 1847 р. У Петербурзі Микола Пирогов зробив першу в Росії хірургічну операцію із застосуванням наркозу. ■ 1868 р. Народився академік Лев Тарасевич, мікробіолог. Працював в Одесі, Києві, Парижі. ■ 1897 р. Помер письменник, історик та етнограф Пантелеймон Куліш. Найвідоміший твір — роман "Чорна рада". ■ 1936 р. В Ургенчі (Узбекистан) народилася Анна Герман, польська естрадна співачка. ■ 1943 р. Визволено від гітлерівців Ворошиловград (тепер - -Луганськ). ■ 1956 р. У Москві розпочав роботу XX з'їзд КПРС, який розвінчав культ особи Сталіна.

ТЕАТР

Комбат російської естради перевтілився у «валянка»

Соліст російського гурту «Любе» з'явився перед глядачами у новому амплуа. Микола Расторгуєв не лише вперше зіграв у театральній виставі, а ще й станцював.

Його акторський хист відкрив режисер, драматург і тележурналіст НТВ Андрій Максимов. За словами Расторгуєва, у виставі «Кохання на дві дії» він грає цілковиту протилежність собі, розриваючися між дружиною та коханкою. Свого героя Микола називає «валянком», в якого за сюжетом навіть імені немає.

ТЕЛЕ

Як створити молодіжну радіостанцію?

На це запитання відповідає новий серіал «FM и ребята» на каналі СТБ. У провінційному містечку п'ятеро юнаків і дівчат створюють молодіжне радіо. Керує ними гендиректор, якого грає актор Олег Акулич, йому допомагає секретарка — Аліса Гребенщикова (дочка БГ, відома за фільмом «Американка», серіалом «ДМБ» і «Ералашем»).

У серіалі також можна побачити Олексія Ільїна («Простые истории», «Мелочи жизни»), Данила Бєлих («День рождения Буржуя-2», «Идеальная пара», «ДМБ», «Медики»).

— Протягом усього року ми знімали в Ханти-Мансійську, — згадує Данило Бєлих. — Годували нас як на заріз. Щоправда, дивно було їсти за сніданком, обідом і вечерею мандарини й «кіндер-сюрпризи». А ще в Ханти-Мансійську влітку літають комарі розміром з копійчану монету, а взимку морози такі, що коли плюнути з балкона, то цим льодяником можна пробити людині голову.

Судячи з усього, клімат і невибаглива їжа вплинули на почуття гумору акторів — багато жартів у серіалі вони придумували самі під час зйомок.

Слізне шоу

Дівчата, витріть сльози і йдіть на пошуки загублених ключів від щастя разом з ведучими та героями нового шоу «Дівочі сльози» на каналі «1+1».

У студії проблемних гостей (зазвичай це пари) приймають дві хазяйки — ведучі Ксенія Біла та Вероніка Кастро. У короткий термін ефірного часу вони мають зробити диво — допомогти парі розв'язати конфлікт і висушити гіркі дівочі сльози, ним спричинені.

За словами автора шоу, керівника продюсерської компанії «Моя сім'я» Валерія Комісарова, коньок проекту — адресне звернення насамперед до молодих дівчат. «Дівочі сльози» — це просто арт-хаус. Ток-шоу «для молодих дівчат і тих, для кого вони цікаві».

ЮВІЛЕЇ

«Подавали» хлопчика-цибулю

Балетом «Чіполліно» на музику Карена Хачатуряна відзначила свій 10-річний ювілей школа хореографічної майстерності імені Вадима Писарєва. Вистава, для постановки якої був запрошений балетмейстер Большого театру (Москва) Генріх Майоров, вразила яскравістю та виразністю. Головну партію «хлопчика-цибулі» станцював юний улюбленець донецької публіки Жерлін Ндуді. А створені головним художником Харківського оперного театру Надією Швець чудові костюми та декорації перетворили сцену на казку.

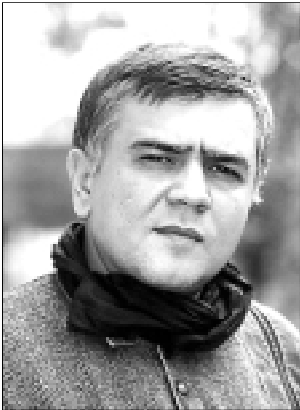
Школу хореографічної майстерності імені Вадима Писарєва було створено як експериментальний навчальний заклад для підготовки артистів балету при Донецькому театрі опери та балету. Сьогодні тут навчаються майже сто обдарованих дітей, які отримують повноцінну восьмирічну освіту та професію артиста балету.

Ліна КУЩ.

Напівкруглий іменинник

Сьогодні київський режисер Дмитро Богомазов відзначає 10 років творчої діяльності та 39 років з дня народження. Він сам визначив пріоритети в такому порядку: святкується кругла дата професії і некругла — власної персони! Хоча, як на мене, якраз без персони Богомазова у нашої молодої режисури було б менше нагод для свят. А так ми маємо за оті десять років кілька блискучих вистав у Лівобережному театрі («Чарівниця», «Дванадцята ніч», «Філоктет-концерт», «Смерть Тарєлкіна»). А ще хоробрий експеримент з «Фаустом» Гете, а ще успіх недавньої одеської постановки «Украденого щастя» і нарешті створення у Києві власного театру «Вільна сцена», де вже йдуть «Sanctus (Горло)» за Гофманом та «Морфій» за Булгаковим. Як бачимо, десятиліття справді кругленьке. А незакруглене число «39» з оптимізмом дивиться вперед!

Христофор ГРУША.

На знімку: Дмитро Богомазов народжений у День святого Валентина.

ДЕСЯТА МУЗА

«Мамай» у сучасному форматі

19 лютого у київському кінотеатрі «Україна» відбудеться прем'єра українського художнього фільму «Мамай». Картина є дебютною роботою молодого режисера Олеся Саніна, над якою він працював три роки.

В основу сюжету фільму покладено татарський та український епос XVI століття. Віднайдені джерела описують один і той самий історичний епізод — як з татарського полону на Чорному морі втекли троє братів-козаків і їм навздогін кинулися троє братів-мамлюків. Що сталося потім — ви дізнаєтеся, переглянувши фільм.

Київська прем'єра — перша в рамках акції «Зворотний зв'язок», яка передбачає низку показів у найбільших містах країни. Саме в тих залах, де нині демонструється західна кінопродукція, оскільки «Мамай» — це перша українська картина, створена у сучасному форматі Dolby digital. Але картину фільмовано майже тільки на технічній базі українських студій. Фільм створено на державне замовлення, але фактично роботу над ним підтримала не лише держава, а й меценати, серед яких компанія зв'язку «Утел».

І для режисера, і для більшості творчої групи це дебют у повнометражному кіно. Втім, Олесь Санін уже зняв кілька десятків телевізійних та документальних фільмів і має досвід продюсерської роботи в кіно. На прем'єру запрошено відомих діячів культури та мистецтва, літераторів, істориків, громадських діячів, політиків.

Дмитро ІВАНОВ.

Анімаційний трамвай №9 доїхав до Берліна

КІНОФОРУМ

На 53-му Берлінському кінофестивалі, що триває в Німеччині, представлено дві українські кінороботи: мультик київського режисера Степана Коваля «Їхав трамвай №9» та фільм про життя київського кримінального світу «Цикута» Олександра Шапіро.

«Цикута» демонструється в позаконкурсній програмі фестивалю, де буде показано роботи режисерів-початківців. Показ цього фільму в Україні заборонило Міністерство культури, бо, на думку відомства, він пропагує аморальність. Сам режисер Олександр Шапіро, **як передає Українська служба Бі-бі-сі**, вважає цю заборону проявом авторитарності у спробах контролювати комерційне кіновиробництво.

На «Берлінале» представлено 300 робіт. На головний приз кінофестивалю — «Золотого Ведмедя» — претендує 22 картини. Переможця визначать завтра.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311029. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos